

PROGRAM BEZPOŚREDNICH PRZELOTÓW CZARTEROWYCH
DO POLSKI NA SEZON 1992
NOWOCZESNYMI SAMOLOTAMI BOEING 767
POLSKICH LINI LOTNICZYCH LOT

Presented by

Exclusive Wholesaler

TORONTO-WARSAW	Round trip rates	
	Adult	Child (2-11)
MAY 3, 6, 10	899	599
MAY 13, 16, 17, 20, 23, 24, 27, 30, 31	949	639
JUN 3, 6, 7, 10, 13, 14	999	699
JUN 17, 20, 21, 24, 27, 28	1099	799
JUL 1, 4, 5, 8, 11, 12	1099	799
JUL 15, 18, 19, 22	1099	749
JUL 25, 26, 29	1039	699
AUG 1, 2, 5, 8, 9, 12, 15, 16	999	699
AUG 19, 22, 23, 26, 29, 30	969	639
SEP 2, 5, 6, 9, 12, 13, 16, 20, 23, 27, 30	899	599
OCT 4, 7, 11, 14, 18, 21, 25, 28	869	599
NOV 1, 8, 11, 15, 22, 25, 29	849	569
DEC 2	899	629
DEC 6, 9, 13	969	679
DEC 16, 20, 23	1039	739
JAN 3, 6, 10, 13, 17, 20, 24, 27	829	579

WARSAW-TORONTO (Flexible Returns)

MAY	3, 6, 10, 13, 16, 17, 20, 23, 24, 27, 30, 31
JUN	3, 6, 7, 10, 13, 14, 17, 20, 21, 24, 27, 28
JUL	1, 4, 5, 8, 11, 12, 15, 18, 19, 22, 25, 26, 29
AUG	1, 2, 5, 8, 9, 12, 15, 16, 19, 22, 23, 26, 29, 30
SEP	2, 5, 6, 9, 12, 13, 16, 20, 23, 27, 30
OCT	4, 7, 11, 14, 18, 21, 25, 28
NOV	1, 8, 11, 15, 22, 25, 29
DEC	2, 6, 9, 13, 16, 20, 23
JAN	3, 6, 10, 13, 17, 20, 24, 27, 31

UWAGA! Prosimy pamiętać, że dzieci poniżej 6 lat mogą podróżować tylko w towarzystwie osoby dorosłej.

Dziecko poniżej 2 lat (INF) podróżujące z jednym z rodziców nie podlega żadnej opłacie. Nie może jednak zajmować osobnego miejsca i mieć bagaż.

UWAGA! Ważny paszport i wiza są wymagane do przekroczenia granicy. Osoby podróżujące na paszportach innych niż kanadyjskie muszą posiadać dokumenty pozwalające na wjazd z powrotem do Kanady.

Dodatkowe Koszty
Podatek lotniskowy \$40.00
Ubezpieczenie biletu \$30.00

Pekao Travel

1610 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
Tel: (416) 588-1988
287 Roncesvalles Ave. Totonyo, Ont. M6R 2M3
Tel: (416) 588-2982
35 King St. E. #15, Miss., Ont. L5A 4E2
Tel: (416) 279-4331

Pekao Travel już dzisiaj czeka na Twoją rezerwację.

WARUKI DOKONANIA REZERWACJI: Zadatek w wysokości \$100.00 plus koszty ubezpieczenia biletu na wypadek choroby musi wpłynąć do Pekao przed upływem 7 dni od zrobienia rezerwacji. Pozostała należność musi wpłynąć do Pekao nie później niż na 21 dni przed datą odlotu.

Prosimy zwrócić uwagę, że zarówno zadatek jak i pozostała należność jest niezwracalna. Dozwolona ilość bagażu: 64 kilogramy (DWIE SZTUKI) PLUS PODRĘCZNY.

In accordance to NTA and Government approval
Lic. No. 2486503

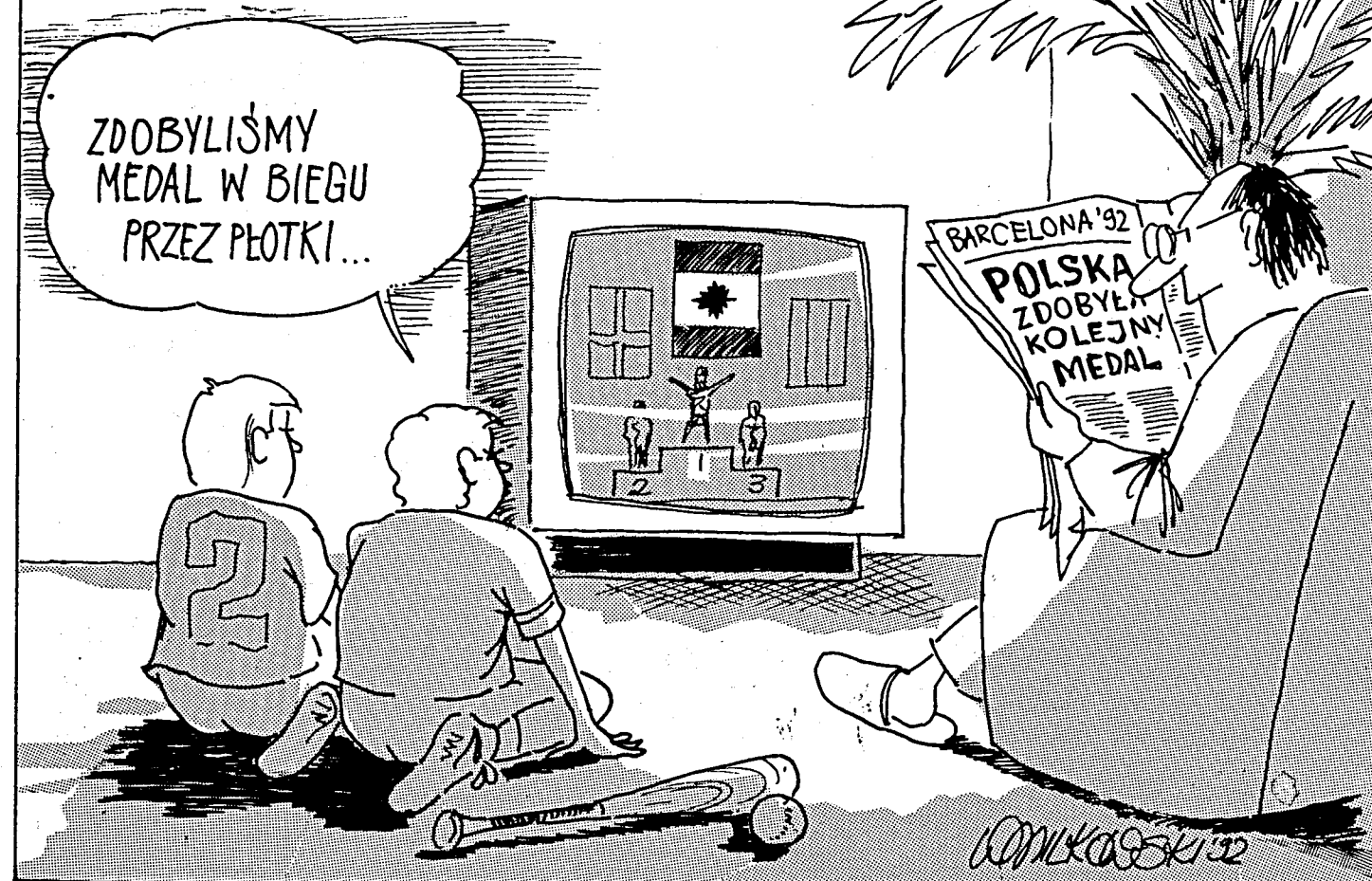
Poleć z nami i skorzystaj z wysokiej klasy serwisu pokładowego.

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

NO. 243 • August 12, 1992 • \$ 1.64 + TAX

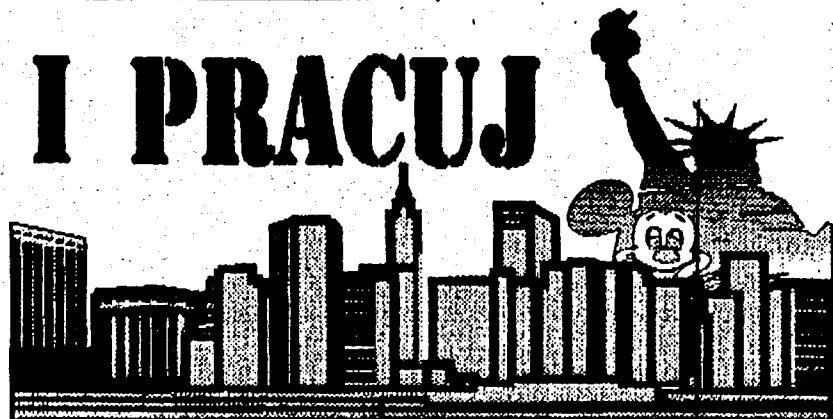
- "Żyją na plażach"
- BEZDOMNI POLACY W RZYMIE
- KONIEC RWE
- Gospodarka Kanady
- PO KRACHU WSZYSTKO SIĘ WALI
- Sensacja w psychologii
- KIM SĄ CÓRKI ZŁYCH OJCÓW

WARTA, LTD.

MIESZKAJ I PRACUJ

W USA

WARTA LTD. OFERUJE SPECJALNY PROGRAM DLA :

- * LEKARZY
- * PIELEGNIAREK
- * TECHNIKÓW LABORATORYJNYCH
I MEDYCZNYCH
- * OSÓB Z WYŻSZYM WYKSZTAŁCENIEM

GWARANTUJEMY CI :

- :: WIZĘ PRACOWNICZĄ
- :: POZWOLENIE NA PRACĘ
- :: PEŁNE ZATRUDNIENIE
- :: PEŁNY PATRONAT (SPONSORSTWO)
- :: WYSOKIE ZAROBKI

PO DOKŁADNE INFORMACJE DZWOŃ :
TEL.: (519) 433-6600

WYKORZYSTAJ ZUCIOWĄ SZANSĘ !!!

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

WYDAWCA

Redaktor naczelny: Grażyna Farmus

REDAKTORZY:

Leszek Szaruga - Po mojemu
Stanisław Siekanowicz - Kulisy światowej sceny
Tadeusz Pruss - Faxem z Vancouver
Karolina Jankowska - Lektury nieobojętne
Hania Sokolska - Imigracja
dr Lidia Dobosz - Zdrowie
Ryszard Bieryło - Pieniądz robi
Marek Kawka - pieniądze
Janusz Pietrus - Film
Danuta Kukulka - Angielski dla ambitnych

WSPÓLPRACUJĄ:

Wiesława Czapińska (Polska), Ryszard Łada (Polska),
Andrzej Kobos, Andrzej Stawicki, Nina Geysztor-Za-
wirska, Waclaw Liebert, Andrzej Werbel, Stanisław
Dubiski, Miłosz Aleksander F., Adam Tomaszewski,
Iwona Majewska, A.Nike-Mineyko, Wojciech Wojna-
rowicz, Krzysztof Ostrowski, Jerzy Zieleniewski (WNP),
Krystyna Niepokólczycka-Weber (Austria, Europa
Zachodnia), Kazimierz Wodziński (Bliski Wschód),
Jerzy Skórny (Meksyk, Ameryka Łacińska), Marek
Janik (RPA, Afryka)

Skład, łamanie: Olimpia Orlewicz

Przedstawiciel działu reklamy: Krzysztof Drożdż

Druk: Związkowiec. Okładka: Futura Graphics

ECHO schodzi do druku w środę przed południem. Numer za-
mykany jest we wtorek o godz. 5 po poł. Pismo ukazuje się
w sklepach w środę i w czwartek. Regularnie dostarczane na
pocztę do wydziału II klasy pocztowej po selekcji, w czwartek.
Opóźnienia w dostawach prenumeraty nie wynikają z naszej
winy. Wszystkie reklamacje, zmiany adresów i zamówienia
prenumerat przyjmujemy na piśmie. Inne informacje -
maszyna. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść
ogłoszeń i komunikatów. Materiałów nie odsyłamy.

ADRES

POCZTOWY:

ADVERTISEMENTS:

GST

R120882998

SUBSCRIPTION

PRENUMERATA:

51A Thistle Down Blvd., Rexdale, Ont. M9V 4A6, Canada

TEL. (416) 747-6034, FAX: (416) 748 8046

\$7 per column, Special: minimum 3 months' display (12 issues) 1 col. - 1 1/2 inch.

\$75.00, 2 col. - 1 1/2 inches \$150.00, 2 col. - 3 inches \$290.00, photo extra \$5.00.

Full page special rate \$200.00, half page \$130.00, back cover \$450.00, in. cover \$250.00

Add 7% GST to all prices.

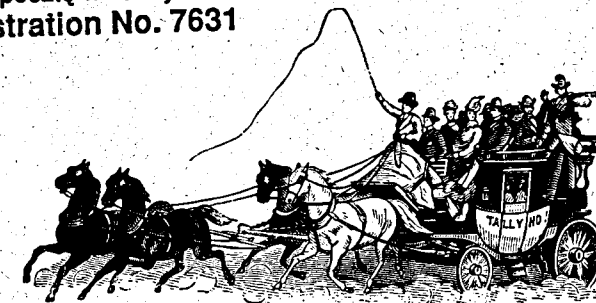
Półroczna \$32 + 7% GST \$2.24 = \$34.24, roczna \$56 + 7% GST \$3.92 = \$59.92,

dla nowo przybyłych bezpłatnych 12 numerów.

Zagraniczna półroczna \$35 US, roczna \$60 US, lotnicza 100% więcej.

Prenumerata dostarczana na pocztę w każdy czwartek.

Publications Mail Registration No. 7631

NOWO PRZYBYLI!

BEZPŁATNA, 3-MIESIĘCZNA PRENUMERATA NA ZAGOSPODAROWANIE
DLA KAŻDEGO NOWO PRZYBYŁEGO

(obecnie przyjmujemy zgłoszenia osób przebywających do 2 lat w Kanadzie, które nigdy nie otrzymały
bezpłatnej prenumeraty ECHA)

Zgłoszenia przyjmujemy wyłącznie listownie. Proszę podać imię, nazwisko, adres wraz
z kodem pocztowym oraz czas pobytu w Kanadzie.

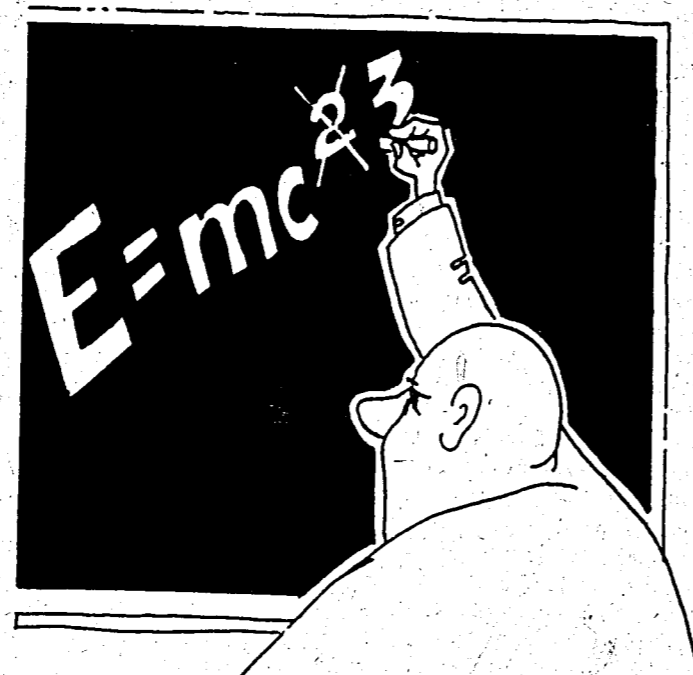
Okres oczekiwania na bezpłatną prenumeratę według kolejności zgłoszeń.

WRZE W KOTLE I WOKÓŁ KOTŁA

W niedzielę była premier Wielkiej Brytanii Margaret Thatcher oświadczyła, że tylko groźba wojskowej akcji przeciwko Serbii może doprowadzić do zahamowania rozlewu krwi w ogarniętym wojną regionie Bałkanów. Podkreśliła, że Organizacja Narodów Zjednoczonych powinna szybko upoważnić do zastosowania siły zbrojnej przeciwko Serbom mordującym Bośniaków. "Nie możemy - powiedziała Thatcher - stać bezczynnie i przyglądać się jak ci ludzie są zabijani, okaleczani, wypędzani ze swych domostw, wtrącani do obozów koncentracyjnych czy obozów uchodźców. Sądzę, że tylko położenie nacisku na groźbę użycia siły wojskowej przeciwko militarnym instalacjom Serbów może powstrzymać rozlew krwi". Zdaniem byłej premier ataki z powietrza wystarczyłyby do powstrzymania Serbów i że użycie sił lądowych nie byłoby konieczne. W poniedziałek dowództwo NATO oświadczyło, że zostało upoważnione przez państwa członkowskie do zaplanowania operacji użycia siły w Bośni i Hercegowinie dla ochrony dostarczanej pomocy humanitarnej. W poniedziałek także rządy Wielkiej Brytanii, Francji i Kanady zwróciły się do Rady Bezpieczeństwa o uchwalenie rezolucji akcentującej użycie siły zbrojnej w kontekście sprawy konwojowania i ochrony pomocy humanitarnej w Bośni i Hercegowinie. A więc po serii poważnych i poważniejszych ostrzeżeń i pogróżek wobec Serbów tym razem możliwość międzynarodowej interwencji zbrojnej staje się bardziej realna. Jest to scenariusz pesymistyczny, ale do tej pory

sprawdziły się niestety przepowiednie o wybuchu walk w Słowenii, Chorwacji, a wreszcie Bośni i Hercegowinie. Ale od początku zarazem świat nie był w stanie wojen tych zahamować. Kolejne mediacje z udziałem największych międzynarodowych autorytetów kończyły się fiaskiem. Działania wojennych nie przerwało także wprowadzenie wobec Serbii sankcji ONZ. Europe i światu pozostały w zasadzie trzy wyjścia - prowadzić dalej mało skuteczne negocjacje, odwrócić się od byłej Jugosławii i udawać, że nic się

tam nie dzieje, interweniować zbrojnie. Wydawało się, że Zachód nie chce wysłać wojsk do tego zapalnego regionu. Ale w rok po rozpoczęciu się konfliktu jugosłowiańskiego zdobył się na podjęcie poważniejszych działań. Najpierw pojechały tam jednostki pokojowe ONZ, potem część tych oddziałów przejęła kontrolę nad sarajewskim lotniskiem w Bośni i Hercegowinie, by mogły tam lądować samoloty z pomocą humanitarną, a na Adriatyk wpłynęły okręty amerykańskiej VI Floty by nadzorować przestrzeganie sankcji

nałożonych przez ONZ wobec Serbii. Widać było, że są to pierwsze kroki w stronę międzynarodowej interwencji zbrojnej. Czyż bowiem pomoc humanitarna - dostawy drogą mostu powietrznego lekarstw i żywności dla 300-tysięcznego Sarajewa może trwać wечно? Ponadto na 25-kilometrowej trasie z lotniska do Sarajewa ciężarówka ONZ narażona są na ostrzał snajperów i artylerii Serbów. Same władze Bośni utrzymują, że pomoc tego typu jedynie przedłuża agonię miasta i zwracają uwagę, że konieczna jest interwencja militarna. Do końca trudno przesądzić jak się zachowa Zachód. Ale trzeba pamiętać, że Serbią jest przeciwnikiem, którego lekceważyć nie wolno. Jest to przeciwnik znacznie groźniejszy od Iraku. Siły zbrojne Jugosławii były piątą co do wielkości armią Europy, a większość z nich przejęła nowa federacja Serbii i Czarnogóry. Do tego dochodzą liczące tysiące członków różne organizacje paramilitarne. Łącznie siły te mogą stawiać wielki opór frontalny każdemu najeźdźcy, a także rozpętać wielką wojnę partyzancką w górzystej republice. Interwencja sił międzynarodowych jeśli by miała być skuteczna musiałaby zostać podjęta na olbrzymią skalę - większą niż skala wojny w Zatoce Perskiej. W grę musiałoby wchodzić znacznie wyższa liczba żołnierzy, może milion, a może nawet więcej. Według dowódców serbskich siły nowej republiki są gotowe walczyć o wolność ojczyzny z każdym wrogiem. I to walczyć skutecznie. Zachód, ich zdaniem, ugrzęźnie w Bośni, tak jak Amerykanie ugrzęźli w Wietnamie. A kto da gwarancje, że interwencja sił międzynarodowych w Bośni nie umiędzynarodowi wojny, że nie przystąpią do niej Grecja, Bułgaria, Turcja, a nawet Albania. Przywódcy Zachodu zdają sobie sprawę z powyższych czynników. Czy prezydent Bush zechce w okresie tuż przed wyborami prezydenckimi poświęcić swych chłopców w regionie, który nie uchodzi dla USA za strategicznie zasadniczy? Czy chrześcijański Zachód będzie chciał przelewać krew w obronie bośniackich muzułmanów przed prawosławnymi Serbami.

JERZY ZIELENIEWSKI

**INTERWENCJA ZBROJNA
CORAZ BLIŻEJ**

Francja, Wielka Brytania i Stany Zjednoczone uzgodniły tekst rezolucji ONZ w sprawie pomocy humanitarnej i obozów odosobnień w Bośni i Hercegowinie - poinformował rzecznik francuskiego MSZ M. Gourdault-Montagne.

Propozycja rezolucji zostanie przedstawiona pozostałym członkom Rady Bezpieczeństwa, którzy będą nad nią dyskutowali w ciągu najbliższych dni. Rada Bezpieczeństwa najprawdopodobniej w środę przeprowadzi głosowanie nad ostateczną wersją rezolucji.

Przewodniczący Komisji Europejskiej Jacques Delors zaatakował władze w Belgradzie za prowadzoną przez nie politykę "czystości etnicznej" i "nienawiści nacjonalistycznej". Jego zdaniem Wspólnota Europejska powinna przekonać Serbów, iż gotowa jest interweniować zbrojnie w byłej Jugosławii.

Mimo iż Gourdault-Montagne odmówił podania jakichkolwiek szczegółów na temat proponowanego tekstu rezolucji, przypuszcza się, iż Rada Bezpieczeństwa upoważni "użycie wszelkiego rodzaju środków dla zapewnienia bezpieczeństwa dostawom pomocy humanitarnej dla ofiar wojny w Bośni i Hercegowinie". Oznacza to, iż do tej republiki mogą zostać wprowadzone nowe dużo liczniejsze oddziały wojskowe.

W sytuacji nasilającej się presji na kraje zachodnie, by rozpoczęły interwencję wojskową w celu zmniejszenia cierpień ludności objętej wojną domową w Bośni, bojownicy serbscy zapowiedzieli podjęcie totalnej ofensywy i zdobycie największego miasta

wschodniej części republiki - Gorazde.

Stratedzy NATO rozpoczęli wstępne przygotowania do ewentualnej interwencji zbrojnej na terenie byłej Jugosławii. Rozważa się nie tylko akcję wojskowej ochrony konwojów humanitarnych na terenie Bośni i Hercegowiny, ale także wzmocnienie nadzoru jugosłowiańskich wybrzeży przez okręty wojenne państw członkowskich NATO, kontrolowanie ciężkiej artylerii, wojsk pancernych i lotnictwa stron konfliktu, jeśli doszłoby do rzeczywistego rozejmu. Ewentualna interwencja zbrojna w Jugosławii może zostać przeprowadzona przy udziale od 10 tys. do 100 tys. żołnierzy.

OBOZY ŚMIERCI?

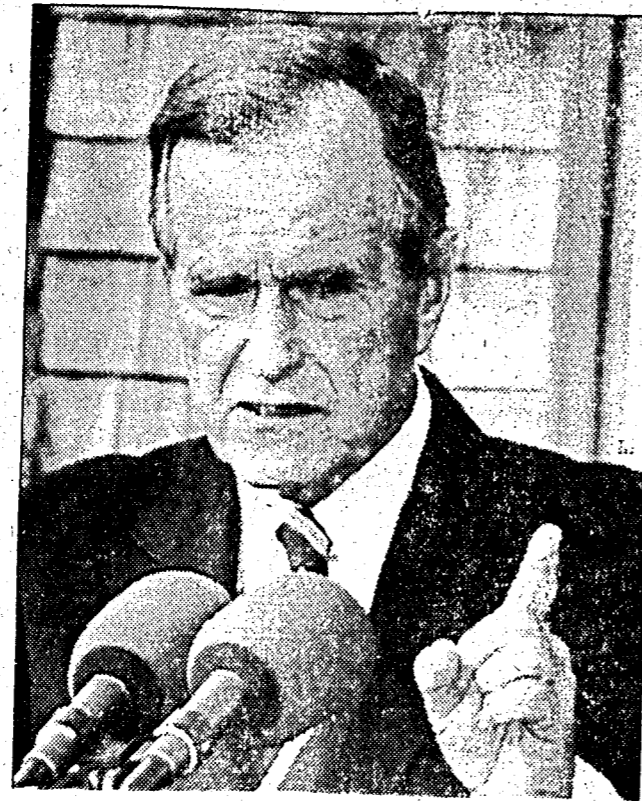
Dziennikarze, dyplomaci i pracownicy zajmujący się pomocą humanitarną próbują poznać sytuację w obozach w Bośni i Hercegowinie.

Zastanawiają się przy tym, czy mają do czynienia z ośrodkami internowania, obozami koncentracyjnymi czy też domniemanymi obozami śmierci.

"Internowani przypominają chodzące trupy, są straszliwie wychudzeni, zaś skóra na ich ramionach ma wygląd pergaminu. Z ich twarzy o zapadłych policzkach wyziera przerażone oczy" - napisał korespondent "Guardiana" po wyciele w jednym z bośniackich obozów.

Główny rabin Wielkiej Brytanii Jonathan Sacks stwierdził w "Timesie", iż nie może być żadnych bezpośrednich porównań między wydarzeniami teraźniejszymi a tymi, które miały miejsce w hitlerowskich Niemczech. "Jednak napływające z Bośni doniesienia przywodzą na myśl, jeśli nie w skali to w sposobie okrucieństwa, z którymi zetknęła się ludzkość pół wieku temu" - dodaje Sacks.

Bośniaccy muzułmanie twierdzą, iż Serbowie przetrzymują ponad 130

tysięcy więźniów w 100 obozach. Podobno 17 tysięcy zostało już zabitych. Serbowie z kolei przedstawiają listę ponad dwóch tuzinów domniemanych obozów muzułmańskich, w których ich zdaniem zginęło ponad 6 tysięcy Serbów.

ONZ i rząd USA od ponad miesiąca wędziły o serbskich obozach koncentracyjnych w Bośni i Hercegowinie, ale celowo ukryły je przed opinią publiczną - poinformował dziennik "New York Newsday", który jako pierwszy opublikował relacje o tych obozach. Gazeta twierdzi, że już na początku lipca ambasada USA w Belgradzie informowała Departament Stanu o obozach w północnej Bośni. Również przedstawiciele Wysokiego Komisarza ONZ ds. Uchodźców sporządzili raport w tej sprawie. Przedstawiciel Komisarza oświadczył, że nie "nadawano rozgłosu informacjom nie sprawdzonym ich dokładność".

**BUSH DAŁ RABINOWI
10 MLD \$**

Premier Izraela Icchak Rabin przeprowadził w USA rozmowy z prezydentem Bushem. Prezydent zgodził się na poręczenie przez rząd amerykański 10 mld dolarów kredytu dla Izraela. Pieniądze te przeznaczone będą na budowę mieszkań dla żydowskich imigrantów, przybyszających głównie z byłego ZSSR. Tej poręki odmówiono poprzednikowi Rabina Szamirowi, gdyż forsował on ekspansywną politykę osiedleńczą na okupowanych przez Izrael arabskich ziemiach. Rabin po objęciu weszłym miesiącu stanowiska premiera zamroził budowę dalszych osiedli żydowskich.

KABUL W OGNIU

Setki rakiet spadły na Kabul, który zaatakowali fundamentalni muzułmańscy. Bilans ofiar śmiertelnych może przekroczyć 1000 osób. Obserwatorzy uważają, że kierujący ugrupowaniem Hizb-İ-Islami Gulbuddin Hekmatiar rozpoczął zapowiadaną zmasowaną ofensywę na miasto.

Po raz pierwszy od trzech miesięcy, czyli od przejęcia kontroli nad

Kabulem, siły rządowe odpowiedziały zmasowanym ogniem i rozpoczęły bombardowania lotnicze pozycji ugrupowań Ilekntatiara.

Z apelem o natychmiastowe położenie kresu bratobójczym walkom wystąpił sekretarz generalny ONZ Butros Ghali. Powiedział też, że kontynuowanie misji pomocy humanitarnej w Afganistanie przez Narody Zjednoczone uzależnione jest od przywrócenia bezpieczeństwa na jego terytorium. W czasie ataku zginęło dwóch członków misji ONZ.

**ZMARŁ KARDYNAŁ
TOMASZEK**

W Pradze zmarł były prymas Czech Frantisek Tomaszek. Tomaszek przewodniczył Kościołowi katolickiemu w Czecho-Słowacji w latach 1965-1991. 93-letni kardynał pełnił obowiązki biskupa jako najstarszy czynny w świecie hierarcha katolicki. Przez kilka lat był więziony przez władze komunistyczne. Jako obrońca niezależności Kościoła i praw człowieka zyskał uznanie międzynarodowe. Był przyjacielem papieża Jana Pawła II oraz Polski. Mówił świetnie po polsku. Z Lechem Wałęsą spotkał się podczas jego pobytu w Pradze we wrześniu 1991 roku.

W pogrzebie Tomaszka zapowiedzieli udział m.in. były prezydent CSRF Havel, kanclerz Niemiec Kohl i prezydent RP Wałęsa.

AMERYKANIN W GUŁAGU

Udało się odnaleźć jednego z obywateli USA, który przez lata był więźniem sowieckich gułagów po II wojnie światowej. Jest nim 70-letni Michael Semko, urodzony w Ormad w Pensylwanii, który obecnie mieszka w ukraińskiej wsi Petrichi. Podczas wojny został siłą wcielony do Armii Czerwonej, a po wojnie w 1947 r. aresztowany za "spiskowanie przeciwko Stalinowi" po wystąpieniu o paszport amerykański. Teraz chciałby odwiedzić Stany Zjednoczone, aby zobaczyć groby zmarłych tam rodziców.

**UCIECZKA SZPIEGA
ROSYJSKIEGO**

Rosyjski dyplomata Władimir Dawidow, podejrzewany o szpiegostwo, uciekł z Japonii w połowie maja, by uniknąć przesłuchania przez policję - napisał japoński dziennik "Yomiuri Shimbun", powołując się na koła rządowe w Tokio.

Jest to pierwszy ujawniony wypadek szpiegostwa dyplomaty rosyjskiego od czasu upadku ZSSR. Dawidow, zastępca szefa rosyjskiego biura handlowego w Tokio, usiłował wykraść nowoczesne technologie elektroniczne, których eksport do dawnych krajów socjalistycznych jest zabroniony.

"Yomiuri Shimbun" twierdzi, że Dawidow jest byłym agentem KGB i obecnie pracuje dla wywiadu rosyjskiego. Na placówkę do Tokio przybył w roku 1987. Zdaniem dziennika około połowy spośród 200 dyptomatów rosyjskich pracujących w Tokio to agenci wywiadu.

**HONECKER TWORZY
STRATEGIĘ OBRONY**

Erich Honecker zamierza obciążyć ZSSR odpowiedzialnością za to, co działo się w dawnej strefie sowieckiej, a potem w NRD. Taką strategię obrony zamierza przyjąć były szef SED, który od ubiegłego tygodnia przebywa w więzieniu Moabit.

Jak wynika z informacji, które pojawiły się w Bonn, podczas 7-miesięcznego pobytu w chilijskiej ambasadzie w Moskwie Honecker gruntownie przygotowywał się do spóźnianego procesu. Pomagali mu w tym przyjaciele z d. NRD.

Przed wszystkim będzie się domagać, by przy ocenie jego czynów wychodziło z założenia, że stale znajdował się pod zewnętrzną presją. Najwyraźniej - sądzi się w Bonn - chce przedłożyć materiał dowodowy przeciwko byłym przywódcom sowieckim. Dotyczy to m.in. krwawego stłumienia przez Armię Czerwoną powstania robotniczego w NRD w czerwcu 1953 r. Honecker zamierza też oskarżyć Moskwę o stworzenie sytuacji, która doprowadziła

do wzniesienia Muru Berlińskiego i do strzałów na granicy.

BUSH W CIENIU CLINTONA

Kandydat na prezydenta USA z Partii Demokratycznej, gubernator stanu Arkansas Bill Clinton wyraźnie przoduje w wyścigu do Białego Domu, a jego przewaga nad prezydentem George'em Bushem rośnie we wszystkich rejonach kraju. Według wyników dwóch nowych sondaży opinii publicznej, przeprowadzonych przez "Boston Globe" i ośrodek badawczy przy Uniwersytecie Houston, Clinton wyprzedza Busha o ok. 20 punktów.

50-LECIE UPA

W Kijowie trwają ogólnokrajowe obchody 50-tej rocznicy utworzenia Ukraińskiej Powstańczej Armii. Świętowanie to ma charakter półoficjalny, choć władze Ukrainy z prezydentem Leonidem Krawczukiem wydały zgodę na organizację uroczystości. UPA wciąż jeszcze nie została zrehabilitowana. Zainteresowanie mieszkańców Kijowa obchodami jest umiarkowane. Następne uroczystości odbędą się na Wołyniu i we Lwowie. W imprezach uczestniczą jedynie deputowani, działacze organizacji i partii demokratycznych. Plk Wołodimir Mulawa z ukraińskiego Ministerstwa Obrony domagał się w swym wystąpieniu podczas wlecu na placu Chmielnickiego pójsicia w ślady Polski i uznanie UPA, podobnie jak w Polsce uznano AK.

BAKER WSPIERA JELCYNA

"Jeśli Rosja i inni reformatorzy poniosą fiasko, jeśli powróci tam system totalitarny, stracimy wszyscy, bo zwiększą się budżety obronne i wróci obawa przed konfrontacją, jaką znaliśmy w ciągu 40 lat zimnej wojny" - stwierdza James Baker w artykule opublikowanym przez "New York Times". Artykuł wspierający reformatorskie przedsięwzięcia Jelcyna zawiera apel do Izby Reprezen-

tantów USA o uchwalenie ustawy umożliwiającej rządowi amerykańskiemu udzielenie pomocy Rosji i byłym republikom sowieckim.

FIDEL PŁACIŁ ZA KRYTYKĘ CIA

Phillip Agee, dawny pracownik CIA, który napisał na jej temat krytyczną książkę, przez 20 lat był opłacany przez kubański wywiad - napisano w "Los Angeles Times". Artykuł oparty jest na wypowiedziach wysokich rangą byłych agentów kubańskich, którzy twierdzą, że Agee dostał co najmniej milion dolarów. Pieniądze przekazywał Kubie KGB. Agee opuścił CIA w 1968 r.; od tego czasu napisał wiele książek na temat ludzi i operacji CIA. CIA, a także prezydent Bush twierdzą, że Agee naraził na niebezpieczeństwo amerykańskich agentów, m.in. ponosi winę za śmierć Richarda Welcha, który został zamordowany w Atenach przez lewicowe ugrupowania.

"ATLANTIS" WYLĄDOWAŁ

Prom kosmiczny "Atlantis" zakończył ośmiiodniową misję. Po początkowych trudnościach zdołano umieścić na właściwej orbicie europejskie laboratorium kosmiczne "EUREKA". Nie powiedła się natomiast próba holowania na 19-kilometrowym kablu włoskiego satelity TSS. Kabel przecinając pole magne-

tyczne Ziemi miał generować prąd elektryczny. Jednak kabel zaplątał się i z eksperymentu trzeba było zrezygnować.

UWOLNIĆ ZESŁAŃCÓW

Południowokoreańska organizacja obrony praw człowieka wezwała Rosję do zlikwidowania północnokoreańskiego obozu na Syberii, w którym podobno przebywają tysiące więźniów politycznych z KRLD. Są oni zmuszani do ciężkich robót, m.in. do wyrębu lasów. W liście do prezydenta Borysa Jelcyna Międzynarodowa Liga Obrony Praw Człowieka stwierdza, że istnienie takiego obozu w Rosji jest poważnym problemem humanitarnym. W wielu rosyjskich publikacjach prasowych pisano o obozie drwalskim w Czegdomyniu, niedaleko Chabarowska, gdzie pracuje 22000 północnych Koreańczyków, w tym wielu zesłańców politycznych.

ROSYJSKI WYWIAD NIE ŚPI

Niemiecki kontrwywiad ostrzegł rodaków, by nie przekazywali przez radiotelefony poufnych informacji. "Rosyjski wywiad nieustannie prowadzi nasłuch pasm radiowych, a od chwili likwidacji Stasi nasilił swe operacje na terenie Niemiec i wzmożył starania o pozyskanie nowych agentów" - twierdzi szef kontrwywiadu na teren Meklemburgii, Volkmar Seidel.

LEKARSTWO GORSZE OD CHOROBY

Są w kraju i za granicą środowiska polityczne, które obecną sytuację gospodarczą Polski oceniają ze sporą trafnością. Może po prostu zła wola, może czasem tylko niecierpliwość powoduje, że tu i ówdzie za oceną sytuacji idą propozycje wprowadzenia w Polsce czegoś w rodzaju stanu wyjątkowego lub nawet reżimu wojskowego.

Dość szeroko kolportowana broszura doc. Józefa Kosseckiego i znanego nam już Stanisława Tymiańskiego pt. "Plan X" proponuje leczenie Polski przy pomocy puczu wojskowego. Liderzy Partii "X" wyraźnie kokietują armię w celu obalenia ustroju parlamentarnego. Plany niedoszłego prezydenta Polski nie są już w tej chwili nawet zakamulowane. Oto kilka próbek:

Podnosząc ideał - chwycmy do ręki bruk.

Chcę wierzyć, że następne wybory będą uczciwe, ale mając złe doświadczenia, wątpię w taką możliwość. Konieczna jest zatem polityka silnej ręki dla dopilnowania porządku.

Polskę trzeba natychmiastowo zmobilizować jako bojową jednostkę gospodarczą (...).

Przed wszystkim w czasie obecnego kryzysu wojsko nie powinno stać w koszarach. Armia nie może być nieproduktywnym balastem. Powinna zostać włączona w proces budowy gospodarki tak, jak to było po II wojnie światowej.

Jedynie żelazna ręka gospodarcza może z góry dopilnować porządku reformy, z pomocą społeczeństwa, kontrolującego reformę od dołu.

Jedynie silny wybuch społeczny odcinający Udekomunie możliwość doboru kadr może wprowadzić nowych ludzi do rządu.

Zdecydowana postawa wojska stanowi jedną z alternatyw zmiany ośrodka decyzyjnego, ale instytucja ta do tej pory nie przeszła weryfikacji, a jej góra będąc pod wpływem Udekomuny reprezentuje częstokroć antynarodowe interesy.

W okresie kryzysu wojsko powinno mieć możliwość samoraturki: pokrycia własnych kosztów i wypracowania zysków na rozwój. Wymaga to aktywnego włączenia armii w proces odbudowy gospodarki w transporcie, komunikacji, budowach mieszkań, a przede wszystkim w administracji od poziomu gmin w celu dopilnowania reformy. Powyższa uwaga skłania mnie do optowania za stworzeniem półwojskowego rządu, w którym armia spełni rolę katalizatora przemian w kraju.

Z pewnością moja propozycja spotka się z ostrą krytyką ze strony Udekomuny, która przyzwyczajona do manipulacji i korupcji, boi się porządku i dyscypliny. Nie proponuję stanu wyjątkowego, ale stan obronny.

Staropolskie przysłowie ludowe mówiło: "Ubrał się diabeł w ornat i ogonem na mszę dzwoni". Z kolei w

Ciąg dalszy na str.

czasie wyborów prezydenckich ktoś wymyślił dowcip, który wielu z nas wydał się przesadzony i po prostu złośliwy:

- Z czym kojarzy się państwu Stan Tymiański?

- Ze Stanem Wojennym.

Po zapoznaniu się z najnowszym programem Partii "X" dowcip ten okazuje się ani nie przesadzony ani nie złośliwy. Nie przecząc, że istnieje zło, nazywane przez St. Tymiańskiego "Udekomuną" (zbitka UD i komuny), nie można nie dostrzec, że za sloganami Planu "X" kryje się "lekarstwo" w postaci Komunofaszyzmu. Pobrzmiewa echo frakcji moczarskiej, WRON-y Jaruzelskiego i komisarycznych zarządów wojskowych stanu wojennego. Pachnie łamaniem praw człowieka, obozami koncentracyjnymi i rozlewem krwi. Kto chce tego dla Polski?

Próby rozwiązywania problemów gospodarczych poprzez pucz wojskowy zawsze degenerowały się do poziomu antyhumanitarnej junty wymierzonej w efekcie we własny naród. Jeżeli obawialiśmy się powierzenia "specjalnych uprawnień" Waleśie to czy można ufać sytuacji, w której Stanisław Tymiański wyprowadza czołgi na ulice, by dokonać "reformy"?

Jakiej reformy? Krytykując słusznie zależność polskiego systemu finansowego, Plan "X" proponuje dewaluację złotych do poziomu sprzed 1989, aby rozpedzić po świecie dalsze miliony polskich bezrobotnych. Przerabialiśmy już to za czasów WRON-y. Czego nie dokończył Jaruzelski, to miałoby się dokonać pod enigmatycznym kryptonimem "X".

Trzeba poszukiwać dla Polski alternatyw innych niż bankokracja MFW. Ale alternatywa w postaci komunofaszyzmu to lekarstwo gorsze od choroby. To oferta spętania pacjenta powozem z jednoczesnym tłumaczeniem, że tak mu będzie lepiej. I to bez gwarancji, że go się odwiąże na żądanie.

St. Siekanowicz

KANADA

MACKENZIE W DOMU

W ubiegłym tygodniu powrócił do Kanady mjr. gen. Lewis MacKenzie głównodowodzący 14-tysięcznych sił pokojowych na Balkanach.

Najbardziej znany kanadyjski "bojownik o pokój" dowodził zajęciem portu lotniczego w Sarajewie i ochroną zrzutów żywności i lekarstw. Sytuacja w mieście uległa pogorszeniu i Kanadyjczycy stacjonujący na lotnisku znaleźli się pod ostrzałem Chorwackich Muzułmańskich i Serbskich Sił.

MacKenzie przyznał, że pogarszająca się sytuacja w tym kraju sprawiła, że opuścił go w poczuciu przegranej. Tym wielbicielowi powitał jednak generała jak bohatera. Na powitanie otrzymał m.in. kartę z tysiącami podpisów.

REKORD! 4 MILIONY KANADYJSKICH ZWIĄZKOWCÓW

Rosną szeregi związkowców w Kanadzie. W tym roku do związków wstąpiło 20250 osób. Siły związkowe obejmują 37,4 procent pracowników zatrudnionych w przemyśle nie związanym z rolnictwem.

Okazuje się, że w recesji większą szansę na zwolnienie z pracy mają niezrzeszeni. Wprawdzie w Kanadzie w tym okresie znikło 264000 miejsc pracy, lecz dotyczyło to

głównie niezrzeszonych i nieobjętych jeszcze ochroną pracy. Socjologowie twierdzą, że pęd do związków będzie się utrzymywał i poza recesją.

CORAZ MNIEJ PIENIĘDZY NA STUDIA

Kurczy się budżet rządu federalnego na studia. Związek uniwersytetów zagroził znów obniżeniem liczby przyjęć, zwiększeniem opłat i ograniczeniem wydatków. Już w tym roku większość uniwersytetów ograniczyło przyjęcia. Budżet rządu federalnego pokrywa obecnie 48,2 wydatków jakie ponoszą uniwersytety. W latach 84-85 rząd dopłacał uniwersytetom 60,4%. Obecnie większość kursów na wielkich uniwersytetach jest przeladowana. Klasy wynoszą 200-400 studentów.

DOMY ZNÓW OSIĄGALNE

Zastanawiasz się czy stać cię na dom? Są znów w Kanadzie miasta, gdzie dom stał się osiągalny dla rodziny o przeciętnym dochodzie. Wygląda na to, że wszędzie z wyjątkiem Vancouver. Dochód, który spokojnie zapewnił spłatę domu powinien być o 70% wyższy niż spłaty. Tak przynajmniej życzy sobie bank i trzeba się tym jakoś wykazać.

Tabela podaje wysokość spłat przy założeniu, że wpłacimy z góry 25% wartości domu i oprocentowanie pożyczek wyniesie 9,63% na 25

lat (przeciętna). Obecnie jednak oprocentowanie spadło do rekordowej sumy 8,63 na 5 lat w niektórych bankach.

BIURO TO LUKSUS

Financial Times of Canada w swojej zabawnej rubryce "Informed Sources" dokonuje następującego porównania. Gdzie jest drogo, a gdzie tanio wynająć biuro. Autorzy porównują 80 ośrodków miejskich na świecie i wynika z tego, że wciąż najdrożej, ba, niebotycznie najdrożej jest w Tokio, gdzie za stopę płaci się aż 197 dolarów. Toronto występuje w bliskiej odległości od rekordowego Tokio, ale taniej. I tak płacimy za stopę \$34,00 więcej niż w Nowym Jorku i Vancouver (\$33 - 31). W Montrealu już taniej - \$23. Z tabeli wynika, że były demoludy wcale nie są tanie. Ta sama cena obowiązuje w Toronto i w Budapeszcie. A Warszawa goni Nowy Jork. Nie ma jak biznes we własnym domu!

UGODA LUB REFERENDUM

Robert Bourassa zapowiedział, że otrzymawszy na drodze negocjacji od Ottawy to, o co prosił, użyje parlamentarnej większości liberalnej do obalenia uchwały o referendum. W odpowiedzi Jacques Parizeau zapowiedział kampanię na rzecz referendum quebeckiego w sprawie niepodległości. Zamierza wykupić rekla-

Miasto	Średni dochód	Średnia cena	25% z dołu	Miesięczna spłata hip.	Podatki	Podatki i spłaty rat	Stosunek spłat w % do dochodu
Saint John	\$52,931	\$82,025	\$20,501	\$6,420	\$1,150	\$7,570	14,3%
Quebec City	48,001	\$3,410	20,853	6,829	2,138	8,967	18,1
Winnipeg	53,463	\$3,637	20,909	6,546	2,610	9,156	17,1
St. John's	49,623	\$1,065	22,766	7,128	1,004	8,132	16,4
Halifax	55,555	\$9,842	24,961	7,815	1,863	9,678	17,4
Edmonton	57,157	\$10,989	27,497	8,609	1,731	10,340	18,1
Montreal	54,187	\$19,370	29,843	9,343	2,104	11,447	21,1
Calgary	57,568	\$13,534	32,843	10,295	1,594	11,889	20,7
St. Catharines	53,515	\$12,245	33,061	10,351	2,000	12,351	23,1
Ottawa	68,021	\$145,951	36,488	11,423	2,377	13,800	20,3
Victoria	55,339	\$187,920	46,980	14,709	1,450	16,159	29,2
Toronto	64,548	\$214,181	53,545	16,764	2,339	19,103	29,6
Vancouver	62,628	\$251,916	62,979	19,718	1,992	21,710	34,7

KANADA

my w gazetach, wiece i spotkania, a wszystko dla poparcia idei separatystycznych. Jest to ostatnia przed uchwaleniem poprawek konstytucyjnych szansa separatystów na realizację swych celów.

Premier Alberty Getty powiedział, że Mulroney idąc na ustępstwa Quebecowi reprezentuje interesy tej prowincji, a nie całego kraju.

Quebec domaga się, by do umowy pomiędzy prowincjami z 7 lipca dodać swoje punkty reformy senatu i stawia ograniczenia dla samorządu indiańskiego.

WALI SIĘ

Jak mówi nasza okładka, wszystko się wali w biznesie. W czerwcu zbankrutowało 1294 biznesy. Prywatne bankrutstwa są wielokrotnie wyższe - 5439 i o tysiąc większe niż w maju. W Ontario najwięcej popłynęło sklepików, budów i restauracji (505-349-268). Bankruci są winni przeciętnie pół miliona dolarów. Tendencja jest zwyżkująca. O przyczynach zawałenia się rynku nieruchomości czytaj w numerze.

JESZCZE NIE MA UKŁADU

Układ o wolnym handlu miał być podpisany w ub. tygodniu, ale stanowisko Kanady w kwestii ochrony przemysłu samochodowego przedłużyło finalizację rozmów. Przypuszczamy, że układ zostanie podpisany już po zamknięciu numeru w tym tygodniu.

OLIMPIJCZYCY Z TARCZĄ

Wspaniałe przyjęcie na lotnisku Pearson zgotowali kanadyjskim olimpijczykom torontońscy kibice. Mimo dużych opóźnień spowodowanych wielką burzą nad Toronto cierpliwie czekali na ich przyjazd. Bohaterką wieczoru była brązowa medalistka w jedynej wioślarskiej kontuzji mięśnia i potwornego bólu wzięła udział w Olimpiadzie. Tym wiwatował na powitanie znakomi-

tych kanadyjskich wioślarzy i wioślarek. Ulubieńcem publiczności i wielkiego przemysłu sportowego jest pływak Mark Tewksbury, który prócz sportu naucza w szkołach i publicznych mitingach o pokonywaniu życiowych przeszkód i nieśmiałości.

Silken Lauman

Mark Tewksbury

Silken i Mark szybko urosli do roli wzorów osobowych, których w sporcie Kanada dawno nie miała. Nic dziwnego, że tłum młodzieży i starszych czekał na nich z kanadyjskimi flagami.

SKĄD TA OKROPNA POGODA

Tak deszczowego i chłodnego lata nie pamięta Kanada od 1816 roku. W tym to roku zwanym "rok bez lata" na Indonezji wybuchł wulkan Tambora, urywając chubek góry. Erupeja gazów i pyłów spowodowała, że nastąpiły zmiany w klimacie całej ziemi. Wymarzły zbiory. W niektórych regionach były przymrozki, w innych upały i susza. Podobne zjawisko obserwujemy tego lata. W Polsce rekordowe upały i susza. W Kanadzie rekordowo chłodne i pełne opadów lato. Naukowcy spierają się czy przyczyną tych klimatycznych aberracji jest wybuch filipińskiego wulkanu Pinatubo, czy też zimny front arktyczny, który powiał od północy. Zapowiadają się niedobre jesienne zbiory, a pomidory i miękkie owoce gniją na gałęziach. Pogoda taka ma trwać do końca lata.

PRZERWA WAKACYJNA!

Kochany Czytelniku! Drogi Ogłoszeniodawco!

Jak co roku ECHO udaje się w lecie na krótkie wakacje. Tym razem Naczelną jedzie do Krakowa na Pierwszy Zjazd Polonii, oblicując szczegółową z tego wydarzenia relację.

Zespół skwapliwie korzysta z zamieszania i popada w skłódkę lenistwo. Tym bardziej, że po powrocie Naczelną zapowiada zmiany i nowe odpowiadające tutejszym warunkom działy, czyli znowu kolejną rewolucję, na myśl o której zespół dostaje gęślej skórki.

Cokolwiek nastąpi ECHO NIE UKAŻE SIĘ 20 SIERPNIA.
Kolejny numer 27 SIERPNIA.

PRZYJEMNEGO WYPOCZYNKU!

W KOLOSEUM ŚPIEWAJĄ PO POLSKU

W drodze z Barcelony (nie, nie bylam na ceremonii zakończenia igrzysk, ale obejrzałam mecz Polska-Hispania) do Wiednia zatrzymaliśmy się w Wlecznym Mieście. Mąż zniknął za swymi sprawami, a ja z koleżanką Polką od lat mieszkającą w Rzymie skoczyliśmy do słynnej Ostii, aby popływać, poopalać się i pogadać.

Polacy z plaży

Z Rzymu wyjechaliśmy bardzo wcześnie rano, aby uniknąć korków, splekoty i aby w samej Ostii znaleźć łatwo miejsce do zaparkowania i dobre miejsce na plaży. Właśnie już na samej plaży rzucił mi się w oczy widok śpiących pokotem kilkunastu marnie wyglądających postaci. "Jak w Los Angeles na plaży Santa Monica" - pomyślałam, gdzie w 1988 roku widziałam jak na plaży spało chyba 1000 różnych oberwańców. Jeśli ktoś z Państwa był w Santa Monica - mieszka tam m.in. najlepszy lekkoatleta ostatniej dekady Carl Lewis - to rozumie jaki kontrast tworzyło tych tysięcy oberwańców z bogactwem tego przedmieścia Los Angeles i zamożnością mieszkańców i wczasowiczów. Tutaj w Ostii widok miejscowy przypominał mi natychmiast tamten widok kalifornijski. Jakże było moje zdziwienie, gdy w pewnym momencie okazało się, że ostyjski pokot to moi rodacy - Polacy. Niektórzy klac i złorzecząc, inni pokornie, bez słowa zrywali się na nogi i pakowali swój skromny dobytek, by

wynieść się poza plażę przepędzani przez miejscowych stróży porządku. Zaczął się dzień plażowy - a od godzin porannych aż do zmroku za pobyt na plaży trzeba płacić. No więc bractwo wyniosło się w nieznanym kierunku zdradzając na obliczach cierpienie nagle przerwane snu i także jakieś do późna trwającej bibki. Moja koleżanka wydawała się być nieporuszona. A przecież nie mogła nie zauważyć i nie usłyszeć.

W Koloseum śpiewają po polsku

Jakby się domyślając powiedziała, że to raczej sytuacja typowa. Jest tak już od dwóch, może nawet trzech lat. Polacy bez szans na uzyskanie pobytu stałego we Włoszech, bez szans na emigrację stąd do innych wymarzonych krajów decydują się z wyboru bądź częściej nawet z konieczności na pobyt nielegalny. Parę razy pisała o nich włoska prasa, mówili w telewizji. Liczą na to, że w końcu dostaną pracę na czarno dobrze zarobłą, zaoszczędzą i wrócą do kraju. Ale dla chyba 99% jest to marzenie, które nigdy się nie spełni. O pracę we Włoszech coraz trudniej, pracy na czarno coraz mniej - kary dla pracodawców za zatrudnienie pracownika bez pozwolenia na pracę są coraz wyższe, a kontrole coraz dokładniejsze, jeśli już ktoś ma to szczęście i dostanie przez pośrednika

bądź po prostu ze stójki pracę to jest to praca najniższej płatna - z pieniędzy ledwo się wyżyje, o zaoszczędzeniu nie ma mowy. Jeśli ktoś nawet coś niecoś zaoszczędzi to przecież w Polsce nie pracuje już dawny krotkowy przelicznik dolarowy. Tysiąc czy nawet kilka tysięcy dolarów to teraz w Polsce nie jest już astronomiczna suma. A ile taki nielegalny Polak jest w stanie zarobić i zaoszczędzić, aby wrócić z pieniędzmi do kraju - urządzić się czy choćby zapanować przez kilka miesięcy. Ilu jest takich nielegalnie przebywających we Włoszech Polaków? Niektórzy mówią, że 200 tys. Tutaj w Rzymie i okolicznych miasteczkach oraz w pobliskich kurortach nadmorskich jak Ostia, Ladispoli, Passo Scuro przebywa ich około 20 tys. Tak szacuje ich liczbę ambasada Polski i Kościół polski w Rzymie. Szerzy się wśród nich pijaństwo, kradzieże, prostytucja. Ile było przypadków, gdy ci zasiedzieli już tutaj Polacy rabowali nowo przybyłych. Ile było sytuacji, gdy w supersamach byli łapani Polacy na drobnej kradzieży - głównie przecież z nędzy po żywność. Moja koleżanka ma znajomą ekspedientkę Włoszkę, która już w ciemno rozróżnia polskiego złodziejaszka. Początkowo przymykała oczy na kradzież żywności, ale było tego złodziejstwa coraz więcej. Teraz udaje, że nie widzi tylko wtedy, gdy kradną dzieci. "A kiedyś, gdy wracałam nocą koło Koloseum do domu usłyszałam dochodzące z jam ruin tego najslawniejszego na świecie amfiteatru

pijackie polskie śpiewy. Śpiewali Góralu czy ci nie żal, a inni hymn państwowy. Ponoć Koloseum nadal jest zamieszkiwane przez licznych Polaków. No cóż, widać lubią koty. Prawie w ciemno także możemy pójść do Forum Romanum - kontynuowała moja znajoma - starożytnego placu zgromadzeń obywateli leżącego między Palatynem i Kapitołem - a więc centrum atrakcji Rzymu, by w nocy także usłyszeć śpiewy pijanych Polaków, a nad ranem zobaczyć porozwalanych libicjantów". Wiele buduje sobie specjalne namioty z plastyku, tektury, blachy i desek. Najgorzej wytrzymać w zimie. Ale na szczęście nawet w zimie w Rzymie rzadko temperatury spadają poniżej zera.

Najbardziej żal dzieci

Mojej koleżance najbardziej żal dzieci. I tych, które przyjechały z ro-

dzicami do Włoch, a ich rodzice pomimo złych perspektyw postanowili grać z losiem - na szczęście jest ich mało, gdyż odpowiedzialni rodzice pakują manatki i wracają do kraju, nawet w sytuacji, gdy tam trzeba zacząć od nowa i to w jeszcze gorszym punkcie niż przed wyjazdem, gdyż skok po szczęście do słonecznej Italii pochłoniął wszystkie oszczędności, a niekiedy i cały majątek. Zna przypadek rodziny, która sprzedała w kraju wszystko, by przyjechać do Włoch po odmianę losu na lepsze samochodem. Okradzona została z samochodu i dobytku wkrótce po przyjeździe. Tylko pomoc Polonii rzymskiej umożliwiła im powrót do kraju. Ież w ich oczach było rozpacz, strachu i poczucia niesprawiedliwości. Ale przede wszystkim żal tych dzieci, które wraz z rodzicami zostają na dłużej. Może na zawsze już we Włoszech myślą ich rodzice, bo przecież ich dzieci kiedyś muszą dostać obywatelstwo włoskie - w końcu Włosi nie odmówią tym, co

będą znali język włoski tak jak Włosi, a nawet lepiej, a wtedy za ich obywatelstwem pobyt stały dostaną rodzice. Póki co niektóre z nich można spotkać jak żebrzą pod rzymskimi kościołami. Żal też dzieci pozostawionych w Polsce przez jednego z rodziców bądź nawet obu. Nie mają pieniędzy, żeby do nich wrócić, nie mają pieniędzy, żeby ich wspomagać. Ale zdecydowanie najwięcej nielegalnych to samotni mężczyźni i samotne kobiety. Wielu mężczyzn pije nałogowo i stacza się na dno. Sporo kobiet najpierw dorabia, a potem zawodowo uprawia prostytucję. W nadmorskich miejscowościach takich jak Ostia czy Ladispoli polskie dziewczyny sprzedają swe wdzięki za kilkanaście-kilkadziesiąt tysięcy lirów. Gdy klient jest skąpy bądź nie ma rzeczywiście pieniędzy pójda nawet za sześć tysięcy lirów - 5 dolarów. W Rzymie prostytutki cenią się wyżej. Ale uliczne Polki są jednymi z najtańszych. Wystarczy pójść na Viale Egeo, gdzie pracują wśród ubogich Afrykanek bądź na Via Urbana, gdzie dają już za 20-30 tys. lirów.

Czy można naszym nielegalnym pomóc? Nie wiem. Koleżanka mówi, że nie mogą liczyć ani na Kościół polski w Rzymie, ani na ambasadę. Polonia może pomóc, ale tylko w sporadycznych przypadkach. O pomocy systematycznej nie ma nawet co mówić. Księża polscy w Rzymie już od dłuższego czasu ostrzegają, że kościoły nie mają możliwości załatwienia dobrze płatnej pracy, że nie ma w nich miejsca na spanie, zatrzymanie się, że nie ma we Włoszech organizacji filantropijnych, które chciałyby systematycznie pomagać ludziom, którzy opuszczają kraj, w którym politycznie nic im nie gorzi, a cały swój wyjazd opierają na pomysłach szybkiego polepszenia swego bytu. Czy można się dziwić, że coraz więcej jest wśród nielegalnych samobójstw i niespodziewanych zgonów na zawał. W roku ubiegłym ambasada odnotowała 36 takich przypadków. W I półroczu tego roku ponad 30.

POLITYKA

Początek koalicji prawicy Olszewski, Macierewicz, Parys, Szeremietiew....

Przedstawiciele pięciu ugrupowań prawicowych oraz niepodległościowych: Jan Olszewski i Przemysław Hniedziewicz (Forum Chrześcijańsko-Demokratyczne), Tomasz Jackowski (Chrześcijańsko-Demokratyczne Stronnictwo Pracy), Romuald Szeremietiew (Polska Partia Niepodległościowa), Jan Parys (Ruch III Rzeczypospolitej), Tadeusz Okrasa (Chrześcijańsko-Demokratyczna Partia Ludowa), a także nie zrzeszony senator Zbigniew Romaszewski i Antoni Macierewicz podpisali deklarację współdziałania.

Jak podkreślono w dokumencie - "zasadniczą, choć nie jedyną przyczyną takiego stanu rzeczy jest nieprzewidywalny do dziś postkomunistyczny układ, który przetrwał w prawie wszystkich istotnych dla funkcjonowania państwa i społeczeństwa miejscach". Sygnatariusze deklaracji zdecydowanie sprzeciwiają się polityce "grubej kreski" i "niezrozumiałej pobłażliwości wobec byłej komunistycznej nomenklatury".

Konieczne jest rozbięcie postkomunistycznego układu, który przetrwał w gospodarce, finansach, administracji, środkach przekazu, wymiarze sprawiedliwości, wojsku i resorcie spraw wewnętrznych.

Według "Deklaracji współdziałania", część elit dawnej opozycji przejawia "dziwną i niezrozumiałą pobłażliwość wobec byłej komunistycznej nomenklatury". Sygnatariusze

deklarują wolę "współdziałania na rzecz uzdrowienia życia publicznego i instytucji państwa - za szczególnie ważne uważają przyjęcie konstytucji oraz informują o powołaniu zespołu koordynacyjnego, który zajmie się praktyczną realizacją idei zjednoczenia wszystkich osób, partii i ruchów politycznych akceptujących podstawowe tezy przedstawione w deklaracji.

Po podpisaniu dokumentu odbyła się konferencja prasowa podczas której Jan Olszewski powiedział, że "skoncentrowanie sił prawicowych może stać się przełomem w polskiej sytuacji politycznej". Pytany o gabinet Suchockiej, Olszewski oświadczył, że jego ugrupowanie "nie ma charakteru zamachowego i nie będzie rządu obalać".

Zdaniem Jana Parysa (RIIIRP) koalicja prawicowa może być przeciwwagą dla istniejącej w Polsce od czasu obalenia rządu Jana Olszewskiego "koalicji strachu przed lustracją". - Jest to nie tylko koalicja strachu, ale i kłamstwa - uzupełnił Macierewicz i dodał - My jeździmy po Polsce i wszędzie słyszący wielkie wołanie o zjednoczenie sił prawicowych.

Politycy nowej koalicji zarzucili środkom masowego przekazu prowadzenie kampanii oszczerstw i dezinformacji w stosunku do polskiej prawicy. Jak stwierdził Antoni Macierewicz - "Nowy Świat" jest jedyną ogólnopolską gazetą codzienną przy czytaniu której nie musi się wstydić.

Zdecydowanie opowiedziano się za utrzymywaniem jak najlepszych stosunków ze Wspólnotami Europejskimi i Sojuszem Północnoatlantyckim. Przy okazji Jan Parys poddał krytykę politykę ministra obrony narodowej Janusza Onyszkiewicza w stosunku do NATO. Zdaniem Parysa, podpisanie w pierwszej kolejności umowy wojskowej z Francją, która nie jest członkiem zintegrowanej struktury wojskowej sojuszu.

Senator Zbigniew Romaszewski zapowiedział, że nowa koalicja będzie dążyła do stworzenia szerokiego

ruchu społecznego, a nie partii, której "działalność ograniczyłaby się - jak większości ugrupowań - do ul. Wiejskiej".

Koalicjanci wypowiedzieli się za przyspieszeniem wyborów do parlamentu, chociaż nie traktują tego jako swojego żądania, lecz odpowiedź na zapotrzebowanie ze strony społeczeństwa.

"Koalicja spodziewa się, że wybory parlamentarne raczej odbędą się w przyspieszonym terminie i do nich się przygotowuje", powiedział Przemysław Hniedziewicz.

W specyficznej sytuacji posttotalitarnego państwa najlepszym wyznacznikiem "prawicowości" jest według sygnatariuszy deklaracji - stosunek poszczególnych ugrupowań politycznych do komunistycznej przeszłości, a nie np. stosunek do zakresu interwencjonizmu państwowego.

Macierewicz przestrzegł przed ofensywą gospodarczą byłych komunistów i ich skrytych sojuszników - "obserwujemy od Odry do Władywostoku proces, kiedy księżeczki partyjne masowo wymienia się na księżeczki czekowe".

Sytuacja strajkowa

Nadal utrzymuje się napięta sytuacja strajkowa w kraju. Trwają strajki w zagłębiu miedziowym, w FSM w Tychach, w WSK w Mielcu.

W poniedziałek w wielu zakładach pracy odbyła się 15-minutowa akcja protestacyjna zorganizowana przez OPZZ. Związkowcy solidaryzowali się z zakładami strajkującymi w całym kraju. Protest ograniczył się do włączenia syren, odczytywania komunikatów przez radiowęzły i wywieśzania flag.

Dwugodzinny strajk przeprowadziła załoga Huty im. Sendzimira. Pracownicy domagają się m.in. podwyżki płac o 1,5 mln zł.

Krajowy Komitet Negocjacyjno-Strajkowy

W kopalni "Sieroszewice" szczyt związkowy powołał Krajowy Komitet Negocjacyjno-Strajkowy.

Szczyt zgromadził szefów wszystkich najważniejszych central związkowych kraju: FZZ Górników, NSZZ Solidarność 80, Związku Zawodowego Górników, ZZ Maszynistów Kolejowych, OPZZ, ZZ Rolników Samoobrona oraz Międzyzakładowego Międzyzwiązkowego Komitetu Strajkowego KGHM.

Nie było tylko przedstawicieli NSZZ SOLIDARNOŚĆ.

Komitet domaga się, aby najpóźniej do piątku rząd rozpoczął z nim rozmowy. Sześć związków zawodowych ustaliło wczoraj w Tychach listę 21 postulatów skierowanych do rządu i pracodawców. Domaga się m.in.:

- podporządkowania polityki gospodarczej celom narodowym;
- likwidacji bezrobocia i realizacji prozatrudnieniowych programów gospodarczych;
- odstąpienia od dotychczasowej ustawy prywatyzacyjnej;
- rezygnacji ze sprzedaży zakładów obcemu kapitałowi;

- ochrony rynku wewnętrznego przed zalewem obcego kapitału i jego wyrobów;
- rezygnacji z tworzenia jednoosobowych spółek skarbu państwa.

Przedstawiciele Komitetu oświadczyli, że na odpowiedź rządu czekają do 14 sierpnia do godz. 12.00. O godz. 12.00 przedstawia "plan dalszego działania".

Uczestnicy obrad w Tychach poinformowali, że termin strajku generalnego został już ustalony, natomiast ze względów taktycznych nie mogą podać jego terminu.

Wielkie aresztowania w tygodniu

Na spotkaniu w Hucie im. Sendzimira Leszek Moczulski powiedział, że wcześniej czy później KPN wejdzie do rządu, a wtedy w ciągu tygodnia "nastąpią pierwsze, sensacyjne, wielkie aresztowania".

Moczulski stwierdził, że gabinet Suchockiej można nazwać "rządem

ocalenia nieudaczników, którzy występowali w trzech poprzednich rządach. Program tego rządu jest najgorszy z możliwych, bo nastawiony na przetrwanie tego co społeczeństwo odrzuciło z planu Balcerowicza".

"Solidarność" lustruje się

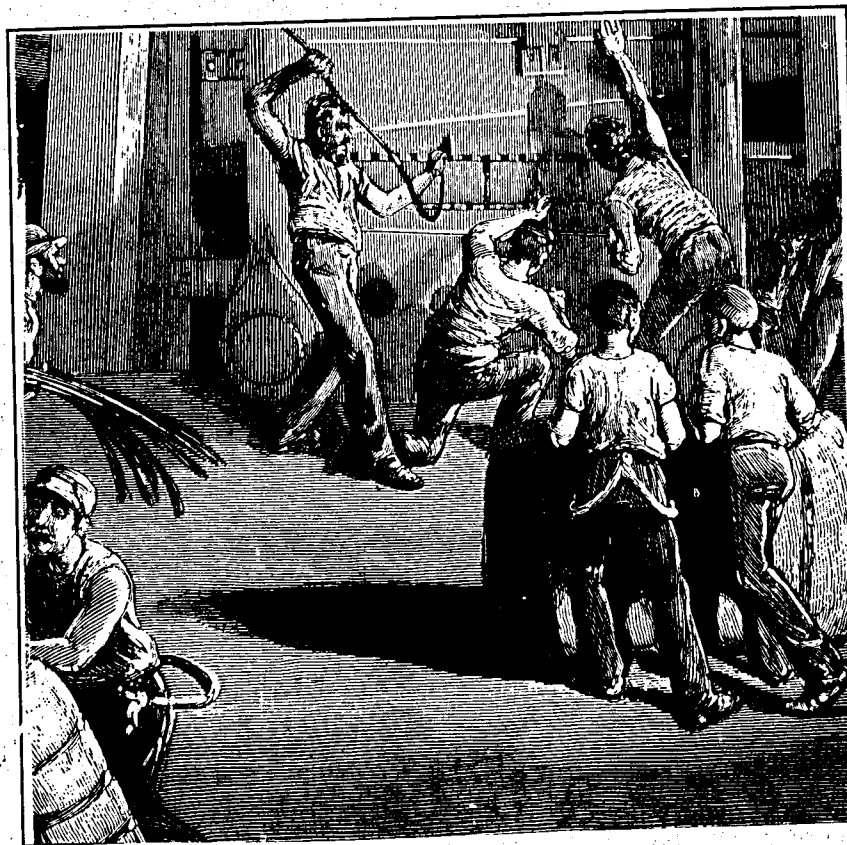
Zarząd Regionu Środkowo-Wschodniego NSZZ "S" w Lublinie rozpoczął akcję lustracyjną w szeregach związkowców. Na podstawie uchwały Komisji Krajowej związku każdy członek władz "Solidarności" wypełnia formularz zawierający prośbę do ministra spraw wewnętrznych o wydanie zaświadczenia, że nie był pracownikiem, ani współpracownikiem tajnej policji. Dotyczy to członków komisji zakładowych, zakładowych komisji rewizyjnych, delegatów na walne zebranie regionalne i władz branżowych. - Oceniamy, że w naszym regionie lustracja obejmie 5 do 7 tys. osób - uważa Jacek Firkowski, wiceprzewodniczący Zarządu Regionu. - Ludzie uważają, że skoro "S" domaga się przeprowadzenia akcji lustracyjnej, to musi zacząć od siebie.

Rząd Suchockiej nie będzie trwały

Pogłębiający się deficyt budżetowy, niezadowolenie społeczne oraz rozbieżności wśród samej koalicji rządowej to - zdaniem wicemarszałka Sejmu Dariusza Wójcika z KPN - główne podstawy do twierdzenia, że rząd Hanny Suchockiej nie będzie zbyt trwały. Wójcik mówiąc o odpowiedzialności sądowej ekip rządzących (poprzednich rządów), stwierdził, że podstawą do oskarżenia może być analiza budżetu państwa za ubiegły rok oraz sprawozdanie NIK z kompleksowej kontroli Ministerstwa Przekształceń Własnościowych.

Z demobilu w Polskę

Posel SLD Ryszard Ulicki skierował do prezesa Rady Ministrów interpelację, w której zwraca uwagę na luki prawne w porozumieniach do-

tyczących wycofywania wojsk b. ZSSR z Polski. Zdemobilizowani żołnierze - pisze poseł - opuszczają likwidowane garnizony i nielegalnie pozostają w Polsce. Współdziałając ze swymi kolegami w garnizonach dopuszczają się handlu bronią, materiałami wybuchowymi, kradzieży samochodów i radioaktywnego cezu 137. Ryszard Ulicki stwierdził, że konieczne jest podjęcie nadzwyczajnych działań, włącznie z odwołaniem się do międzynarodowych instytucji kontroli i nadzoru.

GOSPODARKA

Eksport opon

Fabryce opon "Stomil" z Olsztyna udało się wejść na rynki 10 krajów świata, dzięki czemu eksport nie zmalał, mimo utraty rynków w Iraku, Jugosławii oraz b. Związku Sowieckim. Korzystna okazała się współpraca z koncernem "Continental", którego znakiem firmowym "Stomil" od półtora roku opatruje swoje wyroby.

Reforma rybołówstwa

Trzy spółki i jeden państwowy zakład powstały w wyniku podziału świnoujskiego Przedsiębiorstwa Polowów Dalekomorskich i Usług Rybackich "Odra" - poinformował jego dyrektor Tadeusz Krajniak. Dwie pierwsze spółki "Euroodra" i "Sterpol" mają rozpocząć działalność już 1 września. "Euroodra" eksploatować będzie dużą chłodnię, zajmie się też przetwórstwem ryb. "Sterpol" dysponujący stocznia przystąpi do świadczenia usług kontrahentom krajowym i zagranicznym. W dalszej przyszłości powstanie także spółka "Odra-Ląd" do eksploatacji nabrzeży oraz prowadzenie usług transportowych.

Rozliczenia polsko-rosyjskie

Polska jest zadłużona w krajach byłego ZSSR na 4,7 mld rubli transferowych i 1,6 mld dolarów (wraz z

oprocentowaniem) - podał rzecznik prasowy ministerstwa finansów Andrzej Moroz. Kraje byłego ZSSR są dłużne Polsce 7 mld rubli i 336 mln USD.

Kanadyjczycy zalecają odchudzenie hutnictwa

W czasie, gdy warszawscy hutnicy wywozili na tacze jednego z członków rady nadzorczej i poszukiwali byłego dyrektora przedsiębiorstwa, aby go rozliczyć, w utajonej miejscowości podwarszawskiej dobiegały końca prace międzyresortowego zespołu, z udziałem producentów stali, związków zawodowych i organizacji inżynierskich, nad przyszłością polskiego hutnictwa żelaza i stali.

Prace nad studium restrukturyzacji tego sektora gospodarki, powierzone konsorcjum firm kanadyjskich, trwały od kwietnia 1991 r. Zespół pod przewodnictwem Stanisława Padykuły, podsekretarza stanu w Ministerstwie Przemysłu i Handlu, przyjął raport końcowy i zalecenia Kanadyjczyków. Po adaptacji studium przez rząd będzie można rozpocząć restrukturyzację hutnictwa. Docelowo roczna produkcja stali surowej, zalecana przez Kanadyjczyków, wynosić ma od 9,8 do 11,7 mln ton.

W minionym roku w 25 polskich hutach wyprodukowano 10,4 mln ton stali surowej. W poprzednich latach wytapiano maksymalnie 14 mln ton. W ub.r. w 15 z 25 hut odnotowano straty finansowe.

Ze studium wynika, że niektóre huty i wydziały trzeba będzie zlikwidować. Te, które pozostaną, po modernizacji mogą konkurować z zagranicznymi firmami - twierdzą Kanadyjczycy.

Machloje -

NIK zbadał fundacje

73 procent (1,73 bln zł) wszystkich zasobów 117 fundacji zbadanych przez NIK pochodzi ze skarbu państwa. Tylko 0,03 procent stanowią darowizny. We wszystkich kontrolowanych fundacjach stwier-

dono nieprawidłowości w wykorzystaniu środków. Większość pieniędzy przeznaczano na utrzymanie samych fundacji, znacznie mniej na cele statutowe. Często ponad 90 procent zasobów przeznaczano na lokaty kapitałowe oraz na działalność gospodarczą. Jest to, zdaniem NIK, "zaprzeczenie istoty fundacji, jako organizacji nie nastawionej na zysk". Budżet stracił w ten sposób ok. 27 mld zł. Przykład - Polska Kanadyjska Fundacja Rozwoju Budownictwa:

Fundacja powstała w listopadzie 1990 roku. Utworzyła ją polska Korporacja Inwestycyjna "Echinus" do spółki z kanadyjską firmą "Sofram" Ltd. W akcie notarialnym cel fundacji określono jako "wszechstronne popieranie i działanie na rzecz współpracy kanadyjsko-polskiej w dziedzinie budownictwa: mieszkaniowego, usługowego i publicznego w Polsce".

Jeszcze w pierwszym miesiącu działania fundacja wystąpiła do ówczesnego ministra budownictwa Aleksandra Paszyńskiego o udzielenie bezzwrotnej pożyczki w wysokości 2,5 mld zł. Według prezesa Rady Fundacji Andrzeja K. (jednocześnie prezesa "Echinusa") miała ona być ekwiwalentem darowizny dokonanej przez stronę kanadyjską. Pieniądże z Kanady jednak nigdy nie nadeszły.

Na początku grudnia pożyczka została przyznana, pomimo że fundacja nie miała jeszcze w tym czasie osobowości prawnej (dopiero w końcu tego miesiąca dokonano wpisu fundacji do rejestru fundacji). Tak więc dostała ona 2,5 mld zł bezzwrotnej pożyczki. W styczniu 1991 roku pieniądze znalazły się na koncie fundacji w Banku Inicjatyw Gospodarczych BIG SA, ułokowane na wysokie procenty.

Fundacja deklarowała wykorzystanie pożyczki na realizację celów statutowych. Konkretnym wynikiem tej działalności miało być wybudowanie osiedla mieszkaniowego dla 5 tys. rodzin na Pradze. Mijały miesiące, pieniądze procentowały w banku (po I półroczu odsetki wyniosły ponad 600 mln zł).

W związku z nie podjęciem przez

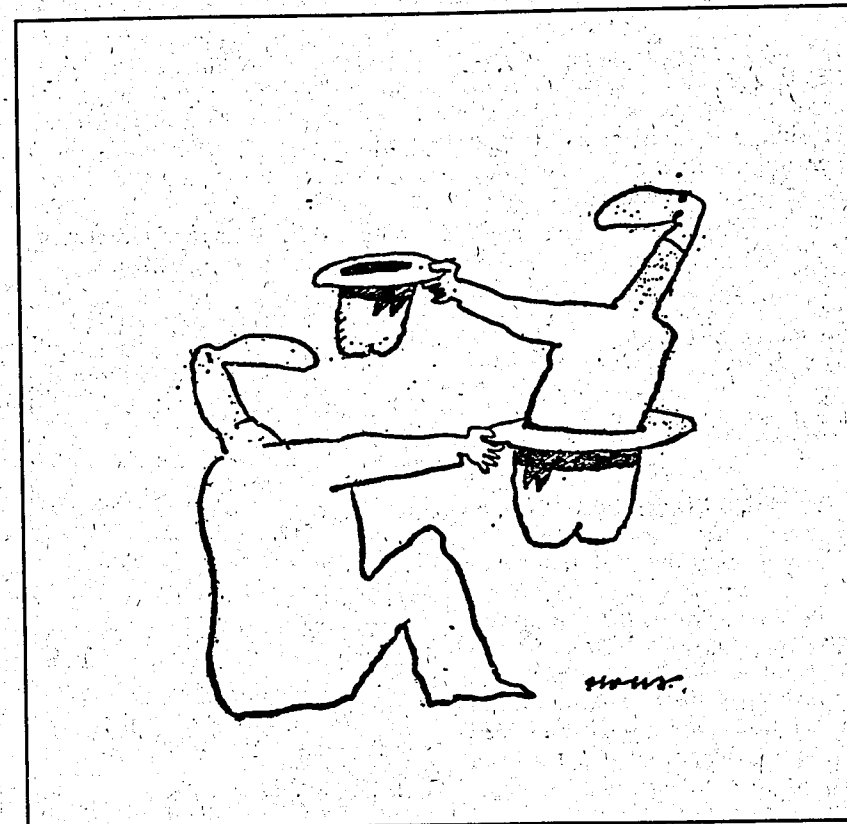
fundację żadnej działalności i wykorzystywaniem pożyczki niezgodnie z umową, ministerstwo zażądało zwrotu pieniędzy. Gdy fundacja odmówiła - wytoczyło proces cywilny. W jego wyniku fundacja zwróciła w maju 2,3 mld zł... i podjęła uchwałę o samolikwidacji. Ministerstwo pragnie jednak odzyskać dla budżetu całą sumę pożyczki wraz z odsetkami.

Prywatyzacja papierni w Cieszynie

Za 4 mld 240 mln zł 80 proc. akcji Cieszyńskich Zakładów Kartoniarских kupiła Synteza CMC, krajowa spółka z udziałem kapitału austriackiego, z siedzibą w Bielsku Białej. Pozostałe 20 proc. akcji zostanie przekazane pracownikom na zasadach preferencyjnych. Jednocześnie inwestor zobowiązał się do utrzymania poziomu zatrudnienia przez rok.

PRAWO I ŻYCIE

Nadużycia na 5,5 bln zł wykryły w I półroczu br. Urzędy Kontroli Skarbowej. Uszczuplenia dochodów budżetu z tytułu nie płaconych podatków sięgają blisko 4 bln zł, z czego odzyskano już ok. 2,3 bln zł. Wobec reszty toczą się postępowania administracyjne. Największe efekty przyniosły kontrole w woj. granicznych: szczecińskim, bielskim, wałbrzyskim oraz w woj. warszawskim. Nieuzasadnione pobieranie dotacji (np. do mleka, nawozów wapniowych) kosztowało budżet 94,4 mld zł. Inspektorzy kontroli skarbowej wykryli naruszenie prawa dewizowego - głównie z powodu tzw. afery rublowej i ziemniaczanej - na kwotę ok. 505 mld zł. Nieprawidłowości w wydawaniu pieniędzy budżetu państwa przez urzędy w I półroczu br. osiągnęły kwotę 120 mld zł, na 45 mld zawyżono ceny. Na ok. 800 mld zł ujawniono nieprawidłowości finansowe polegające głównie na zanizaniu wartości środków trwałych wnoszonych do spółek w procesie prywatyzacji.

KOŚCIÓŁ

Prymas Glemp w Rosji i Kazachstanie

Ks. kard. Józef Glemp zakończył sześciomiesięczną wizytę w Moskwie i Kazachstanie, gdzie przebywał na zaproszenie tamtejszych biskupów katolickich, abp. Tadeusza Kondrasiewicza i bp. Jana Lengli.

Prymas Polski przeprowadził m.in. w Moskwie półtoragodzinną rozmowę z głową rosyjskiej Cerkwi prawosławnej, patriarchą Aleksiejem U. Kardynał Glemp określił ją później jako duży, poważny krok naprzód w dialogu polsko-rosyjskim i katolicko-prawosławnym. Omawiano wiele spraw szczegółowych, w tym także sprawę odzyskania wybudowanych dawniej w Rosji świątyni katolickich.

Podczas wizyty w Kazachstanie prymas odwiedził kilkanaście wsi w obwodzie kokczetańskim, zamieszkałych głównie przez ludność pol-

ską, zesłaną tam w 1936 r. z Zachodniej Ukrainy. Kardynał Józef Glemp wyświęcił kościół pod wezwaniem Matki Bożej Królowej Pokoju w miejscowości Ozlomoje, założył kamień węgielny pod świątynię katolickie w trzech innych wsiach oraz zapoznał się ze stanem budowy kościoła w miejscowości Zielony Gaj.

"Cele mojej podróży duszpasterskiej do Kazachstanu zostały spełnione. Zastąpiłem kondycję Kościoła katolickiego tak budującą, jakiej się nie spodziewałem. Chciałem też odwiedzić kapłanów, których wysyłałem sam do pracy w Kazachstanie, dodać im otuchy w ich niełatwej działalności" - powiedział kardynał Glemp.

"Moją wizytę w Rosji chciałbym widzieć na tle szerokiego procesu, jaki tam zachodzi. Jest to nie tylko polityka, ale też szukanie nowych myśli, nowych definicji państwa, społeczeństwa i człowieka".

Wysoko ocenił swe rozmowy z I zastępcą przewodniczącego Rady

Najwyższej Rosji, Siergiejem Filatowem, "który przedstawił obecną trudną i złożoną sytuację tego kraju w warunkach przechodzenia od totalitaryzmu do demokracji, a więc tego, co i nam nie jest obce. Widziałem zdecydowaną wolę tworzenia autentycznego społeczeństwa wolnego, demokratycznego, także z udziałem Kościoła. Ci ludzie dobrze czują, jak sądzę, prawosławie i tym bardziej chcieliby poznać rolę naszego Kościoła w tym procesie".

Msza na Rusnakowej Polanie

Prawie 10 tysięcy górali i turystów wzięło udział 9 sierpnia w uroczystej mszy św. w intencji papieża, w kaplicy jego imienia na Rusnakowej Polanie. Kazanie, gwara góralską, wygłosił ks. Józef Tischner, kapelan Związku Podhalan.

Papieską kaplicę pod Turbaczem - "Bogu na chwałę, Ojcu Świętemu ku radości, górom na urodę, turystom ku pożytkowi" - wystawili Podhalanie w 1979 roku jako wotum wdzięczności za wizytę Ojca Świętego w Nowym Targu, podczas jego pierwszej pielgrzymki do ojczyzny.

PAMIĘĆ NARODOWA

Msza za żołnierzy "Szarego"

W 47 rocznicę rozbitcia przez Samodzielną Kielecką Brygadę WIn więzienia UB w Kielcach, w miejscowej katedrze odprawiona została msza św. w intencji pomordowanych przez NKWD i UB żołnierzy AK. 9 sierpnia 1945 r. partyzanci, dowodzeni przez ppłk. Antoniego Hebdę - "Szarego", zaatakowali gmach więzienia. Po wysadzeniu bramy głównej i drzwi poszczególnych cel uwolniono około 700 więźniów - głównie żołnierzy AK, ratując ich przed wywiezieniem do Związku Sowieckiego.

Z Kanady do Wrocławia

As polskiego lotnictwa pułkownik Bolesław Orliński, został pochowany

w Wrocławiu. Orliński, związany z lotnictwem od 1920 r. zyskał sobie miano "króla akrobacji powietrznej". W 1926 r. wślawił się brawurowym lotem na trasie Warszawa-Tokio-Warszawa. W czasie wojny dowodził polskim dywizjonem bombowym w Anglii. Zmarł w lutym br. w Kanadzie, mając 93 lata. Pogrzeb odbył się z ceremoniałem wojskowym, nad cmentarzem przeleciały klucze "Migów". Zgodnie z ostatnią wolą, pułkownik Orliński został pochowany w pobliżu grobu swojej matki, Eufemii z Krzysztoforowiczów.

ZMARŁ MARIUSZ DMOCHOWSKI

W wieku 62 lat zmarł w Warszawie Mariusz Dmochowski, aktor, którego kreacje przeszły do historii polskiego teatru i filmu.

W ostatnich latach Mariusz Dmochowski był związany z Teatrem Współczesnym, w którym odniósł wielki sukces sceniczny jako Pilat w adaptacji "Mistrza i Małgorzaty".

Grał w wielu filmach i spektaklach telewizyjnych.

MIGAWKI:

Uff jak gorąco

W niedzielę i poniedziałek przeszła nad Polską fala wysokich tem-

peratur. Najchłodniej było na Helu 31 stopni, najgoręcej w Kołobrzegu, Ustce i Lesznie - 38 stopni, w Warszawie temperatura wynosiła 36 stopni.

Jednak do rekordu stulecia brakuje jeszcze kilka kresiek. Przypomnijmy, że padł on w 1921 roku, kiedy to w miejscowości Prószków koło Opola zanotowano 40,2 stopnie. Kolejne rekordy w spadku wody bije Wisła. W poniedziałek w Warszawie zmierzono 85 cm. Tego jeszcze w 200-letniej hydrologicznej historii nie było.

Awantura w kościele

W podgórskiej miejscowości Tarnawka, w Rzeszowskiem, podczas mszy świętej wywiązała się nie lada awantura pomiędzy prowadzącym mszę księdzem a miejscowym lekarzem. Poszło, oczywiście, o aborcję. W czasie mszy ksiądz ostro zaatakował lekarza, zarzucając mu dokonywanie aktów aborcji. Mówiąc wskazywał palcem siedzącego w ławce doktora.

Ten ostatni jednak ostro zareagował na prowokację księdza, któremu wyrwał z ręki mikrofon i oświadczył, że owszem, dokonywał takich zabiegów na miejscowych... zakonnicach i przyjaciółkach księży.

Wierni byli po stronie lekarza, a ksiądz musiał czym prędzej opuścić kościół.

DEALERS WANTED! Exciting new opportunity! Market beautiful pipal leaf paintings imported from India. Send \$1 for product sample and price list. IDEAS MAIL ORDER CO., P.O. Box 2, St. Henri, Montreal, PQ, Canada H4C 3J7

O KIBUCACH INNYM TONEM

Szanowna Pani Redaktor,

W kwestii kibuców izraelskich (ECHO Nr 231 z 21.05.92, str. 24-26) pozwolę sobie zająć inne stanowisko aniżeli "Naczelna". Pod wpływem wybitnego polskiego spółdzielcy, Jana Wolskiego, nabrałem bardzo pozytywnego stosunku do pracy prawdziwie uspołecznionej, a taka ma niewątpliwie miejsce w izraelskich gospodarstwach rolno-przemysłowych opartych na demokracji bezpośredniej (ten prawdziwie demokratyczny charakter tych gospodarstw jakoś uciekł uwadze autorki, a warto przysłuchać się obradom na cotygodniowych zebraniach członkowskich). Jest prawdą, że takie kolektywne życie odpowiada tylko niewielkiej części ogółu (na przykład, przybysze do Izraela z byłego ZSSR unikają jak ognia życia kibucowego), ale już sam fakt udanego eksperymentu w tym zakresie jest wart docenienia.

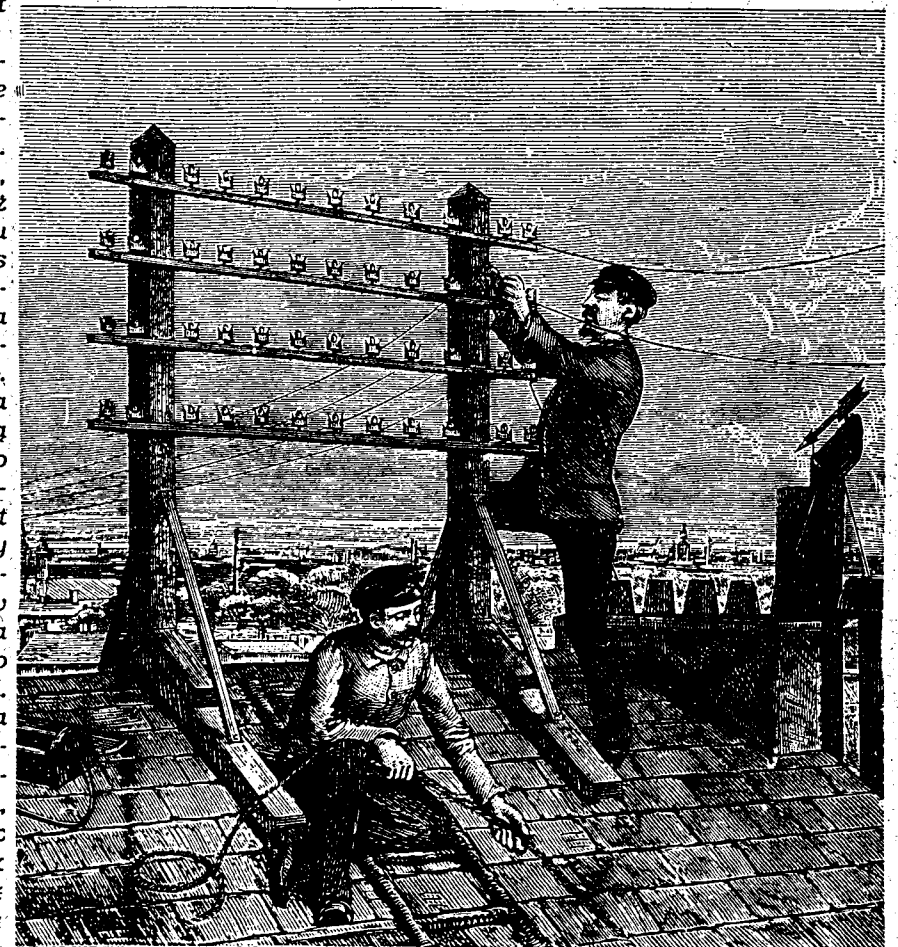
Doświadczenie organizacyjne kibuców ma konsekwencje znacznie szersze aniżeli minimalna część ludności izraelskiej żyjącej w kibucach. Co więcej, nie tylko w rolnictwie, sadownictwie i hodowli, ale również w niektórych gałęziach przemysłu kibuce uzyskały niewątpliwą sukces w przeciwieństwie do upowszechnionego poglądu, że gospodarstwa kolektywne nie mogą udać się i skazane są na nieuchronne bankructwo. Członkostwo w kibucach zapewnia stopę życiową przeciętnie wyższą aniżeli w całym Izraelu i jest ono przedmiotem powszechnego szacunku. Każda praca w kibucu jest szanowana. Członkowie spełniający wysokie funkcje na zewnątrz regularnie wracają okresowo do kibuców i zmywają podłogi, zbierają naczynia w stołówce, obsługują maszyny do mycia naczyń, oporządzają bydło, itd.

Fakt, że pod komunizmem praca ludzka została powszechnie znieważona, zwłaszcza właśnie w gospodarstwach niby to kolektywnych, bynajmniej nie upoważnia nas do podejrzliwie niechętnego stosunku do kibuców. Przeciwnie, one właśnie naocznie pokazały, że można pracować szumanizować kulturowo

bywa nieraz inna: rady pracownicze i organa związkowe drażnią z dyrekcją, klikowość triumfuje na niekorzyść przedsiębiorstwa, które na dłuższą metę nie ma szansy jeśli gospodarka klikowa ma charakter rabunkowy. W kibucach nie ma żadnej przestępczości, a poziom moralności pracowniczej jest wysoki. Czy nie byłoby warto przenieść do Polski coś niecoś z ducha i gospodarności kibuców, nie mówiąc już o dobrym życiu materialnym?

W Polsce obecnej bardzo potrzeba autentycznego samorządu pracowniczego, który godziłby interes załogi z interesem przedsiębiorstwa. Niestety, dotychczasowa praktyka

Aleksander Jan Matejko
Uniwersytet Alberty

WYRWAĆ POLSKĘ Z KOMPLEKSU WIĘZNI

(ESEJ)

Ludzie uwolnili się od formacji społeczno-ekonomicznej wprowadzonej przez bolszewizm. Do prawdziwego odrodzenia narody postkomunistyczne potrzebują jednak nie zachodniego materializmu "Nowej Lewicy", ani bankokracji MFV, lecz dowartościowania osoby ludzkiej w połączeniu z wielkimi projektami na skalę Renesansu. Tylko tak można wyzwolić masowy zapał do pracy i pokonać totalny marazm społeczny, w jakim pogrążona jest Polska i Europa Wschodnia.

Dalszy ciąg z poprzedniego numeru

W byłej NRD - gdzie pracowało zawodowo 82 procent kobiet - na tydzień niemowląt od drugiego do piątego miesiąca życia 800 przebywało od 6 rano do 6 wieczór w instytucjach zwanych w komunizmie żłobkami. W NRD taka jedna grupa składała się z 18 niemowląt i dozorowana była przez osobę, której wykształcenie składało się głównie z elementów indoktrynacji marksistowskiej. Osoby zajmujące się dziećmi uczono ponadto swolistej pedagogiki mizurynowskiej, polegającej na przystosowaniu do życia w stadzie. Istniały już plany w kierownictwie komunistycznym, aby każde niemowlę w drugim miesiącu życia było przymusowo zapisane do żłobka. Przymus ten odkładano do czasu uzupełnienia brakującej bazy materialnej "żłobkownictwa". Odrwanie dziecka od matki w pierwszych miesiącach życia pozostawia trwałe ślady w psychice na całe życie poprzez pozbawienie normalnie tworzących się w tym okresie związków uczuciowych dziecko-matka. A o to właśnie chodziło.

Adaptacja w kolektywie od momentu urodzenia do pełnoletności - była podstawą procesu edukacji. Rodzice byli w NRD często wzywani do szkoły i strofowani na temat wychowania przez specjalną komisję. Jeśli dziecko mimo to wykazywało rozwój indywidualności lub na swój sposób buntowało się przeciw życiu w stadzie, rodzice mieli do czynienia z instancją partyjną, a w szczególnych przypadkach z lokalną komórką bezpieki. 60 procent dzieci w wieku 3 lat - a docelowo miało być 100 procent - rozpoczynało całodzienny pobyt w przedszkolu, gdzie proces wypełniony był zabawami pedagogicznymi, ukierunkowanymi na wypracowanie osobowości socjalistycznej. Cenzurki były wystawiane według stopnia adaptacyjności dziecka do życia w kolektywie. Stosowany był powszechnie nacisk kolektywu na oporną jednostkę, ocenianą jako złą. Narzędziem były tu zbiorowe kary i nagrody. Obywatel był poddany temu naciskowi kolektywu już przez całe życie poprzez

współzawodnictwo brygad w pracy, współzawodnictwo osiedli, gmin itd. Szkolnictwo wyższe obfitowało w programy i kierunki indoktrynacyjne, przygotowujące armię fachowców do nadzoru życia w stadzie. Każde przedsiębiorstwo zatrudniało oficjalnie nie tylko "opiekunów służby bezpieczeństwa", ale także socjologów, psychologów i organizatorów czasu po pracy.

Przynależność do organizacji stworzonych przez partię i państwo była priorytetem nie tylko na drodze do kariery (czytaj: dyrektorskiego stolka), ale i do względnego "świętego spokoju" w życiu. W szkole średniej obowiązywał stopień z "uspołecznienia", w NRD traktowany jako najważniejsza ocena na świadectwie, bardzo licząca się przy przyjęciu na studia wyższe. To "uspołecznienie" to zarówno udział w kolektywnych "czynach społecznych" (w pracy za darmo), jak i przynależność do organizacji, pogłębiającej styl życia w stadzie. Dla zdecydowanej większości obywateli NRD to "uspołecznienie"

zaczynało się w 7 roku życia wstąpieniem do "Pionierów". W wieku 14 lat "pionier" odbywał "inicjację" w mundurze, polegającą na salutowaniu flagi państwowej i złożeniu przysięgi lojalności kierownictwu "socjalistycznej partii i państwa". W ten sposób otwierała się droga do FDJ, komunistycznego związku młodzieży. Związek ten prowadził swych członków do partii komunistycznej i jej przybudówek, a także do monstrualnego aparatu bezpieczeństwa. Taki model, z pewnymi modyfikacjami, obowiązywał we wszystkich demoludach, lecz w Polsce napotykał na bierną niechęć ze strony sporej części społeczeństwa. Uświadomienie sobie tego procesu adaptacji do życia w stadzie jest niezbędne do określenia obecnej sytuacji, w jakiej znalazły się społeczeństwa byłych demoludów. Trzeba też na marginesie zauważyć, że czasem zdarzyło się, że takim procesem wychowawczym władze ukrzyżowały na siebie bat, bo na czele zorganizowanych buntów stawali wychowankowie organizacji młodzieżowych, mający doświadczenie w kierowaniu zespołami ludzkimi. Z drugiej strony tym doświadczeniem przewyższali oni niepomniernie działaczy o rodowodzie niekomunistycznym. Uwydatniło się to w tworzącej się opozycji demokratycznej tak w Polsce jak i w innych demoludach, w której czołowe role na długie lata przypadły dysydencom komunistycznym (zwłaszcza byłym aktywistom organizacji młodzieżowych), a co z kolei odbiło się na charakterze władz postkomunistycznych. Ten dysydencki rodowód władz postkomunistycznych (szczególnie centralnego i lokalnego) z czasem ulegał zatarciu (mentalność ludzi przechodził dalszą ewolucję i wielu zrzucił z siebie balast wychowania w stadzie), niemniej nie można go jeszcze dziś ignorować. Zwłaszcza, że językiem ówczesnej nowomowy operuje dziś np. w Polsce większość środków przekazu; na czele z niekomunistyczną już w końcu "Gazetą Wyborczą". Mentalność stada to chyba główny czynnik powodujący, że społeczeństwa Europy Wschodniej nie umieją się znaleźć w sytuacji, kiedy zabrakło neospartańskiego mega-aparatu nadzoru.

Nie jest to fraszka. Całe pokolenia wyrosły, gdzie ludzie odzwyczaili się posiadać własne zdanie na jakikolwiek temat. Represjonowana była każda osoba o jakimkolwiek poziomie samoświadomości i woli wyrażania swych własnych myśli. Gdy u osobników bardziej inteligentnych pojawiały się jakieś wątpliwości - były one skrywane. Rodzice tuszowali swe emocje przed dziećmi, dzieci przed rodzicami. Ten system wyprodukował ludzi o najwyższym stopniu wewnętrznej frustracji, ludzi "zaadaptowanych", i prowadził do wysokiej normy psychoz, neurastenii, zawałów serca, samobójstw i rozbiła rodziny.

W samym Związku Sowieckim, na przestrzeni 70 lat, co najmniej 50 milionów ludzi (jeśli nie więcej) przebywało przez wiele lat w obozach pracy niewolniczej. Mosty, drogi, kanały, fabryki i nawet całe miasta (jak np. Celinogrod) zostały wybudowane dosłownie potem, łzami i śmiercią milionów. Okresy głodu, jak w latach 20 i 30, sztucznie wytworzone, to żniwo śmierci, które pochłonęło co najmniej 20 milionów. Nie było rodziny, by ktoś z jej członków nie stracił życia w represjach lub nie przeżył wielu lat w łagrach - nie wyłączając rodzin prominentów. Musiało to wywrzeć potężny wpływ na ukształtowanie psychiki obecnych społeczeństw Europy Wschodniej.

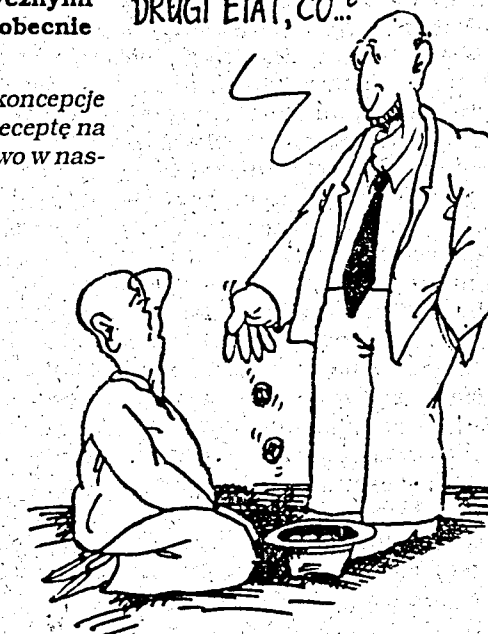
Miliony mieszkańców regionu, razem ze swymi demokratycznymi już władzami, przechodzą obecnie

O tym jakie programy i koncepcje lansuje się w Polsce jako receptę na kryzys przeczytacie państwo w następnym numerze

przez proces świadomościowy, zwany psychologom jako kompleks uwolnionego więźnia. Pierwsza reakcja na uwolnienie to paradniowe napawanie się wolnością - nieskrępowane spacerowanie, bieganie, igraszki. A przychodzi moment obezwładniający: zaczyna dziwić brak krat w oknie, nieprzyniesienie pożywienia do pokoju; po prostu dolega nam, że nikt się nie interesuje co mamy jeść, a co w danym momencie robić. Brak też towarzyszy z sąsiednich przycz, wespół z którymi stanowiliśmy stado przez 24 godziny na dobę. Nie umiemy sami o siebie zadbać. Pojawia się chęć natychmiastowego powrotu do "swojej" celi. Kolejna faza to depresja, w której człowiek boi się postawić samodzielnie jakikolwiek krok życiowy. Depresja ta może trwać bardzo długo, póki nie zostanie przerwana jakimś mocnym bodźcem, ukazującym pomyslną perspektywę dla aktywności.

Społeczeństwa Polski i Europy Wschodniej znajdują się obecnie w tego typu zbiorowej depresji. W takiej depresji mają miejsce próby robienia "czegoś", ale gdy nie przynosi to szybkich widocznych rezultatów - zbiorowy delikwent pogrąża się znów w marazmie.

DRUGI ETAT, CO...?

LESZEK SZARUGA

POŻEGNANIE Z RWE?

Skwar w Europie taki, że niemal nie ma czym oddychać. Lubie upały, lecz to, co się dzieje, przekracza wszelkie dopuszczalne normy. Współczucie trzeba tym, którzy walczą o medale muszą wydatkować w tej spiekocie dodatkowe porcje energii. Wisła, jak slyszalem w radio, oslagnęła na wysokości Warszawy pływając 85 cm - prawie nie do wyobrażenia.

To samo radio przyniosło orzeczenie odpowiedniej komisji Senatu Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej zalecające szykowanie się do zamknięcia rozgłośni Radia Wolna Europa i Radia Swoboda. Cóż - to nie pierwsza tego rodzaju propozycja i jak dotąd, RWE wychodziła z tego cało. Lecz czasy się dziś zmieniły w sposób zasadniczy - na wschodzie, nawet w byłym Sojuszu, nie ma już cenzury, zaprowadza się - często kalekie i koślawe, ale jednak - ludy demokratyczne. Cele, dla których powołano odpowiednie rozgłosnie przestały więc istnieć.

Tą sytuację można było przewidzieć. Jest rzeczą oczywistą, że Amerykanie prędzej czy później cofną fundusze - w gruncie rzeczy zupełnie niemale - na coś w rodzaju piątego koła u wozu, jakim stała się Rozgłosnia w ciągu ostatnich lat. Chcicie mieć RWE, powiadają, to sami sobie za to płacicie. Nie wiem jednak jak, jeśli by nawet Polska na ten cel finanse znalazła, Niemcy musieliby się długo zastanawiać nad powodem, dla którego ta rozgłosnia miałaby działać na ich ziemi.

Zacznijcie się zatem wielkie sprzątanie - jeśli nie natychmiast, to w dającej się przewidzieć, raczej blis-

kiej przyszłości. Argumentów, które by przemawiały za utrzymaniem Rozgłosni jest niewiele i większość z nich ma naturę raczej sentymentalną niż racjonalną. Rzecz jasna - zasług zespołu, który przez kilkadziesiąt lat nie tylko pokonywał barierę cenzury, lecz miał także silny wpływ na kształtowanie świadomości społeczeństwa, zaś nie na końcu także i poważne osiągnięcia w konsolidowaniu i umacnianiu polskiej opozycji, nikt nie zamierza podważać. Kilka pokoleń Polaków w ten lub inny sposób właśnie dzięki działalności RWE wiedziało na jakim świecie i w jakim kraju żyje. Wiedziało też, że za żelazną kurtyną o nich się nie zapomina, że obalenie totalitarnego molocha jest kwestią - może nawet długiego, lecz jednak - czasu. Udało się szybciej niż większość w najśmielszych snach mogła marzyć.

Te zasługi jednak istnienia Rozgłosni nie uratują. Argumenty finansowe są tu absolutnie decydujące. I choć zespół polskiej sekcji stanowi świetny - wzmocniony w ostatnich latach przez redakcję krajową - team dziennikarski, nieuchronnie odesłany zostanie na "zieloną trawkę". USA dla propagandy swojej polityki ma w końcu Głos Ameryki, zaś trzeba sobie zdać sprawę z faktu, że utrzymywanie rozbudowanej administracji RWE i Swobody, tak w samych Stanach jak za granicą, wreszcie koszty cinisji programu, utrzymywania olbrzymich archiwów itp. są po prostu gigantyczne. Jak sądzę, środowiska emigracyjne i krajowe podniosą niebawem krzyk o ratowanie Rozgłosni.

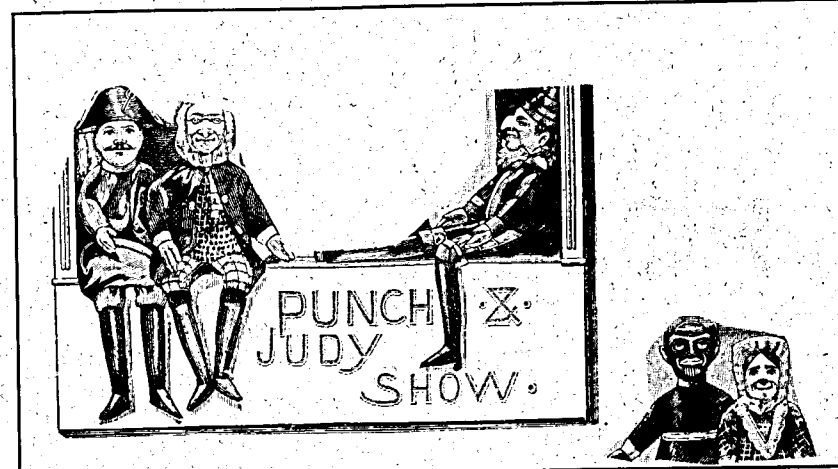
Będzie to jednak wołanie na puszczy, którego nikt w waszyngtońskiej administracji poważnie nie potraktuje. Los radia jest przesądzony - nie dziś, to jutro. Takie są fakty.

Czy można im było zapobiec? Można było. Mam ponurą satysfakcję z tego, że byłem bodaj jedynym, który już przed laty na ten temat pisał, m.in. na łamach ECHA. Pisałem też w paryskiej "Kulturze". I wówczas artykuł mój wywołał reakcje historyczne. Wielu szacownych skądinąd ludzi poczęło mnie lajać powtarzając, że Rozgłosnia jest instytucją zasłużoną, zaś mówienie o perspektywie jej zamknięcia to czyn antynarodowy, głęboko niepatriotyczny i niesłuszny. Cóż - może niesłuszny, ale mający tę przewagę nad innymi, że realistyczny. Pisałem wówczas, że Amerykanie w końcu - jeśli będzie się rozwijać demokracja - zamkną ten kramik. Słowo "kramik" może użyte zostało z pewnego dyskusyjnego rozpędu i nie pasuje do powagi firmy. Ale fakt pozostaje faktem - do zamknięcia dojdzie. Pisałem też wówczas, że można spróbować uratować przynajmniej część tej instytucji. Proponowałem postawienie zagadnienia na forum międzynarodowym, najlepiej w czasie któregoś ze spotkań pohelsińskich. Mój pomysł polegał na przekształceniu Wolnej Europy w stację ogólnoeuropejską, na którą łożyliby solidarnie i proporcjonalnie do swych możliwości wszyscy uczestnicy KBWE. Zakładałem możliwość takiego przemodelowania programu, który uczyniłby z tego radia czysto politycznego rozgłosnie elitarną, o

miedzynarodowym - typowanym przez odpowiednie stowarzyszenia dziennikarskie - zespołem redakcyjnym. Tak pomyślane Radio Wolna Europa miałoby raczej bytu, służyłoby aktywnej, otwartej wymianie myśli, ostrym dyskusjom, prezentacji najbardziej interesujących wydarzeń kulturalnych na świecie itp.

Nikt nie podjął ze mną dyskusji merytorycznej. Natomiast moja **zapowiedź** zamknięcia RWE potraktowano jako propozycję zamknięcia rozgłosni. Cóż - ludzie uwielbiają przekręcać tego, co mówią inni. Zamiast poważnej rozmowy o przyszłości i szansach uratowania instytucji, która ma poważną bazę materialną, doprowadziło się do sytuacji, w której ta baza może zostać zniszczona. Wiadomo, jak działają urzędnicy, a to oni będą teraz decydowali o przyszłości zasobów RWE i Swobody. Byłoby przynajmniej dobrze, gdyby te środowiska, które wówczas wystąpiły z polajankami wobec mojego pomysłu, wystąpiły do władz Polski z żądaniem przejęcia archiwów polskiej sekcji RWE - są to zbiory o nieocenionej wprost wartości dla historii i kultury narodowej i powinny być dostępne właśnie w Polsce, a nie zmagazynowane gdzieś za oceanem lub, co gorsza, zniszczone.

Ale może jeszcze jest czas na jakąś akcję pozwalającą na realizację mego pomysłu lub - w końcu nie musi to być koniecznie to, o czym ja mówię, nie jestem przywiązany do autorstwa - innego pozwalającego nie zlikwidować lecz przekształcić już realnie istniejącą i mogącą nadal pracować instytucję. Być może da się uruchomić jakieś polskie lobby w Ameryce, które by ten pomysł podsunęły administracji USA. Ja mój projekt złożyłem swego czasu w polskim MSZ-cie, gdzie zapewne, po trafieniu do kierującego wówczas działką kulturalną dyrektora RP w Atenach, utknał gdzieś w papierach - owszem, Ryszard przyjął to z zachwytem, powiedział, że przekaze wyżej, może nawet przekazał, ale echa żadnego nie ma. Tymczasem młyn czasu pracuje niezamordowanie i bez przerwy. To, co wydawało mi się

Jeszcze dość odległą perspektywą - mianowicie postulat likwidacji Rozgłosni - dziś stało się faktem. Wyrok zapewne zostanie odroczone, lecz mowy nie ma o odstąpieniu od jego wykonania. Rzeczywistość jest nieubłagana. Sentymentalne bładołenia nikomu nie pomogą - są głęboko słuszne, patriotyczne, ale za to pozabawione poczucia rzeczywistości.

Zastanawia mnie - któryż to już raz? - czy my rzeczywiście nie umiemy myśleć o tym, co będzie w przyszłości, czy musimy być tak rozbrajająco bezmyślni i nierealistyczni. Dzieje się tak w niemal wszystkich - wyjąwszy może poezję - dziedzinach polskiego życia. Konstruowana przez polskich polityków - tak lewicowych i prawicowych - pokraczna karykatura demokracji, której jaskrawym przykładem jest tekst "małej konstytucji" (podobno tymczasowej, lecz ja w to nie wierzę, gdyż prowizorka to naturalny stan skupienia wszelkiej polskiej materii), jest doskonałym obrazem doraźnego, pozabawionego czasowej perspektywy działania. Rozgrywki personalne ważniejsze są od budowania obliczonych na pokolenia struktur państwowych. Raz robi się przepisy konstytucyjne "pod Jaruzelskiego", teraz "pod Wałęsę" (czy "przeciw Wałęsę", to nie ma większego znaczenia) - tymczasem ludzie przychodzą i odchodzą, a prawo winno być trwałe i w miarę możliwości niezmiennie. I tak jest dosłownie ze wszystkim. Być może jesteśmy jedynym krajem na świecie, w którym struktury instytucjonalne są zastąpione przez struktury

personalne - stąd też w Polsce tak potężna siła odpowiedniej sieci "znajomości", a kompletna bezwładność wszelkich urzędów. W tej dziedzinie chyba pobiliśmy absolutny rekord świata, a z całą pewnością jesteśmy niepokonani w Europie i jej kręgu cywilizacyjnym.

Pewnie obecna susza też w żaden żywy sposób nie została w Polsce przewidziana. Nie można przewidzieć gwałtownego tajfunu, nie można przewidzieć trzęsienia ziemi, lecz można i należy przewidywać kłeski suszy czy ciężkie zimy, gdyż takie rzeczy przewiduje każde racjonalnie myślące społeczeństwo. Bardzo mnie interesują przyszłe wypowiedzi odpowiednich ministrów odpowiedzialnych za zaopatrzenie - gdy w Polsce na przednówku zabraknie chleba, a z całą pewnością zboża. Ciekawe czy już dziś czynione są odpowiednie zakupy na zapas, czy też kupować będziemy w ostatniej chwili, a to znaczy - drożej. Jak na razie nie ma na ten temat żadnych wypowiedzi, nie ma też żadnych artykułów prasowych, a przynajmniej nie mają one poważnego oddźwięku.

Właściwie to powinieniem pisać o literaturze - tu przynajmniej dzieją się interesujące rzeczy. Ale z kogo to dziś może interesować? Pozostawiam zatem te sprawy dla pism specjalistycznych, a tu w dalszym ciągu, ociekając potem w afrykańskiej temperaturze, nicuję sprawy publiczne, czyli wyzywam się na innych, co też jest jakimś zajęciem. To paru ludzi przeczyta.

WSZYSTKO SIĘ WALI PO KRACHU TORONTOŃSKIEGO GIGANTA

Największy w świecie kombinat "real estate", własność torontońskich braci Reichmannów pogłębia się w bankructwie, pociągając za sobą przewidywany wstrząs w światowych bankach, a także wśród różnych nieco mniejszych potentatów gospodarki nieruchomości. Odbija się to niekorzystnie na próbach wyjścia z recesji, zwłaszcza w krajach anglosaskich, w tym w Kanadzie. Wbrew optymistycznym prognozom z ostatniej zimy, upadek torontońskiej "Olympia & York" spowodował łańcuchową stagnację w przemyśle budowlanym - a ta gałąź przemysłu jest lokomotywą gospodarki północnoamerykańskiej przy wychodzeniu z recesji. Nie lepiej sytuacja wygląda gdzie indziej. Przyjrzyjmy się poszczególnym krajom.

Wielka Brytania

Tu sytuacja jest najgorsza. "Olympia & York" ogłosiła bankructwo swego olbrzymiego, choć jeszcze nie w pełni ukończonego kompleksu Canary Wharf w Londynie. W wyniku decyzji banku obiektami zarządza chwilowo firma buchalterska Ernst & Young, która była uprzednio pośrednikiem między "Olympią" a jej wierzycielami. W Canary Wharf Reichmannowie zainwestowali 3 miliardy dolarów, z tego 2 miliardy pożyczone łącznie od 11 banków. Niefortunna inwestycja spowodowała, że banki już nie odzyskują na pewno przynajmniej 1 miliarda.

Reichmannowi próbowali jeszcze pożyczyć 900 milionów na dołączenie projektu, ale bankierzy nie chcieli już o tym słuchać. Pozostała jedyna możliwość - bankructwo.

Upadek Canary Wharf jest porażką dla Londynu, który starał się o to, by ten super-kompleks w byłych dokach portowych stał się centrum finansowym przyszłej zjednoczonej Europy. Można powiedzieć już, że utopiono w błocie Tamizy miliardy, gdyż świeci pustką łącznie 10 milionów stóp kwadratowych przestrzeni biurowej w brytyjskiej stolicy - przestrzeni należącej do niedawna do "Olympia & York".

Generalnie inni właściciele nieruchomości w Londynie wpadli w popłoch. Wakat obejmuje łącznie 20 procent całej komercyjnej przestrzeni w tym mieście, a "Financial Times" podał, że w ciągu pół roku czynsze spadły o 32%. Uderzyło to w niektóre najbardziej prestiżowe firmy gospodarki nieruchomości, które zbankrutowały, jak np. Mountleigh i Randsworth. Podobny kryzys objął obiekty i budownictwo mieszkaniowe. Od sześciu miesięcy 220 tysięcy właścicieli domów w Wielkiej Brytanii nie płaci rat hipotecznych (mortgage). W roku 1991 zbankrutowało 100 tysięcy posiadaczy domów, a w tym roku liczba ich będzie znacznie większa.

Kanada

Porażony został tu ciężko kong-

lomerat 540 różnego rodzaju firm, kontrolowanych w większym lub mniejszym stopniu przez braci Edwarda i Petera Bronfmanów, których byznesy miały wielorakie powiązania z "Olympią & York" Reichmannów. Na skraju bankructwa są przede wszystkim ich słynne kombinaty budowlane "Trizec" i "Bramalea". Ten ostatni ma 4 miliardy długu i brak chętnych na wybudowane ostatnio kompleksy komercyjne, przemysłowe i kondominia. Bronfmanowie od początku roku nie znaleźli nabywców na swe obiekty warte łącznie ponad 1 miliard dolarów. Stanęli wobec identycznego problemu, który pół roku temu rozpoczął krach "Olympia & York". Wszystko wskazuje na to, że nie obronią się przed bankructwem, co może mieć ogromne komplikacje w całej gospodarce kanadyjskiej i pogrzebać nadzieje na szybkie wyjście z recesji, gdyż byznes Bronfmanów obejmuje duże udziały w wielu przedsiębiorstwach produkcyjnych (np. sieć browarów "Labatt" i koncern wydobywco-hutniczy "Noranda", a także kompleks leśniczo-drzewny pod tą samą nazwą), a także w Bank of Montreal.

Reakcja łańcuchowa dotarła już zresztą do banków na dobre. Sześć głównych banków kanadyjskich ogłosiło, że wątpliwe jest odzyskanie przez nich łącznie 2 miliardów USD z 2 i pół miliardowej pożyczki udzielonej "Olympia & York". Największy kanadyjski wierzyciel Reichmannów,

CIBC straci prawdopodobnie 714 milionów USD i jego przyszłość może być niewesoła.

Australia

Zachwianie w międzynarodowych firmach "real estate" spowodowało ruinę największego banku Australii "Westpac", który nie jest w stanie odzyskać już 2 miliardów USD z udzielonych kredytów na inwestycje budowlane i prawdopodobnie pójdzie z torbami.

Stany Zjednoczone

Spadek cen nieruchomości komercyjnych wynosi 30%, a w niektórych regionach aż 50%, co powoduje że setki tysięcy właścicieli nie jest w stanie spłacać pożyczek.

Na czele listy wielkich bankrutów jest oczywiście "Olympia & York", której obiekt przy Water Street na Manhattanie, będący największym pod względem powierzchni biurowcem na świecie, oceniony został przez ekspertów na 200 milionów dolarów, a na jego wybudowanie Reichmannowie zaciągnęli pożyczkę... 548 milionów. Miesięczny dochód z czynszu nie wystarcza nawet na spłatę odsetek.

Dalej lista bankrutów obejmuje niektórych największych i najbardziej zasłużonych inwestorów jak: Donald Trump, Millstein Properties, Saftuel LaFrak (wszyscy z Nowego Yorku), Harold Brown z Bostonu, Dominic Antonelli z Waszyngtonu, John Portman z Atlanty, Trammell Crow z Dallas, Gerald Hines z Houston i firma VMS Realty z Chicago.

Ta spirala bankructw wstrząsa mocno światem finansowym. Wystarczy powiedzieć, że sama "Olympia & York" winna jest bankom łącznie 25 miliardów, czyli ogromny "przyrost" długu w stosunku do 14,5 miliardów USD sprzed pół roku. Tante dane były zaniżone prawdopodobnie, by zmniejszyć panikę w świecie interesów. Przejęcie nieruchomości "Olympia" i innych bankrutów przez wierzycieli nie ratuje tych ostatnich od ogromnych strat, z powodu spadku wartości inwentarza oraz rekordowej stopy wakatu, która w USA przekroczyła 20 procent powierzchni komercyjnej.

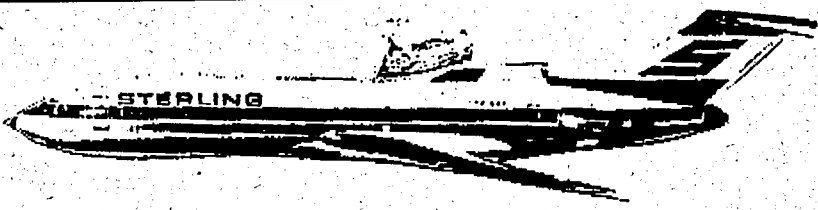
Reakcja łańcuchowa dotarła też do koncernów ubezpieczeniowych, spośród których bankructwo zagłąda w oczy renomowanym kompaniom amerykańskim: Aetna, Mutual Benefit Life, Travelers, Hancock czy Ewuitable Life.

Przewidywany jest dalszy szok w gospodarce real estate i bankowości, który może zatrzęść całym systemem finansowym świata zachodniego. Związane jest to z kryzysem "real estate" w Japonii, gdzie z tego tytułu główne banki kraju kwitnącej wsi straciły niebagatelną sumkę 500 miliardów! Niektórzy z kredytobiorców-bankrutów są posiadaczami nieruchomości w USA wartości 76 miliardów USD. Prze-

jęcie tych własności przez firmy likwidatorskie będzie oznaczało ich wyprzedaż, często po cenach niższych od rzeczywistej wartości. Musi to spowodować dalszy gwałtowny spadek cen nieruchomości w Stanach Zjednoczonych i być może - dobiecie przemysłu budowlanego, na który patrzono do tej pory jako na wybawiciela z przedłużającej się recesji.

Patrzmy więc przymrużonym okiem na buńczuczne oświadczenia polityków tego kontynentu, że recesja jest "over".

KRZYSZTOF OSTROWSKI

**PODRÓŻUJ LINIAMI LOTNICZYMI
STERLING AIRWAYS
I O SZ C Z E D Z A J !!**

ODLOT	31 sierpnia	POWROTY	16 lub 23 września
WARSZAWA lub HELSINKI	\$699.00		
ŚWINOUJŚCIE (prom, przelot)	\$649.00		(nocleg w Kopenhadze włączony)
KOPENHAGA	\$599.00		
BERLIN, OSLO lub SZTOKHOLM	\$699.00		
WILNO, TALIN lub RYGA	\$799.00		
BUDAPESZT lub PRAGA	\$999.00		
WIEDEŃ lub KIJÓW	\$999.00		

PO BLIŻSZE INFORMACJE PROSIMY TELEFONOWAĆ

EDERSEN world tours inc.

Po rezerwacji: Tel.: (416) 882-5470
Fax: (416) 882-5472

UNITY TRAVEL Phone: (416) 882-5475
Fax: (416) 882-5472
Telex: 06964538

lub do swojego AGENTA PODRÓŻY

PODRÓŻE GULIWERA

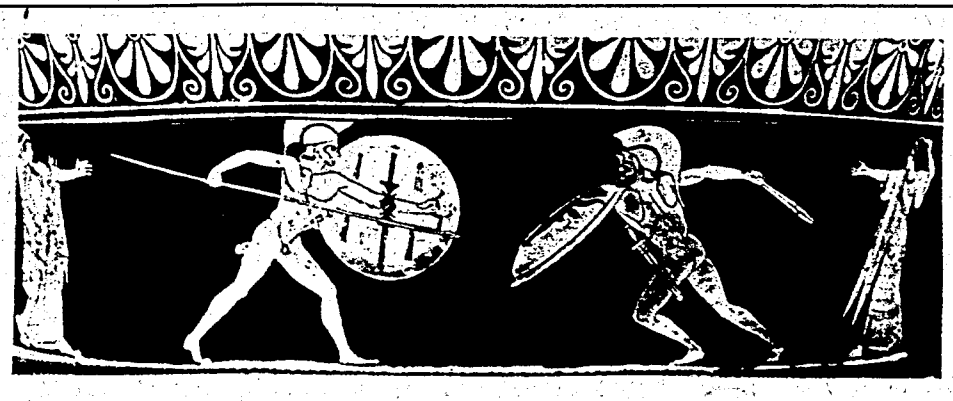
CZY NALEŻY
WIERZYĆ
ILIADZIE?

Przebiegły Odyszeusz, próżny Parys, najdzielniejszy z dzielnych, Patrokles i Hektor, roztropny Nestor, Ajakowie, Agamemnon, Achilles, piękna Helena, wierna Hekuba, to postacie znane chyba wszystkim. Nad brzegami Hellespontu, dziś Bosforu, pod murami Troi, zmagali się bogowie i ludzie w najslawniejszej wojnie w historii świata. Grecy przyплыli, jak twierdzi Homer w swoim słynnym katalogu, na 1204 okrętach wojennych. A więc, licząc po 100 chłopca na jeden okręt, wystawili armię przeszło stutysięczną. Troja broniła się dzielnie pod dowództwem Hektora, jednego z synów króla Troi, Priama. Po przeszło 10 latach walk, gdy Grecy już mieli odstąpić od oblężenia, udało im się zdobyć miasto podstępem. Był wtedy prawdopodobnie rok 1260 przed narodzeniem Chrystusa.

Wykopaliska na wzgórzu Hissarlik nad Bosforem rozpoczęły w roku

1871 Heinrich Schliemann, archeolog - samouk. Schliemann był samoukiem, bowiem archeologia jako taka jeszcze nie istniała, nie miał go więc kto archeologii uczyć. Dziś, archeolodzy pracują łyżeczkami od herbaty i miotełkami, mozolnie i delikatnie odsłaniając milimetr po milimetrze. Schliemann pracował kilofem, przekopując wielometrowe rowy przez warstwy wszystkich osad, jakiegokolwiek istniały na miejscu Troi. W rezultacie tyle samo zniszczył, co odkopał. Na szczęście nie zdążył

odkopać wszystkiego (świadczeniem śmierci Schliemanna na atak serca w roku 1890 był Henryk Sienkiewicz). Dzisiejsi archeolodzy stwierdzają, że na wzgórzu Hissarlik istniało kolejno co najmniej 10 osad. Najstarsza z nich (Troja I) istniała w latach 3000 - 2500 przed Chr. Troja Homera, która dziś nosi numer VIIa, istniała w latach 1300 - 1260 przed Chr. Po niej były jeszcze dwie osady, które jednak nie osiągnęły dawnej świetności. Rzymianie, po zdobyciu Azji Mniejszej, wybudowali na

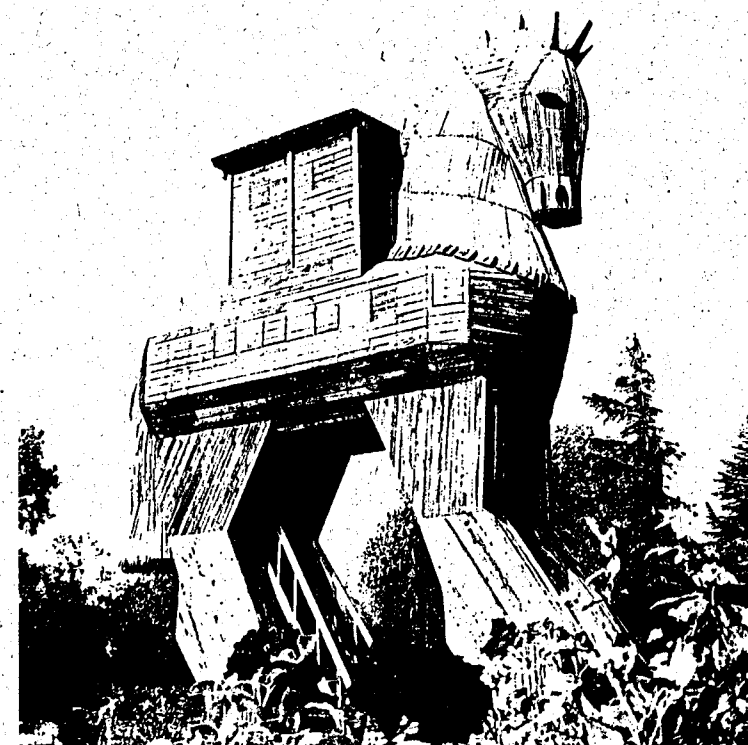

Pojedynek Hektora z Achillesem

miejscu Troi jeszcze jedno miasto (Troja IX - 334 przed Chr. - 400). Aby pomieścić zaplanowane budynki ścięli wierzchołek wzgórza, uszkadzając przy tym część wcześniejszych warstw, włączając w to Troję VIIa.

Zwiedzając Troję doznajemy pewnego rozczarowania: zatoka sięgająca dawniej podnóża Hissarliku jest dziś stałym łądem. Morze jest daleko, rzeka Skamander, nad którą toczyły się homeryckie boje, zmieniła bieg. Na wzgórzu resztki kamiennych murów biegnące w różnych kierunkach bez ładu i składu. Trudno dziś jest wyobrazić sobie sceny walk pod murami Troi. Same mury jednak robią duże wrażenie. Ułożone z równych kamieni, lekko pochyle, musiały mieć przynajmniej 7 - 10 metrów wysokości. Wschodnia obronna brama ukryta jest w korytarzu utworzonym przez zachodzące na siebie dwie ściany fortecznych murów. Samo miasto było jednak niewielkie: krag murów mógł mieć nie więcej niż 200 metrów średnicy. A zatem i liczba oblegających musiała być dużo mniejsza, niż podaje Homer. Prawdopodobnie, aby uzyskać bliższą prawdzie skalę wojny trojańskiej, należy liczby Homera podzielić przez co najmniej 100. Tu jednak nie doznajemy rozczarowania. Wprost przeciwnie, odczuwamy szacunek i uwielbienie: w Iliadzie, geniusz poety potrafił osnuć na kanwie jednego z niezliczonych konfliktów zbrojnych, nieśmiertelną opowieść - epeję, która przetrwała wieki i do dziś jest źródłem natchnienia artystów i niedoścignionym wzorem dla pisarzy i poetów.

Czy wojna trojańska rzeczywiście miała miejsce?

Koń Trojański - tak wyobrażali go sobie starożytni... a tak wyobrażamy go sobie w XX wieku

Na to pytanie najlepsza odpowiedź brzmi: "I tak i nie!". Prawdopodobnie chodziło o zabezpieczenie żeglugi przez Cieśninę Dardaneelską dla handlu greckiego. Ruch statków z Morza Egejskiego do Morza Czarnego już w XIII wieku przed Chrystusem musiał być dość spory. Warowny gród na azjatyckim brzegu cieśniny pozwalał ten ruch kontrolować.

Trojanie, korzystając z tego, że zdradliwe prądy i wiatry często zapędzały niefortunnych żeglarzy na wschodni brzeg w pobliżu ich miasta,

łupili ich, albo przynajmniej ścigali kontrybucję. Być może Grecy, wiedząc o tym, udzielali zbrojnej eskorty swoim statkom, a może nawet, aby zneutralizować trojańskich piratów, założyli obóz wojskowy na cyplu nad zatoką, nękając miasto sporadycznymi atakami. Ufortyfikowana Troja była prawie niemożliwa do zdobycia, zwłaszcza, że przynajmniej od czasu do czasu posiłkom z lądu udawało się przedostać do miasta. Takí stan nękającej wojny mógł trwać nawet i dziesięć lat. A jak zdobyto Troję? Możliwe,

że trzęsienie ziemi uszkodziło mury i bramy miasta, dając Grekom nieoczekiwaną przewagę. Korzystając z okazji, Grecy zdobyli, złupili i spalili miasto, a Posejdonowi, w podziękowanie za spowodowanie trzęsienia ziemi postawili na pogorzelsku drewnianą statuetkę konia.

Jak było naprawdę, nie dowiemy się nigdy, gdyż żadna z walczących stron nie znalazła jeszcze pisma. A zatem, jeżeli komuś bardziej podoba się wersja z pięknią Heleną... bardzo proszę! Nie ma żadnych przeszkód!

Mury twierdzy Prama

CITY OF YORK PUBLIC LIBRARY JANE-DUNDAS BRANCH

Z A P R A S Z A WSZYSTKIE DZIECI POLSKIE NA PROGRAM LETNI
"GODZINA POLSKA"

W KAŻDY CZWARTEK O GODZ. 17:00

W PROGRAMIE:

6 SIERPNI - OLIMPIADA W BIBLIOTECE ■ 13 SIERPNI - FILMY ■ 20 SIERPNI - LEGENDY
Z DAWNEJ POLSKI ■ 27 SIERPNI - MOJE WAKACJE - PARTY NA ZAKOŃCZENIE

ADRES BIBLIOTEKI: CITY OF YORK PUBLIC LIBRARY, JANE-DUNDAS BRANCH
620 JANE ST., TORONTO, ONTARIO, M6S 4A6 TEL. 394-1014

IMIGRACJA

Pytanie: Miałam stary pobyt 30 lat temu. Mieszkalam w Kanadzie 4 lata. Wyszłam za mąż ponownie za Kanadyjczyka. Chcę teraz wrócić do Kanady na stałe. Czy mogę? Czy należy mi się starcza pensja? mam 65 lat.

Odpowiedź: Starcza pensja jest uzależniona od okresu zamieszkania w Kanadzie. Normalnie, aby dostać starczą pensję, kwalifikuje się osoba która po 18 roku życia mieszkała w Kanadzie przez 20 lat. Przypuszczam, że będzie musiała pani ponownie złożyć podanie o stały pobyt. Jeśli chodzi o pensję, o dalsze szczegóły może pani napisać prośbę o wyjaśnienie do: Income Security Programs Branch, Health and Welfare Canada, 10th Floor, Jeanne Mance Building, Tunney's Pasture, Ottawa, Ont. K1A 0L8.

Pytanie: Żyję w Kanadzie sama i opiekuję się ojcem, który jest bardzo chory. Mam brata w Polsce, który jest pielęgniarzem i mógłby mi pomóc. Ambasada odmówiła mu wizej imigracyjnej twierdząc, że musi mieć ofertę pracy. Czy mogę gdzieś się udać o pomoc?

Odpowiedź: To jest prawda, że biuro zatrudnienia (Canada Employment Centre) musi zatwierdzić ew. ofertę pracy, aby zabezpieczyć rynek kanadyjski. Niemniej jednak sugeruję nie poddawać się i nadal ubiegać się o wizej ze względów humanitarnych. Powody trzeba udowodnić należycie, żeby zadowolić ambasadę i skłonić ich do wydania wizej mimo przepisów. Mogą to zrobić - jak chcą.

Pytanie: Dwa lata temu dostatek stały pobyt w Kanadzie. Mam tu syna, ale nigdy nie złożyłem w jego imieniu podania o "baby bonus", bo nie mam obywatelstwa. Teraz dowiedziałem się, że mam do tego prawo. Czy dostanę pieniądze z powrotem za te dwa lata zaległe?

Odpowiedź: Nie. Dotychczas płacili "do tyłu" tylko 11 miesięcy od daty złożenia podania. Prawa i regulaminy się ciągle zmieniają. Proszę skierować swoje pytanie bezpośrednio do najbliższego biura "Health and Welfare" lub przez biuro pomocy dla polskich imigrantów.

Pytanie: Moja mama jest w Kanadzie od 40 lat. Nigdy nie złożyła podania o obywatelstwo kanadyjskie. Dawno temu zgubiła swoje papiery imigracyjne. Chcielibyśmy pojechać na Florydę, ale ballśmy się ją wziąć ze sobą ze względu na brak papierów. Czy miałaby problemy na granicy, gdyby się pokazało tylko starczą kartkę z prowincji Ontario?

Odpowiedź: Prawdopodobnie nie zatrzymaliby jej na granicy, ale zawsze istnieje możliwość, że albo na jednej albo na drugiej granicy ktoś

się "przyczepi". Powinna zgłosić się do biura imigracyjnego o potwierdzenie stałego pobytu i o wydanie kopii tego dokumentu. Wtedy może spokojnie pojechać na Florydę.

Pytanie: Jako niemowlę, byłem adoptowany przez moich dziadków. Mam teraz 22 lata i mam obywatelstwo kanadyjskie. Chcę sprowadzić ojca z Polski. Jest wdowcem i jest mu trudno. Czy mogę go sponsorować?

Odpowiedź: Niestety nie. Według prawa już nie jest ojcem, gdyż ten związek oficjalnie został zerwany przez akt adopcji.

Pytanie: Mam obywatelstwo kanadyjskie. Mieszkam i pracuję w Kanadzie 20 lat. Chcę wrócić do Polski i tam żyć. Czy moja pensja kanadyjska zostanie przesłana mi do Polski?

Odpowiedź: Tak. Pensja (Canada Pension Plan) zostanie przesłana jak i starcza pensja (Old Age Pension). Inne pensje (np. Guaranteed Income Supplement) zostaną wstrzymane po 6 miesiącach nieobecności w Kanadzie.

HANIA SOKOLSKA
766-4779/345-9012

RADIO "PIONIER"

na fali A.M. 530,
piątek od godz. 7:30 do 9:00 wieczorem
Z A P R A S Z A na swój program

W programie:

- wiadomości z kraju i ze świata (opracowywane przez redakcję "Gazety")
- informacje o sprawach Polonii • spotkania z ciekawymi ludźmi
- muzyka • kabarety • koncert życzeń • korespondencje z Polski

to znaczy PROGRAM DO KAŻDEGO

POSŁUCHAJ i POWIEDZ ZNAJOMYM

Uwagi i propozycje, zamówienia do koncertu życzeń
oraz na reklamy prosimy kierować do:

RADIO PIONIER - Hamilton, Ont. L8R 2V7

151 Queen Street North, #2501

MAREK LACHOWICZ - tel. (416) 522-2777, fax: (416) 545-3365

"NATURA NATURANS"

Wystawa najnowszych prac graficznych Leszka Wyczółkowskiego w Galerii Lucky Star przy 3053 Lake Shore Blvd. W. jest w dorobku artysty już siedemdziesiątą, jubileuszową ekspozycją.

Leszek Wyczółkowski (ur. w 1950 roku w Zielonce koło Warszawy) pochodzi z rodziny o wielkich tradycjach artystycznych. Jego pradziadek Leon Wyczółkowski uznawany jest za jednego z najwybitniejszych malarzy i grafików polskich przełomu XIX i XX wieku. Pierwszych artystycznych wskazówek udzielał mu ojciec, także malarz. Studia odbywał Leszek w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie w latach 1975-77. Po wyjeździe z Polski w roku 1977 przebywał krótko w Paryżu, a następnie w roku 1978 wyemigrował do Kanady; osiadł w Toronto, gdzie uzupełnił studia w Ontario Collage of Art; uprawia malarstwo i grafikę.

W dziedzinie grafiki najchętniej wypowiada się w dawnych technikach "trawionych"; szczególnie w wymagających perfekcyjnego opanowania warsztatu i niezwykle pracochłonnych technikach akwaforty i akwatinty.

Od około połowy ubiegłego roku całkowicie pochłania artystę praca nad zespołem rycin, z których - ze względu na szczupłość miejsca w galerii - mogła być wystawiona tylko drobna część. W procesie ich tworzenia sięga niejednokrotnie po motywy utrwalone na starszych płytach które przycina i opracowuje dla potrzeb nowych kompozycji; przenosi również na obszar grafiki repertuar form z dzieł malarzkich.

W nowych pracach - podobnie

zresztą jak we wcześniejszych - kreuje Leszek Wyczółkowski, by posłużyć się słowami Kurta Schwittersa z 1927 roku, nową zupełnie wizją natury: "Dawny iluzjonistyczny obraz był zaledwie błądą imitacją (natury), podczas gdy nowe naturalistyczne dzieło sztuki rośnie jak sama natura" (natura naturans).

Punktem wyjścia dla tworzenia tej nowej wizji natury są proste figury geometryczne: kwadrat, koło, owal oraz różnorakie formy sferyczne. Kwadrat ma charakter dominującego modułu, z którego przez multiplikowanie artysta buduje większe figury, np. w kształcie schodkowej piramidy, litery T, prostokątów lub mniejszych, bądź większych kwadratów.

W niektórych rycinach jak "Achievements" czy "Top secret" ogranicza się do takich czystych multi-figur, zbliżając się wtedy do chłodnych, myślowych kalkulacji czarnobiałych kompozycji abstrakcyjnych Kazimierza Malewicza. I jedynie powierzchnia samych figur staje się polem strukturalnych przemieszczeń ziarnisto potraktowanej bezkształtnej materii. Język tych prostych, rozpoznawalnych przez nasze zmysły form, jak pisał prorok holenderskich konstruktywistów zgrupowanych wokół "De Stijl" Piet Mondrian, pozwala na odkrywanie "wyższego porządku estetycznego i duchowego".

Dla rygorystyki pionowych i poziomych linii geometrycznych konstrukcji, które uosabiają stan zawieszenia, pogrążenie w bezruchu kontemplacji, poszukuje Leszek Wyczółkowski odpowiednika w wykreowanym przez wyobraźnię

mikrokosmosie biomorficznych form, który przywołuje świat zewnętrzny, tak ożywiony, jak i martwy. Jest to jakby, powołując się na Theo van Doesburga, próba znalezienia "doskonalej równowagi pomiędzy bezruchem a ruchem", swego rodzaju fizykalną relacją, która pozorne antagonizmy między światami ducha i materii, rozumu i uczucia itp. równoważy przez ich wzajemne przenikanie i komunikowanie się.

Odnaleźć w tym można bez trudu popularne przez cały wiek XIX idee anielizmu, mistycyzmu i neoplatonizmu, którym najpełniejszy wówczas wyraz (zadziwiająco zbliżony z późniejszymi o sto lat teoriami Kandyńskiego, Malewicza i Mondriana) dał Honoré de Balzac w mało znanym utworze "Seraphita", pisząc m.in. "krzywa linia odzwierciedla prawa świata materialnego, podczas gdy linia prosta te przynależące do świata duchowego; pierwsza określa teorię rzeczy skończonych, druga nieskończonych".

Dualizm ten uderza ze szczególną siłą w rycinie Leszka Wyczółkowskiego noszącej tytuł "Window", która poprzez strukturalną siatkę tworzących ją kwadratów (złożonych w jeden duży) zbliża się do wyglądu okna. Natychmiast też przywołuje na myśl stwierdzenie jednego z gigantów, wiskiego renesansu Albertiego z jego traktatu "De pictura", że obraz jest oknem na świat. Inny z wielkich artystów tej epoki, z obszaru na północ od Alp, Albrecht Dürer dostarcza w jednej z rycin ilustratywnego przykładu konstruowania takiego obrazu przy pomocy specjalnego ekranu podzielonego na kwadraty.

W odróżnieniu od renesansowego "okna" otwartego na naśladowanie zewnętrznego świata, omawiana praca "Window" ukazuje wykreowaną w sposób niezależny i rozbity na autonomiczne obrazy-kwadraty realność metafizyczną, poznawalną jedynie poprzez "drugi zmysł". W elementarnych kwadratach przewijają się natomiast takie motywy, jak atmosferyczne pejzaże (utrzymane w surrealistycznym nastroju i wypełnione np. formami jakby bańki mydlanych), formy przypomi-

nające fakturę kory, przekroju drzewa, liścia, strukturę kamieni, czy też pozbawione liści gałęzie lub całe korony drzew itp.

Zaokrąglenie motywów w skrajnych narożnych kwadratach nadaje "wewnętrznej całości" zarys dużej, wkreślonej elipsy. Analogiczny układ kompozycyjny występuje w pracy zatytułowanej "Palette", która poprzez nazwę i podobieństwo do kształtu rzeczywistego przedmiotu sugeruje metaforycznie przedstawioną paletę artysty.

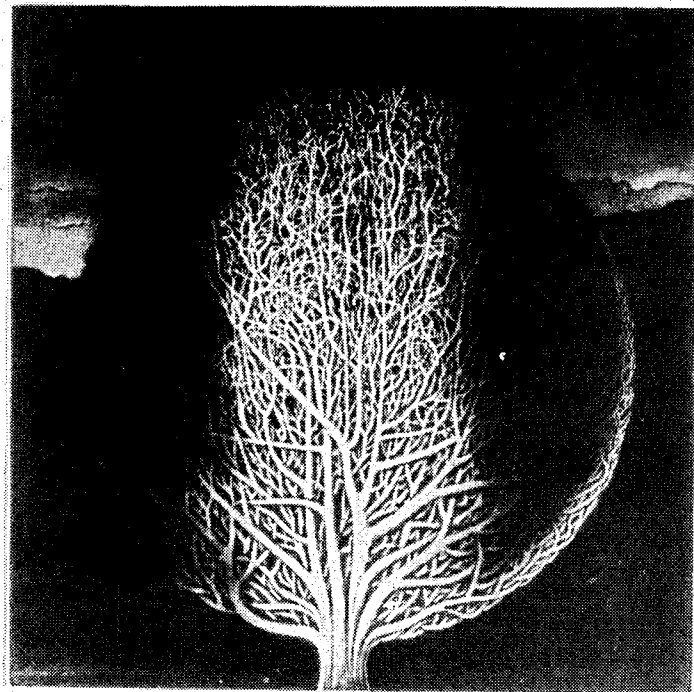
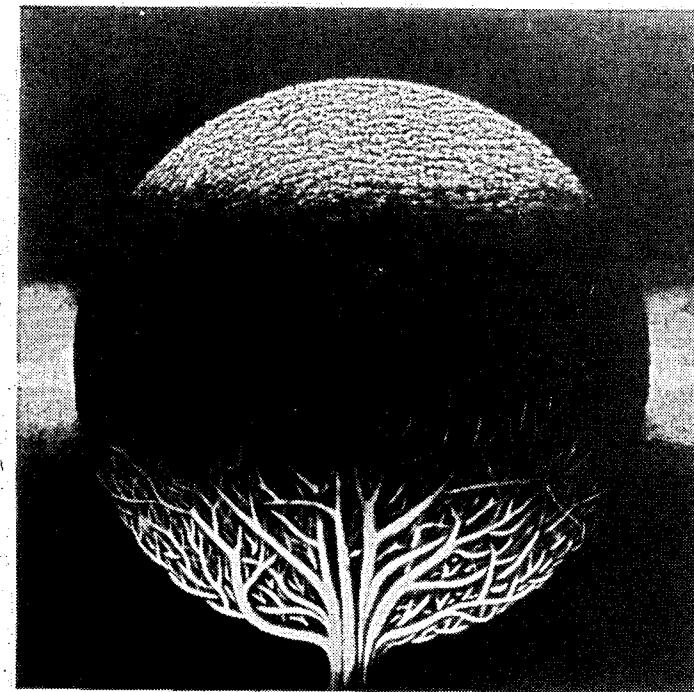
Poszukiwanie doskonałego equilibrium, które pogodziłoby odwieczne sprzeczności (jak np. te ze słynnego w XIX wieku sporu klasycystów z romantykami, czy "les ancienes et les modernes") nabiera w pracy "3/4" znamion artystycznego i filozoficznego wyznania.

Na kompozycję tą składa się rozdzielona na trzy kwadraty kulista błoforma, która wydaje się pulsować "bulbowatą" powierzchnią przekształcającą się nieustannie molekularnej bryły. Od tej całości odrywa się jeszcze jeden kwadrat; skończona w swej doskonałości iluzja widzianej od góry piramidy o alternatywnie oświetlonych powierzchniach wierzchołka i podstaw. Jakkolwiek nie do końca stabilny - z powodu ustawicznej zmienności biomorficznej masy - układ ten można by porównać do zrównoważonej relacji dwóch idealnych figur renesansu: kwadratu i koła.

W narysie koła ujęte są również motywy obnażonych koron drzew, które powtarzają się w "Enlightment", "Nocturnal embrace" i "Eclipse" - motyw stale obecny w twórczości Leszka Wyczółkowskiego. Jest to, powtarzając za Octavio Pazem, drzewo życia, które "nie jest dłużej zielone".

W tym miejscu chciałbym nadmienić, że jedna z rycin Leszka Wyczółkowskiego została ostatnio wybrana do zbiorów Museum of Modern Art w Nowym Jorku.

GRZEGORZ BUJEK

Leszek Wyczółkowski "ECLIPSE" akwatinta

Ula nie widziała swego ojca 10 lat. Wyjechał za granicę, nie pisał, nie pomagał. Teraz ona jest emigrantką. Jest dorosłą kobietą, zamężną. Małżeństwo się nie układa. Nie pierwsze i nie ostatnie. Ula tkwi przy człowieku, który się nad nią znęca. Wszyscy się dziwią dlaczego z nim jeszcze siedzi. Ula tłumaczy się, że dzieci, że chce dla nich utrzymać prawdziwy dom. Rzeczywisty jednak powód beznadziejnego uporu jest inny. Ta dorosła kobieta cierpi z powodu braku ojca.

W szkole Freuda nazywało się to kompleksem Elektry. Ale w szkole Freuda wszystko sprowadza się do seksu. Dziewczynkę i jej ojca łączy więź seksualne. Ona uczy się jak wzbudzać jego podziw. On podziwia w niej sprytną małą kobietkę. Dziewczynka jest zazdrosna o matkę. Chce całkowicie pościć ojca. Ten konflikt jest motorem jej przyszłego dorosłego seksualnego życia. Ale klasyczny freudyzm jest jednowymiarowy. Sprowadza człowieka do jednego seksualnego wymiaru. I tym samym jest teorią przerysowaną. A jednak relacja ojca z córką jest ważna. Jak bardzo ważna można się dowiedzieć z książki Victorii Secundy "Women and Their Fathers" wydanej w Doubleday, która stała się na tym rynku psychologicznym szlagierem. Autorka dziennikarz z psychologicznym zacięciem bada różne formy nieobecności ojca w życiu kobiety. Śmierć, rozwód, nieobecność z powodu kariery, podróży, zaniedbania z powodu nałogów i braku zainteresowania dziećmi. Zjawisko nieobecnego ojca, którego nie obchodzi nic poza baseballiem w telewizorze, kolegami i biznesem czy polityką rodzi bardzo podobne reakcje do zachowań dzieci, które nigdy nie miały ojca.

Szczególnie silny impakt wywiera to na dziewczynkach, które niezauważane przez ojca rosną na kobiety obciążone poczuciem winy, przekonane o swej nieatrakcyjności, zakompleksione. Ich życie rodzinne przyjmuje podobny model. Intrygują ich mężczyźni trudni do zdobycia,

CÓRKI ZŁYCH OJCÓW

zaprzętnięci swoimi sprawami, niezdolni do roztoczenia opieki i troski, nawet brutalni.

Freud ma zdziębko racji pokazuje Secunda, gdy stwierdza zależność między brakiem kokieterii, umiejętności stosowania "kobiecych taktów i sztuczek", tendencją do dominacji w związku, obroną samodzielności, skłonnościami lesbijskimi i strachem przed mężczyznami, a brakiem ojcowskiej miłości. Porównuje historie życia kobiet, które miały szczęśliwe dzieciństwo i kochającego ojca i tych, które były tego pozbawione.

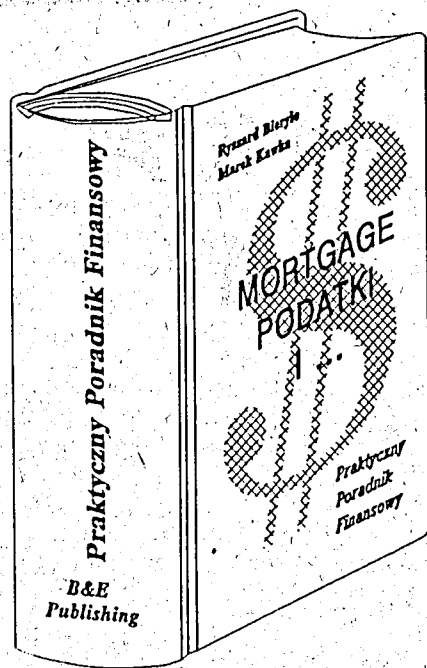

Pierwsze wielokrotnie częściej potrafią rozpoznać właściwego mężczyznę, który nie ogranicza ich wolności i nie narusza poczucia godności osobistej. Nie popadają w bezradność ani w nadmierną niezależność na pokaz. Nie lądują w ramionach notorycznych frustratów i prześladowców. Ufają mężczyznom i nie węgają niebezpieczeństw, zdrad i nie obawiają się opuszczenia. Słodkie córeczki swych tatusiów są szczęśliwsze. I co ciekawe Secunda w swej książce łamie stereotypy freudystów, że dziewczynka rozwija swą identyfikację płciową przez naśladowanie zachowań matki. Ona uczy się kontrolować mężczyznę dzięki stałym kontaktom z ojcem. To dzięki tym doświadczeniom staje się "kobieca".

Secunda zauważa też, że wielu ojców nie docenia swej roli lub potrafi jedynie autentycznie interesować się synami, z którymi łączy ich rzeczywiste zainteresowania. Książka jest fascynującą lekturą. Łączy autentyczne historie z życia kanadyjskich kobiet, co pozwala poznać różne style i przyzwyczajenia tujejszych z ciekawą analizą z psychologicznym zacięciem. Czuje się w tej książce osobiste zaangażowanie autorki, córki rozwiedzionych. Jeśli nie zdołamy do niej sięgnąć z braku choćby czasu, zastanówmy się nad jej wnioskami. Przeczą one propagowaniu rodziny bez ojca, a także przypominają, że na mężczyznę spoczywa obowiązek dania i nauczania szczęścia ich dzieci. Po latach ciemnoty i rewolty coś z sensem.

PEDANCIK

KUPON
Proszę o przesłanie książki
"Mortgage, podatki i ..."

Imię i Nazwisko _____

Adres _____

Nr. telefonu _____

egzemplarzy * \$12.95 = \$ _____

Podatki i koszty przesyłki są wliczone w cenę.
Czek lub Money Order dla B & E Publishing proszę wysłać na adres:
B&E Publishing
c/o Universe Financial
150 Lakeshore Rd. West
Mississauga, Ont. L5H 3R2

Pierwsza na rynku polonijnym książka w kompleksowy sposób omawiająca sprawy finansowe, a jednocześnie napisana językiem zrozumiałym dla wszystkich.

Na ponad dwustu stronach można znaleźć informacje:

O NIERUCHOMOŚCIACH

- * Co trzeba wiedzieć przed zakupem domu?
- * Jak finansowany jest dom?
- * Jak obliczyć miesięczne raty hipoteki?

O PODATKACH

- * Jak zaoszczędzić na podatkach?
- * O czym należy wiedzieć mając własny biznes?
- * Co Revenue Canada sprawdza najczęściej?

O EMERYTURZE

- * Czego można oczekiwać od Rządu?
- * Co to jest RRSP i jak go efektywnie wykorzystać?

O INWESTYCJACH

- * Co to jest giełda
- * Jak pieniądz robi pieniądz
- * Najprostszy sposób inwestowania, czyli co to jest Mutual Fund

oraz **JAK ZAPEWNIĆ LEPSZĄ PRZYSZŁOŚĆ SWOIM DZIECIOM?**
JAK ZAOSZCZĘDZIĆ NA UBEZPIECZENIACH?

Informacje zawarte w tej książce pozwolą zrozumieć finansową rzeczywistość w Kanadzie - sukces zależy od ich umiejętnego wykorzystania!

**SŁOWNIK
WYRAZEN
FINANSOWYCH**

**KONKURS
Z NAGRODAMI**

SŁOWNIKA ciąg dalszy

REGISTERED RETIREMENT INCOME FUND - Jeden z możliwych wyborów wykorzystania RRSP, gdzie wypłaty określone są wg ustalonych regul.

REGISTERED RETIREMENT SAVING PLAN (RRSP) - Forma oszczędzania emerytalnego zatwierdzona przez rząd i przez to przynosząca ulgi podatkowe.

RISK - Ryzyko.

RULE OF 72 - Prosta formuła, na obliczanie jak długo czasu potrzeba, aby wartość inwestycji się podwoiła. Należy podzielić 72 przez stopę zwrotu inwestycyjnego.

SPOUSAL RRSP - RRSP, w którym jedno ze współmałżonków wpłaca pieniądze na program drugiego. Osoba wpłacająca dokonuje odpisów podatkowych na swoim zeznaniu podatkowym, a właściciel programu korzysta z planu w przyszłości.

SHARE, STOCK - Akcja. Papier wartościowy, który uosabia współwłasność w korporacji.

STOCK EXCHANGE - Giełda. Miejsce, na którym dokonuje się handel papierami wartościowymi.

TAX BRACKET - Przedziały podatkowe. Pokazują jak dużo trzeba zapłacić podatku federalnego w zależności od wielkości dochodu podlegającego opodatkowaniu.

TAX DEDUCTIBLE - Sumy, które zmniejszają dochód podlegający opodatkowaniu.

TAX HAVEN - Regiony, czy też kraje, w których prawo nie nakłada obowiązku płacenia podatku albo jest on minimalny, np. Bermuda, Bahamas.

TAX SHELTER - Dochód nie podlegający opodatkowaniu w momencie jego uzyskania. Jego opodatkowanie może nastąpić w przyszłości.

TERM INSURANCE - Polisa ubezpieczeniowa nie posiadająca rezerwy gotówkowej (przez to tańsza od innych).

TREASURY BILLS - Weksle skarbowe. Krótkoterminowe rządowe papiery wartościowe sprzedawane poniżej nominalu, a skupowane według niego.

TRUST - Instytucja powiernicza. Forma organizacyjna ustanowiona w celu zarządzania majątkiem przez "trustee" na korzyść osoby, dla której "trust" został ustanowiony (benefiary).

TRUSTEE - Osoba lub instytucja zajmująca się zarządzaniem majątku pozostawionego w "Trust".

TSE 300 - Wskaźnik giełdy w Toronto, określający przeciętny poziom kursu akcji 300-tu największych przedsiębiorstw na niej czytanych.

UNIT - Jednostka Mutual Fund.

UNIVERSAL LIFE - Rodzaj polisy ubezpieczeniowej posiadającej część ubezpieczeniową i inwestycyjną.

VENDOR TAKE - BACK MORTGAGE - Hipoteka wzięta przez sprzedającego dom od kupują-

cego; często w celu uatrakcywnienia sprzedaży.

WARRANTS - Prawa do zakupu akcji określonej kompanii, po określonej cenie i w określonym czasie.

WAIVER OF PREMIUM - Dodatek do polisy ubezpieczeniowej, określający sytuacje, w których kompania ubezpieczeniowa będzie pokrywała składki za właściciela polisy.

WILL - Testament. Prawnie usankcjonowana deklaracja ostatniej woli, dotycząca podziału posiadanej majątku.

WHOLE LIFE - Polisa ubezpieczeniowa, na której gromadzi się rezerwa gotówkowa.

YIELD - Dywidendy lub odsetki płacone przez instytucje finansowe wyrażone jako ich stosunek do bieżącej ceny.

**RYSZARD BIERYŁO
MAREK KAWKA**

ADIOS BARCELONA

9 sierpnia zgasł święty ogień XXV Olimpiady. Po raz ostatni gospodarze popisali się przed światem widowiskiem barwnym i pełnym uroku. Teraz splendor i kłopoty spadają na Atlantę, stolicę stanu Georgia, USA.

Symbolicznego pożegnania Barcelony dokonały poczty sztandarowe ekip. Polską flagę niósł król strzelców turnieju piłkarskiego Antoni Juskowiak.

Tak naprawdę Igrzyska były wielkim potwierdzeniem hiszpańskiej prosperity. 9 miliardów dolarów kosztowało Barcelonę zorganizowanie tej zabawy. Jednak korzyści dla miasta są ogromne i, jak mówią gospodarze, Barcelona na zawsze została wyróżniona na mapie świata.

Same Igrzyska dały ponoć 8 milionów dolarów zysku. Sprzedano 3,5 miliona biletów. I były to dni niebywałych sukcesów hiszpańskiego sportu. 13 złotych medali, 6 miejsc na świecie.

Ceremonie otwarcia i zamknięcia Igrzysk są zawsze próbą przekonania świata, że do Los Angeles, Seulu czy Barcelony warto wrócić. Hiszpanie w obydwu wypadkach pokazali, że kochają operę, taniec, Morze Śródziemne i konie. Zamknięcie było właściwie spektaklem typu "światło i dźwięk", gdyż odbywało się po zmroku.

Spełniło się marzenie Juana Antonia Samarancha - prezydenta MKOL i byłego lidera Barcelony.

Igrzyska przebiegły spokojnie, terroryści dali sobie spokój lub zawarli z organizatorami pakt. Jak było naprawdę, nie dowiemy się nigdy. Zanim zgasł olimpijski znicz, jako gospodarz kolejnych letnich Igrzysk pokazała się światu Atlanta. Gdy wyprowadzano ze stadionu olimpijską flagę, śpiewał Plácido Domingo.

19 medali Polaków 18 Kanadyjczyków

Polska ekipa zdobyła w Barcelonie 19 medali - 3 złote, 6 srebrnych i 10 brązowych, co dało Polsce w klasyfikacji medalowej 19 pozycję. Kanada wywalczyła 18 medali - 6 złotych, 5 srebrnych i 7 brązowych, co dało jej 18 pozycję. Medale zdobyli przedstawiciele 64 państw. Pierwsze 25 państw w klasyfikacji medalowej na stronie obok.

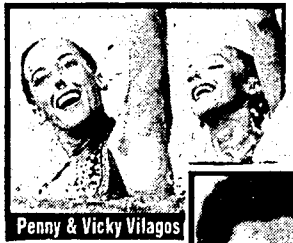
Marcia King

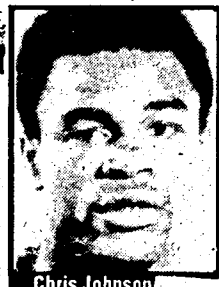
Guillaume Leblanc

Mark McKay

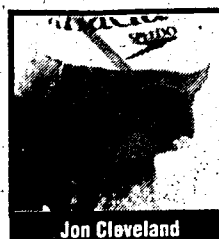
Penny & Vicky Vilagos

Chris Johnson

Jeff Thue

Jon Cleveland

Kathleen Heddle/Marnie McBean

Curt Harnett

Kraj	Zł.	Sr.	Pr.	Razem
WNE	45	38	29	112
USA	37	34	37	108
RFN	33	21	28	82
Chiny	16	22	16	54
Kuba	14	6	11	31
Węgry	11	12	7	30
Korea Płd.	12	5	12	29
Francja	8	5	16	29
Australia	7	9	11	27
Hiszpania	13	7	2	22
Japonia	3	8	11	22
W. Brytania	5	3	12	20
Włochy	6	5	8	19
Polska	3	6	10	19
Kanada	6	5	7	18
Rumunia	4	6	8	18
Bułgaria	3	7	6	16
Holandia	2	6	7	15
Szwecja	1	7	4	12
N.Zelandia	1	4	5	10
Korea Płn.	4	0	5	9
Kenia	2	4	2	8
CSRS	4	2	1	7
Norwegia	2	4	1	7
Turcja	2	2	2	6

Oczywiście wszyscy odżegnują się od szaleństwa olimpijskiego i nie uzależniają swego prestiżu narodowego od zdobytych medali. Ale przecież trudno zapomnieć prorocstwa, które wróżyły wielki bój o pierwszą pozycję w światowym sporcie między Stanami Zjednoczonymi a Niemcami. Skończyło się inaczej. Składanka państwowa, zwana Wspólnota Niepodległych Państw, wywalczyła 112 medali, w tym 45 złotych i wygrała. Niemcy przejęli sporo sportowego dorobku po b. NRD, ale chyba słusznie zlekli się metody po trupach. Nie darmo finał afery Krabbe przypadł na dni olimpijskie.

Sukces WNP jest pewną zagadką socjologiczną. Żadne fanfary i wyższe konieczności nie były tym razem ważne. W tej mozaice narodowej było sporo swarów. Szpadziści grozili strajkiem, bo nie dostali zaległych pieniędzy, w ekipie ciężarowców były awantury i mówiono, że Aleksiejew promuje Wielkorosów lub przynajmniej obywateli Rosji. A jednak Wspólnota szła do przodu jak

ta'an. Ludzie walczyli o własny byt. Można teraz wróżyć powstanie wielkiej gieldy sportowców byłego ZSSR i nie tylko. Bogaci zyskają dobrych sportowców. Już w Barcelonie było tak, że np. złoty medal dla Niemiec w szpadzie wywalczyli - Robert Fellsiak, Botniszanko oraz Schmitt, Borrmann i Proske. Są już chętni na wspaniałych rosyjskich pływaków. Popow ma być Wlochcem, Sadowyj - może Australijczykiem lub Amerykaninem. Wprawdzie działacze powiadają, że będą ratować sportową strukturę wielkiego kiedyś kraju, ale sami przyznają, że z groszem jest klepsko.

Nasi medaliści

Podczas Igrzysk Barcelona '92 polscy sportowcy wywalczyli 19 medali. Oto nasi medaliści.

ZŁOTO: Arkadiusz Skrzypaszek i drużyna w składzie Skrzypaszek, Czyżowicz i Goździak (pięciobój nowoczesny), Waldemar Legień (judo). **SREBRNE:** piłkarze reprezentacji olimpijskiej, Maciej Freimut i Wojciech Kurpiewski (kajakarstwo), Rafał Szukała (pływanie), Józef Tracz i Piotr Stępień (zapasy), Krzysztof Siemion (podnoszenie ciężarów).

BRAZOWE: Małgorzata Książkiewicz (strzelectwo), Kajetan Broniewski, czwórka ze sternikiem - Maciej Lasicki, Wojciech Jankowski, Tomasz Tomiak, Jacek Streich, Michał Cześzak (wioślarstwo), Sergiusz Wolczaniecki, Waldemar Malak (podnoszenie ciężarów), Artur Partyka (lekka atletyka), drużyna florecistów - Piotr Kleśnikowski, Adam Krzesiński, Cezary Slesz, Ryszard Sobczak, Marian Sypniewski (szermierka) Izabela Dylewska, Grzegorz Kotowicz i Dariusz Białkowski (kajakarstwo), Wojciech Barnik (boks).

Rekordowi Amerykanie

Trzy rekordy świata w lekkiej atletyce ustanowili w Barcelonie Amerykanie. 26-letni Amerykanin Kevin Young przebiegł 400 m ppl. w

czasie 46,78 sek. poprawiając o 0,24 sek. dotychczasowy rekordowy wynik ustanowiony przez legendarnego Edwina Mosesa dziewięć lat temu w Koblencji.

Najlepsze wyniki w historii zostały ustanowione w sztafecie 4x400 metrów. Biegający na ostatniej zmianie sztafety 4x100 metrów Carl Lewis zdobył swój drugi złoty medal na katalońskich Igrzyskach.

Przed rokiem, na mistrzostwach świata w Tokio, sztafeta amerykańskich sprinterów w składzie Andre Cason, Leroy Burrell, Dennis Mitchell i Carl Lewis ustanowiła rekord świata wynikiem 37,50. Na Igrzyskach w Barcelonie nastąpiła tylko jedna zmiana w sztafecie 4x100 m, zamiast Casona jako pierwszy pobiegł Mike Marsh - i Amerykanie poprawili swój rezultat osłagając czas 37,40.

Drugi rekord świata był również dziełem biegaczy z USA, 2.55,74 to czas, który jest lepszy od poprzedniego rekordu sztafety 4x400 o 0,42 sek., a osiągnęli go Andrew Valmon, Quincy Watts, Michael Johnson i Steve Lewis.

W piłce srebro

Nie powtórzyli piłkarze sukcesu z monachijskich Igrzysk, nie zdobyli olimpijskiego złota. Półfinał w którym pokonali Australię aż 6:1 zastrzył apetyty. W finale Hiszpanie pokonali Polskę 3:2. Ten mecz będziemy jeszcze analizować wielokrotnie, wspominać przez lata, ale jedna rzecz pozostanie bez zmian - wynik. Przegraliśmy i żadne słowa pociechy nie poprawią naszych nastrojów. Szczególnie będziemy pamiętać ostatnią 90 minutę finału. Akcję Hiszpanów przerywa Koźmiński, ale atakowany wybija piłkę narzutem. Centra przechodzi przez pole karne bezpańską piłkę dopada Ferrer i strzela w kierunku polskiej bramki. Za pierwszym razem się nie udaje - piłka trafia Stańka i wychodzi w pole. Tu jednak pozostawiony bez opieki czeka najsukcesowniejszy w hiszpańskim zespole Francisco Narvaez Quiro. Jeszcze

Jeden strzał, piłka przelatuje ponad interwenującym Klakiem i pomle-dzy Koźmińskim i Świerczewskim wpada do siatki. 3:2, sędzia wznawia grę od środka i momentalnie ją kończy. Na stadionie rozpoczyna się karnawał... Polacy płaczą...

Podczas dekoracji miny były już uśmiechnięte. Srebrny medal po ciężkiej pracy, po takim meczu to wielki sukces.

PIŁKA NOŻNA

Już grają!

W cieniu igrzysk w Barcelonie piłkarze ekstraklasy zainaugurowali w sobotę ligowe rozgrywki. Najbardziej udany start miał chorzowski Ruch, który w Szczecinie pokonał Pogoń 3:0. Oto wyniki 1 kolejki I ligi:

Lech Poz. - Śląsk Wrocław	3:1
Zawisza B. - Hutnik Kr.	2:2
Pogoń Szcz. - Ruch Chorz.	0:3
Jagiellonia B. - Zagłębie L.	1:2
Szombierki Byt. - Widzew Ł.	0:1
Wisła Kr. - Stal Mielec	2:0
LKS Łódź - Legia War.	1:1

Mecze Siarka Tarnobrzeg - Olimpia Poznań i GKS Katowice - Górnik Zabrze nie odbyły się.

W tabeli po pierwszych meczach prowadzenie objął Ruch przed Lechem, Wisłą, Zagłębiem i Widzewem - po 2 pkt.

Sensacja!

Sensacją w Barcelonie stała się niespodziewana porażka wielkiego faworyta w skoku o tyczce Siergieja Bubki. Reprezentant Ukrainy nie zaliczył żadnej wysokości w finałowej rozgrywce. Dwukrotnie stracił poprzeczkę na 5,70 m, a trzeci raz na 5,75.

Bubka swoje niepowodzenie tłumaczył zawirowaniami wiatru na stadionie. "Być może - dodał - powinienem wziąć więcej czasu na przygotowanie każdego mojego skoku, ale miałem wrażenie, że czas płynie szybciej niż zwykle. Stawałem się coraz bardziej nerwowo. Mój największy błąd polegał na tym, że w

trzecim skoku na 5,75 m nie użyłem dość twardej tyczki".

Najpewniejsi na podium

Koszykarski zespół USA, nazywany "drużyną marzeń", po zwycięstwie 117:85 nad Chorwacją stanął na najwyższym podium. Do końca jednak nie było pewne, czy Jordan, Johnson oraz Barkley zdecydują się pojawić podczas ceremonii wręczenia medali. Oczywiście poszło o pieniądze.

Trójka najpopularniejszych koszykarzy amerykańskich związana jest kontraktem z firmą Nike. Tymczasem Amerykański Komitet Olimpijski zobowiązał się wobec sponsorującej go firmy Reebok, że wszyscy sportowcy tego kraju podczas wręczenia medali wystąpią w dresach tej firmy. Ostatecznie koszykarze wys-

tapili w dresach Reeboka, lecz z narzuconymi na nie flagami amerykańskimi. "Wszyscy zgodziliśmy się, że nie możemy zesześcić ubrań Reeboka - powiedział Michael Jordan - jedyną naszą szansą była amerykańska flaga. Ona nie może zesześcić niczego". I w taki oto sposób pożenione zostały komercjalizm z dumą narodową.

Nigdy więcej?

Szef amerykańskiej ekipy olimpijskiej Walker skrytykował sposób, w jaki wyłoniona została reprezentacja koszykarzy USA. Jego zdaniem, sytuacja taka nie powinna się już nigdy więcej powtórzyć. Powołanie do drużyny gwiazd NBA odebrało nadzieje na olimpijski start wielu młodym, zdolnym zawodnikom z zespołów uniwersyteckich, dla których występ na parkiecie w Badalonie byłby ogromnym przeżyciem i zachętą do dalszej pracy. Walker

Angela Chalmers

Sylvie Frechette

Marcel Gery

John Wallace, Bruce Robertson, Michael Forgeron, Darren Barber, Robert Marland, Michael Rascher, Andrew Crosby, Derek Porter, Terrence Paul

Nicolas Gill

Jessica Monroe, Brenda Taylor, Kirsten Barnes & Kay Worthington

stwierdził, że w przyszłości gwiazdy koszykówki, jeśli już miałyby występować w reprezentacji, to jako jej uzupełnienie, pełniąc rolę nauczycieli i przewodników dla swoich młodszych kolegów wchodzących dopiero w wielki sportowy świat.

Odmienne opinie zaprezentował prezes FIBA Boris Stankovic, który stwierdził, że dopuszczenie zawodców do startu było bardzo dobrym posunięciem i spowodowało ożywienie w koszykówce. Należy więc ten eksperyment kontynuować.

MIGAWKI OLIMPIJSKIE:

Powiedzieli:

"Po prostu trzeba przekazać pałeczkę; nie trzeba podawać ręki" - John Cannon, trener sprinterów kanadyjskich zapytany o to, czy Ben Johnson jest mile widziany w składzie sztafety przez partnerów.

"Ci faceci już nadchodzą. Lepiej będzie jak pobiegiesz" - Dennis Mitchell w trakcie przekazywania pałeczki Carrollowi Lewisowi w biegu, w którym Amerykanie pobili rekord świata na 4x100 m.

"To nie koniec świata. Mój pies polize mi twarz niezależnie od tego czy wygrywam, czy przegrywam" - Matt Błond po przegraniu wyścigu na 100 m st. dowolnym.

"Spróbuj i wyjdź z tego żywy" - Amerykanin Matthew Scoggin o swoich myślach, kiedy po nieudanym skoku z wieży spadł do wody na plecy i uszkodził sobie płuca.

"Zejdźcie tutaj na dół, a ja was k. zabije" - australijski bokser Stetan Scriggins krzyczący do tłumy kibiców po przegraniu swojej walki.

"Bóg zdecyduje, kiedy mam przestać i przejść do następnej fazy" - Carl Lewis o zakończeniu kariery.

"Mój koń był znakomity. Ja bylam znakomita" - Niemka Nicole Uphoff po zdobyciu złota w ujeżdżaniu.

"Przyjechałem do Barcelony głównie po to, żeby patrzeć na inne sporty" - Szwajcar Marc Rosset, zwycięzca turnieju tenisowego.

"Człowiek jest największą tajemnicą wszechświata" - Julio Velasco, trener siatkarki włoskiej po porażce z Holandią w ćwierćfinale.

"Nasza porażka byłaby największym nieszczęściem w historii sportu" - Charles Barkley przed finałem z Chorwacją.

"Jeśli zatrudnia się 12 Clintów Eastwoodów, nie pyta się ich, jakie kule będą wkładać do pistoletu" - Michael Jordan o sporze, której firmy stroje powinni założyć zawodnicy podczas ceremonii zamknięcia.

Rafał na Kanary

Austriak Ernst Pebal, przedstawiciel koncernu BWT Polska, ufundował wczasy na Wyspach Kanaryjskich dla najlepszego polskiego pływaka igrzysk w Barcelonie.

Na Wyspy Kanaryjskie pojedzie Rafał Szukała, wicemistrz olimpijski.

Coś dosypano?

Australijska biegaczka, Lisa Ondieki, która przewróciła się podczas biegu maratońskiego (była jedną z faworytek) przypuszcza, że do jej butelki z wodą prawdopodobnie "coś" dosypano. Badania, jakie zrobiła po biegu, wykazały pewne zmiany w profilu krwi. "Nie wiem, kto przez kilka godzin opiekował się moimi butelkami z wodą - powiedziała Ondieki. Możecie z tego wysnuć własne wnioski". Australijczycy twierdzą, że podczas biegu jeden z rosyjskich przedstawicieli na igrzyskach unieśliwiał im pilnowanie butelek ich biegaczki. Innego rodzaju kłopoty mają sprzątaczkę w wiosce olimpijskiej, narzekają mianowicie, że kaleczą sobie ręce o zużyte... strzykawki walające się w pokojach i koszach na śmieci. Władomości tę podał szef Komisji Medycznej MKOl, książę Aleksander de Merode. Niczego oczywiście nie sugerował, gdyż strzykawki nie były badane, ale zażądał od lekarzy ekip narodowych, zaprzestania niekontrolowanych przez nich "kuracji". Przykładem "ludowej terapii" był przypadek chińskiej siatkarki, zdyskwalifikowanej za zażywanie strychniny.

Król już wszedł

Przewodniczący Międzynarodowej Federacji Lekkiej Atletyki Włoch Primo Nebiolo był zaproszony na uroczystą kolację na cześć króla Hiszpanii, Juana Carlosa. Spóźnił się jednak. W sali znajdował się już król i prezydent nie został wpuszczony do środka. Nebiolo próbował się przedrzeć, wymienił wszystkie swoje liczne tytuły, ale nic nie pomogło. Strażnicy pozostawili go na zewnątrz, zwracając mu uwagę, że nie wchodzi się do sali po królu.

Teraz pożyją

Indonezyjczycy Susi Susanti i Allan Budi Kusuma, gwiazdy badmintonu, mają obiecane 500 tys. dolarów, dom i samochody. Każdy z 20 graczy tajwańskiej drużyny baseballu, która wywalczyła srebrny medal (po porażce w finale z Kubą 1:11), otrzyma po 220 tys. dolarów, zwolnionych od podatku. Barceloński bank natomiast, na czele którego stoi Juan Antonio Samaranch, oferuje milion pensji dla każdego hiszpańskiego złotego medalisty.

Powitanie

Na ulice Namazu - rodzinnego miasta mistrzyni olimpijskiej w pływaniu na 200 m st. motylkowym, 14-letniej Kyoko Iwasaki, wyległy tłumy, aby fetować jej przyjazd. Policja była zmuszona ustawić szpaler wzdłuż trasy jej triumfalnego przejazdu przez miasto. 40 tys. ludzi chciało zobaczyć ją na żywo.

Jeszcze większą radość sprawiła swym rodakom Ximera Restrepo, która zdobyła zaledwie brązowy medal w biegu na 400 m. Ale był to pierwszy medal dla Kolumbii w Barcelonie, a szósty w całej historii startów tego kraju w igrzyskach. Ludzie wylegli na ulice, tańczyli, śpiewali. "Wreszcie trochę dobrych wiadomości dla kraju, który bardzo potrzebuje dobrych wiadomości" - skomentował sytuację radiowy komentator.

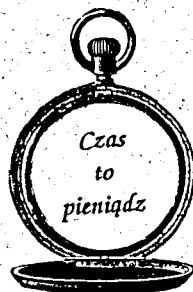
HALINA BARANOWSKA

M.A. A.I.C.

OFERUJE INWESTYCJE Z ZYSKIEM
12% PLUS

oraz najkorzystniejsze dla klienta

- RRSP
- Ubezpieczenia na życie
- Ubezpieczenia chorobowe
- Ubezpieczenia hipoteki
- Planowanie finansowe
- Planowanie emerytalne
- RRIF
- Renty dożywotnie
- Plany edukacyjne

Po dodatkowe informacje dzwoń do eksperta - TEL. (416) 629-8322
gorąca linia (416) 740-7463 Fax(416) 629-4767
Adres - 5160 Explorer Dr., Suite 22, Mississauga, Ont. L4W 4T7

RADIO "PIONIER", RADIO ŚNIADANIOWE "Zet"
oraz PLACE POLONAISE
ZAPRASZAJĄ NA

P I K N I K

w najbliższą niedzielę do Place Polonaise w Grimsby

- otwarcie bramy o godz. 10:00
- do tańca gra zespół "TAMBURYN"
- bar i bufet obficie zaopatrzone - gorące i zimne dania, konkurencyjne ceny
- liczne konkursy i zabawy z nagrodami
- pokaz walki Tae Kwon Do !!!

SERDECZNIE ZAPRASZAMY
W NAJBLIŻSZĄ NIEDZIELĘ - 16 SIERPNI
do Place Polonaise w Grimsby.
Zjazd z QEW na Casablancz Blvd.

SUKCES POLSKIEJ ZAŁOGI JACHTU "AKKA"

Polska załoga na jachcie Hunter 23 - "AKKA", pod dowództwem Jerzego Szemplińskiego, zdobyła pierwsze miejsce w Georgian Bay Sailing Regatta, które odbyły się w dniach 25 lipca 1992 - 1 sierpnia 1992 na Georgian Bay. Druga polska załoga na jachcie S-2 "Kunigunda", pod dowództwem Leszka Kocłuby, zajęła szóste miejsce.

Georgian Bay Sailing Regatta organizowane są corocznie przez Georgian Bay Sailing Association i są najtrudniejszymi, długodystansowymi regatami w Kanadzie. W tegorocznych regatach wzięło udział 35 jachtów, które startowały w trzech klasach, w zależności od długości jachtu i jego ożaglowania. Rozegrano cztery konkurencje o długości 26-38 mil każda. Piąta konkurencja nie została rozegrana z powodu niesprzyjających warunków atmosferycznych.

P R O Ś B A

W związku ze zbliżającą się wystawą artystyczną w City Hall Toronto w dniach 1 - 11 września w godz. 9 a.m. - 9 p.m. prosimy Polonię kanadyjską o wsparcie finansowe tego przedsięwzięcia. Dla osób, które wpłacą powyżej \$20 będą rozlosowane nagrody: 2 bilety do Polski i z powrotem ufundowane przez PLL LOT, 3 bilety uprawniające do przelotu nad Niagara Falls, bezpłatna wysyłka paczki do Polski, 3 bezpłatne wizyty w salonie kosmetycznym oraz ponad 100 akwarel i rysunków artystów. Wpłaty prosimy kierować na adres: 288 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2M4 z dopiskiem "WYSTAWA". Każda osoba, która wspomże finansowo otrzyma także zaświadczenie do Income Tax.

Komitet Organizacyjny
RYSZARD A. PIOTROWSKI

POZIOMO: 1 — komedia muzyczna rodem z USA • w nim domowe „symbole pokaju” • — jeden z głównych rodzajów „terakich” • 3 — dawny młotek bojowy • 5 — sztuczne włókno używane do wyrobu dzianin, tkanin dekoracyjnych lub lp. • 6 — nauka o równowadze sił poddanych działaniu sił • 8 — bryła lub frakcja • przyrząd elektroniki kwantowej stosowany m.in. w radiolokacji, obróbce metali, medycynie • 9 — zaorany ugor • 10 — danie z przedniej części tuszy cielecej • 11 — musi szybko biegać na nartach i dobrze strzelać • 12 — stop metalu z rtęcią (do złocenia, srebrzenia itd.) • 13 — okręg górniczy w pln.-zach. Kanadzie, znany z eksploatacji złota w XIX/XX w. • 14 — projektodawca • 15 — port nad Nilem (pld. Egipt) • leży w dolinie Sanu • 16 — zabarwione odmiany tego minerału są cennymi kamieniami szlachetnymi • 17 — dba o nasze czupryny • biega zrecznie po pniach drzew (nawet głową w dół) wyszukując pod korą owady (na rysunku) • 18 — spadek kursu walut na giełdzie • 19 — „podrózuje” na psim ogonie • 20 — historyczna dzielnica Polski między górą Nolecią, jez. Goplem i Wisłą • 21 — duże miasto nad jeziorem Ontario (Kanada) • 22 — twórca „Boskiej komedii” • 23 — gra w starym zegarze • podwójny ruch szachisty.

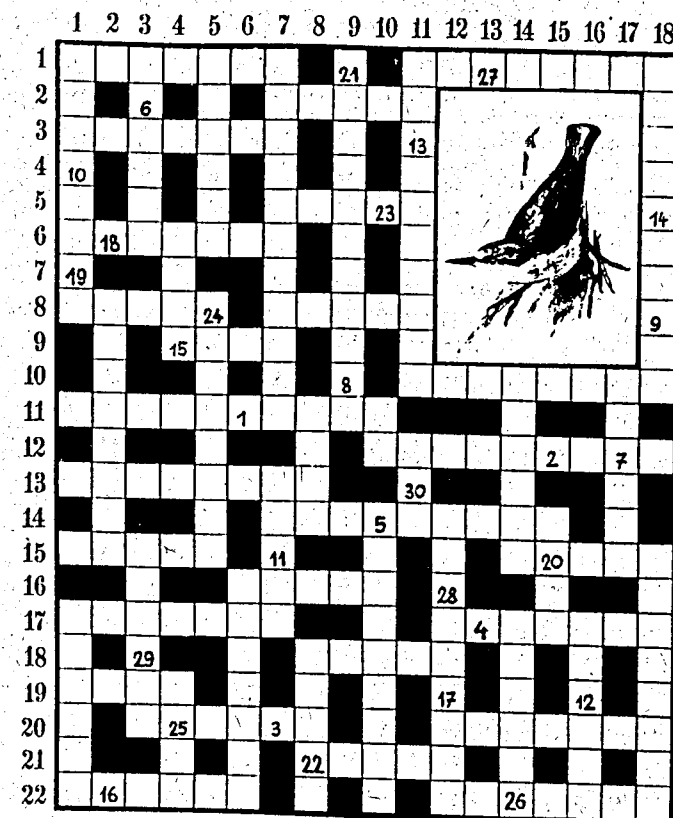
PIONOWO: 1 — rezydencja owadów znanych z zapobiegliwości • tytułowy bohater komedii F. Zabłockiego • 2 — nad jego głową zawieszono miecz na włosiu końskim • 3 — obowiązkowe szkolenie w jednostce wojskowej • fragment, wyjątek • 4 — po nim na statek • groźny drapieżnik żyjący na skraju lasów obu Ameryk • 5 — imieniny może obchodzić z Tymoleuszem • pierwiastek chemiczny z rodziny chromowców • 6 — stolica Irlandii Pln. • 7 — sportowiec uprawiający biegi, rzuty lub skoki • ocenia jakość kawy, herbaty, wina itp. na podstawie ich smaku i zapachu • 8 — najpospolitszy pierwiastek chemiczny w skorupie ziemskiej • gra w karty dla czwórki • 9 — mokra dyscyplina sportowa • 10 — główny bóg panteonu egipskiego • kwietniowa, solenizantka • 11 — drobne wyroby zdobniczo-użytkowe • 12 — kolejnych dni drugiego kwartału • 13 — drobno-kryształowa, zbita odmiana gipsu dla rzeźbiarzy • 14 — część kraju wyróżniająca się charakterystycznymi cechami • jest przeciwieństwem postępu • 15 — arena sportowa nie tylko dla „zabijaków” • 16 — ukryta drwina • 17 — świeczka dla czarta • 18 — udziela rad i wyjaśnień w zakresie swej specjalności • stan w pld.-środk. części USA •

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI POLEGA NA ODGADNIĘCIU HASŁA, na które składają się litery oznaczone liczbami umieszczonymi w prawym dolnym rogu niektórych krątek.

Rozwiązanie
z poprzedniego numeru

SERCE Z ROZUMEM
RZADKO SIĘ ZGADZAJĄ

KRZYŻÓWKA

Najstarsze Polonijne Biuro
Pomocy Imigracyjnej
Lech W. Prusinski

Magister Praw,
Długoletni kierownik Rządowego
Biuro Pomocy Imigrantom.

Załatwianie stałego pobytu, wiz turystycznych,
sponsorowanie, imigracja do USA, wypełnianie
formularzy imigracyjnych, indywidualny serwis.

Bezpłatne porady we wtorek 12:00 - 19:00.

Prosimy o telefoniczne ustalanie wizyt.

Prowadzenie Wszelkich Spraw w Polsce

- sprawy podatkowe ■ sprawy spadkowe
 - inne sprawy cywilne i administracyjne
 - sporządzanie umów, podań, pozwów i innych pism.
- OFERUJEMY NAJLEPSZĄ OPIEKĘ PRAWNĄ
WE WSZYSTKICH SPRAWACH W POLSCE**
194 Garden Avenue, Toronto, Ont. M6R 1H7
TEL. (416) 588-1659

Horoskop tygodnia

12 - 18 sierpnia

BARAN: 21 marca - 20 kwietnia
Wysuwasz za dużo kontrargumentów, zwlekasz, wahasz się, a nawet boisz. Ta postawa nie wróży końcowego sukcesu. Zdecyduj się na coś, przestań kłuczyć. Sprawy finansowe idą w dobrym kierunku. Na Byka tej samej płci możesz liczyć zawsze! Unikaj Bliźniąt. Dzień nader korzystny dla Ciebie - niedziela. Twoją cyfrą jest 3.

BYK: 21 kwietnia - 21 maja
Wbrew temu, co uważasz jesteś bardzo przesądny. W kręgu spraw zawodowych nie ustawiaj się pod wiatr, po co Ci dodatkowe kłopoty? Musisz szanować zdanie większości, w pojedynkę nie nie zrobisz. Sytuacja domowa okaże się bardziej dokuźliwa. Licz na życzliwą Ci osobę spod znaku Wodnika, a Koziorożca unikaj. Dniem sprzyjającym będzie środa, Twoją cyfrą - 6.

BLIŹNIĘTA: 22 maja - 21 czerwca
Twoja niepcwność tylko osłabiła przeciwników. Prezentuj więcej hartu ducha, większą wytrzymałość. To co najgorsze masz już za sobą i nie ma powodów do przesadnych lęków i obaw. Tym bardziej jeżeli posłuchasz życzliwych rad osoby płci przeciwnej spod znaku Panny, ale uważaj na Ryby. Pomyślnym dnem okaże się piątek, Twoją szczęśliwą cyfrą - 8.
RAK: 22 czerwca - 23 lipca

Jeszcze raz przekonasz się, że Twoje rachunki były zbyt optymistyczne. Jak zawsze popełniasz błąd w ocenie faktów. Sytuacja domowa rozwijać się będzie w pożądanym kierunku. Wiele Ci pomoże przyjaźń i życzliwość Bliźniąt. Dniem korzystnym będzie niewątpliwie poniedziałek, Twoją cyfrą jest 7.

LEW: 24 lipca - 23 sierpnia
Musisz się wziąć w garść i bardzo uważać, aby sprostać trudnościom, do powstania których sam się zresztą przyczyniłeś. Pamiętaj też o tym, że sprawy zawodowe odbijają się ujemnie na sprawach osobistych. Nie lekceważ kłopotów bliskiej Ci osoby. Finanse jakby optymistycznie. Wiele Ci pomoże życzliwość osoby płci przeciwnej spod znaku Lwa. Dniem pomyślnym będzie piątek, Twoją cyfrą - 5.

PANNA: 24 sierpnia - 23 września
Przed wszystkim potrzebny Ci spokój; pozbadź się panikarskich nastrojów. Swoje ambicje, póki co, poskróm, jeszcze nie teraz pora na ich zaspokojenie. Twoja bałaganarska natura dostarcza Ci powodów do niepotrzebnych stresów i takich działań, absorbując czas! Osoba spod znaku Ryb przychylna Ci bardzo, posłuchaj jej rad! Dniem korzystnym będzie środa. Twoją cyfrą - 9.

WAGA: 24 września - 23 października
Masz ulubioną metodę działania - rozpraszania się na drobiazgach. Wydarzy się coś nieprzewidzianego, co skomplikuje Twoje zamierzenia i plany. Ale to nie będzie nic groźnego; po prostu przesunie się w czasie. Nie zważaj na postać dobrych rad przyjaznych Ci osób, przede wszystkim Raka, unikaj Ryb. Dzień ważny - niedziela. Twoją cyfrą - 3.
SKORPION: 24 październik - 22 listopada
Wrodzona umiejętność błyskawicznego orientowania się w sytuacji pomoże Ci w wybrnięciu z kłopotów, pomimo tego że ktoś niezbyt życzliwy będzie próbował skierować Twoje działania w fałszywym kierunku. Uważaj na zakrętach, abyś nie popadł w nowe tarapaty i opresję! Polegaj na radach Barana, unikaj Wagi. Dzień ważny - czwartek, liczba szczęśliwa - 1.
STRZELEC: 23 listopada - 21 grudnia
Wcale nieźle znosisz obecną sytuację. Nastawiaj się więc tylko na przyszłe działania, przestań żyć sprawami, które już się stały. Finanse kiepsko i to już od dłuższego czasu! Sprawy z osobą płci przeciwnej spod znaku Skorpiona - niedawno jeszcze tak skomplikowane i zagmatwane - wyjaśniają się coraz bardziej. Uważaj na Bliźnięta - nie życzą Ci dobrze. Dniem pomyślnym będzie wtorek, liczbą szczęśliwą - 7.

KOZIOROŻEC: 22 grudnia - 20 stycznia
Pewne nieprzewidziane trudności skomplikują nieco Twoje plany. Ale w sumie osiągniesz to, co zamierzasz. Przestań ludzi traktować z góry. W pracy musisz się bardziej starać, w przeciwnym razie Twoje akcje spadną poniżej kreski. Na przyjaźni Barana możesz polegać, ale uciekaj przed Wagą. Dniem korzystnym dla Twoich przedsięwzięć będzie wtorek, Twoją cyfrą 9.

WODNIK: 21 stycznia - 18 lutego
Tydzień bardzo udany! Powiodą się rozmowy. Twoje argumenty trafią na podatny grunt. Ale masz szansę zepsucia wszystkiego swoim uporem, zaciekłością i pamiętnością. Mniej mów o tym, co wiesz. Bardzo sprzyja Ci osoba płci przeciwnej spod znaku Wagi. Unikaj Barana. Dniem korzystnym dla Twoich planów będzie sobota. Twoją cyfrą - 4.

RYBY: 19 lutego - 20 marca
Tydzień zaczniesz udanym wyjazdem. Jeśli nie doszedł do skutku - nie martw się. Masz tyle spraw do załatwienia na miejscu, że nie będzie dziury w niebie, jeśli go przelożysz. Kłopoty zdrowotne okazały się na szczęście niegroźne, ale niech będą sygnałem ostrzegawczym. Poparcie ze strony Strzelca, ale unikaj Lwa. Dzień miły - wtorek, Twoją cyfrą - 9.

CENTRUM POMOCY POLSKIM IMIGRANTOM POLISH IMMIGRANT AID SERVICES

affilowane przy Kongresie
Polonii Kanadyjskiej
206 Beverley Street, Toronto,
Ontario, M5T 1Z3

USŁUGI DLA IMIGRANTÓW OBEJMUJĄ:

- grupowe sesje orientacyjne dla nowo przybyłych imigrantów - wtorki o godz. 13.00,
- pomoc w zakresie prawa imigracyjnego, rodzinnego, lokalowego,
- pomoc w zakresie prawa imigracyjnego, rodzinnego, lokalowego, prawa pracy oraz rejestracji "small business". Uwierzytelnianie dokumentów oraz oświadczeń koniecznych do otrzymania licencji zawodowych,
- pomoc w załatwianiu formalności w urzędach kanadyjskich,
- poradnictwo oświatowo-zawodowe, pomoc oraz pośrednictwo przy poszukiwaniu pracy,
- poradnictwo psychologiczne-grupowe, indywidualne i rodzinne,
- kursy języka angielskiego oraz kursy przygotowujące do egzaminu na otrzymanie obywatelstwa kanadyjskiego.

**CENTRUM POMOCY
POLSKIM IMIGRANTOM**
informuje o otwarciu nowego biura w Scarborough przy 3173 Eglinton Avenue East, tel. 261-4901.

BEZPŁATNY KORRESPONDENCYJNY KURS BIBLIJNY II

Możesz dowiedzieć się z Pisma Świętego o Przyszłości naszej planety, biblijnych zasadach zdrowia, czy Jezus przyjdzie jeszcze raz? czy umarli żyją? oraz wiele innych fascynujących tematów w czasie studium. Kurs jest opracowany po angielsku (poziom średni) i po polsku (poziom podstawowy i średni). Jeżeli nie posiadasz Biblii, za \$29 Can. z wysyłką możesz nabyć Biblię w j. polskim (nowy przekład). Napisz jaki kurs Ciebie interesuje. Powiedz o kursie swoim znajomym.
Nasz adres: KKB, 294 West Lane #4,
Moncton N.B. E1C 6V6 Canada

RENEWAL CONSTRUCTION & DECORATION

Instalacje elektryczne,
renowacje łazienek, kuchni,
wykładziny, kafelki,
wykańczanie piwnic
BEZPŁATNA WYCENA
☎ 249-5212

Dr. JOLANTA JASTRZĘBSKA

LEKARZ OGÓLNY
• Choroby skóry
• Choroby dzieci
Przyjmuje w niedzialki
"Iczwar" w g. 10 - 18,
toront. środy, płatki
w g. 10 - 20,
w soboty w g. 9 - 13
(Pierwsza i trzecia sobota
miesiąca gabinet nieczynny)
TEL. 588 7878
2333 Dundas St. W. 404

If You're
ambitious, trustworthy and
would like to earn TOP PAY
salary in the comfort of Your
own home, don't delay. Send
today for free information
package.
Please enclose \$2.00
for postal services+stamp.
Limited time offer.
HOMeworkERS DIRECT
MARKETING
P.O. Box 97005
Toronto, Ont. M6R 3B3

Zbigniew Obrębski Artysta- fotograf.
Wykonuje na zamówienie zdjęcia portretowe oraz ślubne
tel (416) 694-3792

PolBiz
BUSINESS WITH POLAND NEWSLETTER
IMPORT • EXPORT • INWESTYCJE W POLSKĘ
Najnowsze polskie przepisy prawa •
polski biznes • cultura • reklamy • kontakty
cyfry • daty • upadek • ceny

Interesujesz się biznesem w Polsce?

Wydajemy PolBiz miesięczny magazyn
niezbędny dla każdego
zainteresowanego tym tematem.

Numer z zeszłego miesiąca wysyłamy bezpłatnie
Bieżące numery dostępne są przez prenumeratę lub bezpośrednio w:

TORONTO	Quality Sausage (Roncesvalles) tel. 533-7054
Master Printing Inc. tel. 761-9659	MISSISSAUGA
Głos Polski tel. 533-9460	Mazowsze Meats & Deli tel. 897-9647
Roncesvalles Bakery tel. 535-7143	Krakow Delicatessen tel. 897-0694
Polimex tel. 537-7914	SCARBOROUGH
Gazeta tel. 531-3230	Polka Delicatessen tel. 289-0379

W celu zamówienia prenumeraty lub darmowego numeru napisz lub zadzwoń do redakcji
MASTER PRINTING INC. 2965 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6P 1Z2
Tel. (416) 761-9659 Fax (416) 761-1933

ARNOLD PENK

GOLD MASTER SALESMAN

PONTIAC, BUICK, CADILLAC & GMC TRUCKS

SALES & LEASING
NISKIE OPROCENTOWANIE
lub RABAT

ARNOLD PENK przedstawiciel firmy General Motors istniejącej od 1922 roku, oferuje Państwu szeroki wybór nowych i używanych samochodów.

- Pełna gwarancja fabryczna na samochody GM
- Bezplatna gwarancja antykorozyjna na okres sześciu lat..

- ARNOLD PENK specjalizuje się w sprzedaży samochodów i finansowaniu pożyczek od dwudziestu lat.
- Jest jednym z najlepszych w tej dziedzinie na terenie Kanady.
- Znany również jako społecznik, pomaga swoim Klientom w trudnych sytuacjach.
- Załatwia sprzedaż, pożyczkę oraz oferuje pomoc w znalezieniu ubezpieczenia.
- Osobista opieka ARNOLDA PENKA przez cały okres posiadania auta.
- PENK gwarantuje najlepsze warunki kupna.

PAMIĘTAJ! ZAKUP SAMOCHODU JEST POWAŻNĄ TRANSAKCJĄ,
TRZEBA WIEDZIEĆ KOMU MOŻNA ZAUFAC.
DOŚWIADCZENIE, WIEDZA I UCZCIWOŚĆ JEST PODSTAWĄ
BIZNESU ARNOLDA PENKA

Po wszelkie informacje proszę dzwonić 964-3211 lub do domu o każdej porze 771-0688,
podając nazwisko i numer telefonu.

832 Bay St., Toronto Ont. (przy College St.)

TLUMACZENIA Z 9 JEZYKÓW

Hubbank
communications

Maciej Syrokoma

255-5691
Fax 251-8236

2559 Lakeshore Blvd. W. ste. 40

STUDIO ANKA
Anka Czudec
photographer
2374 Bloor St. West, Toronto
(416) 769-4488

HUMBERVIEW INSURANCE

BROKERS LTD.

183 RONCESVALLES AVE. TORONTO, ONT.
TEL. (416) 531-4647 Fax: 531-2396

- ZAPROSZENIA
- WIZY
- WYMIANA PASZPORTÓW
- UBEZPIECZENIA SZPITALNE
DLA ODWIEDZAJĄCYCH
- BILETY SAMOLOTOWE DO POLSKI

UBEZPIECZENIA NA:

DOMY
SAMOCHODY
KOMERCYJNE SKLEPY

HUMBERVIEW TRAVEL

183 RONCESVALLES AVE. TORONTO, ONT.
TEL. (416) 588-0039 Fax: 531-2396

AUTHORIZED
DEALER

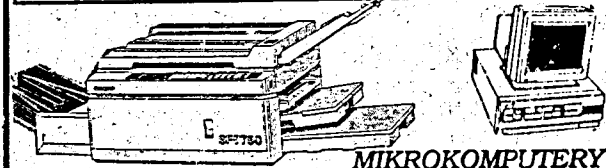
LOT
POLSKIE LINIE LOTNICZE POLSKIMILNEX

TIPS

Tomasz Iwanowski
Professional Services Ltd.

440 WINFIELD TERRACE, MISSISSAUGA
TEL. 399-9950 lub 890-4756 (całą dobę)
FAX 890-6092

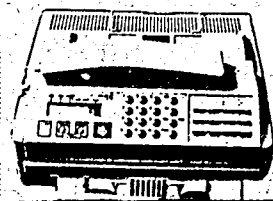
Jako niezależni dystrybutorzy możemy dopasować do
Waszych potrzeb biurowych sprzęt elektroniczny
klasy światowej

MIKROKOMPUTERY

KOPIARKI

- możliwość kupowania na raty
- wynajem (Lease)
- wymiana na nowe
- pełna gwarancja fabryczna na wszystkie artykuły

SHARP FAXY

Nowi właściciele - wspaniała obsługa

STEFANIA GAMBAL
HALINA GŁOWCKI

SESAME PASTRY

Posiadamy smaczne i tanie wyroby
cukiernicze (m.in. pączki, wszelkiego
rodzaju ciasteczka, mazurki, pierniki,
serniki, drożdżówki, itp., jak również
gołąbki, pączki, naleśniki.
Wypiekamy polski chleb
na naturalnym zakwasie.

2783 Lakeshore Blvd. W.
Toronto, Ont. M8V 1H4
TEL. 259-0966

ECHO

NR 243 • 12 - 18 SIERPNIĄ 92

CARAVAN VIDEO & CONVENIENCE STORE

Jacek i Anna Szkolak
zapraszają

do wypożyczalni filmów.

Mamy najnowsze filmy, ponad 400 polskich
i 3 tysiące angielskich, BETA, V.H.S., Nintendo.

U nas też kupisz polskie gazety.

ETOBICOKE, 5241 Dundas St. West

(w pobliżu przystanku metra na Kipling)

TEL. 234-5915

"PANI JADWIGA"

Polski

Program Radiowy

1250 AM, soboty od godz. 1 - 2 po poł.
TEL. 604-2247

Wiadomości, publicystyka, muzyka

A & A MOTORS

NAPRAWA I SPRZEDAŻ SAMOCHODÓW

Inż. ANDRZEJ BOGUCKI ANDRZEJ KOZIARSKI
Wszystkie naprawy mechaniczne i elektryczne samochodów amerykańskich
i importowanych. W przypadku awarii załatwiamy holowanie.

ZAŚWIADCZENIA DO REJESTRACJI SAMOCHODU

Naprawa hamulców
(pród lub tył) + części \$49.99

Wymiana oleju + filtra
(do 5 litrów oleju) \$24.99

POLECAMY: Przy pomocy najnowocześniejszych dodatków do olejów i paliw:

- przedłużanie żywotności silników i skrzyń biegów
- obniżanie zużycia paliwa
- przywracanie utraconych osiągnięć silnikom

1541 - A The Queensway,
Toronto, Ontario M8Z 1T8 **252-0226**

Najlepiej zadbasz
o silnik - używając

FORTÉ

NAJBARDZIEJ ZNANA
WŚRÓD POLAKÓW
W KANADZIE

Dzięki darowi intuicji
pomocze Ci w rozwiązaniu
Twoich problemów.
Wróżba z kart • przyszłość
• teraźniejszość • przeszłość
TEL. 633-4469

NR 243

12 - 18 SIERPNIĄ 92

KAPITALNE REMONTY SILNIKÓW

wraz z pełnym instalowaniem
objęte 1-roczną lub 30 000 km gwarancją na pracę i części

CRANKSHAFT SERVICE SUPPLIES LTD.

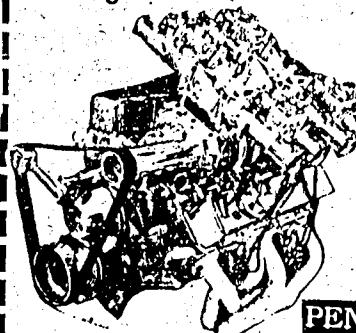
Stan Ignakiewicz

30 LAT PRAKTYKI

Leszek Kraska

KOMPLETNE NAPRAWY SAMOCHODÓW
KRAJOWYCH I IMPORTOWANYCH

- certyfikaty samochodów do rejestracji
- naprawy głowic
- borowanie bloków
- naprawy układów hamulcowym i kierowniczym
- przebudowa transmisji
- okazjna sprzedaż części zamiennych do silników

PENNZOIL ZABEZPIECZY TWÓJ MOTOR

537-2529

483 DUPONT STREET (przy Bathurst)

537-5857

LM
**AGENCJA OBROTU
 NIERUCHOMOŚCIAMI**

MIROSLAW LASKOWSKI
 poleca usługi
REAL ESTATE w Polsce

Poznań, ul. Ogrodowa 12
TEL. 33-25-81 w. 230, FAX 52-78-00
TEL. w Toronto (416) 740-2580 (wiecz.) Jerzy

INCOME TAX CONSULTANT
 Członek Kanadyjskiej Federacji Konsultantów Podatkowych
CZESLAW KĘPA

1768 Pagehurst Ave.
 Mississauga, Ont.
TEL. 238-0447

Prowadzi jedną z najdłuższych istniejących w Ontario i najsprawniej działających polskich firm konsultacji podatkowych. Dokonujemy usług w zakresie: sporządzania zeznań podatkowych i księgowości, odwołań do Ministerstwa Finansów, listów i sprawozdań finansowych, otwierania, kupowania i sprzedaży biznesów, całoroczne konsultacje z prawa podatkowego.

Burnhamthorpe Rd. E.			
Dixie Rd.	Havenwood Dr.	Fieldgate Dr.	Pagehurst Ave.
			1768

Manulife Financial
JERZY SZEPLIŃSKI
 Insurance Broker

- Ubezpieczenia na życie, biznesu chorobowe i wypadkowe, dentystyczne
- Ubezpieczenia emerytalne RRSP
- Dożywotnie renty i emerytury RRIF
- Plany edukacyjne dla dzieci
- Fundusze inwestycyjne 100% gwarantowane
- Ubezpieczenia dla odwiedzających oraz podróżujących poza Kanadę

TEL. : 848-1250, FAX : 897-1862

Tower
 METRO TORONTO

Przedaj - kupno - wynajem domów, interesów i apartamentów.
Solidna i fachowa pomoc w załatwianiu formalności prawnych i finansowych

Kamil KOWALCZYK

TEL. biuro: 536-5000, dom: 247-2658
 Umożliwiam zakup domu przy 5% wpłaty, hipoteki już od 9,25% na 1 rok i 10,25% na 5 lat. Zwrot kosztów Land Transfer Tax dla kupujących pierwszą nieruchomość.

NEW YORK LIFE
 INSURANCE COMPANY
 2 SHEPPARD AVE. E., STE. 404, TORONTO

Planowanie finansowe i ubezpieczenia

- LIFE INSURANCE - na życie
- DISABILITY - chorobowe
- MORTGAGE - hipoteczne
- GROUP, BUSINESS - handlowe
- RRSP, ANNUITY - emerytury
- VISITORS - dla odwiedzających

Po bliższe informacje proszę dzwonić
 Biuro: 226-6515, Dom: 858-0129

Andrzej Krysiak

Mutual of Omaha Insurance Company
 na życie • biznesu

UBEZPIECZENIA dla odwiedzających w razie choroby lub wypadku
 plany finansowe zabezpieczające dzieci
 plany emerytalne RRSP

Jerzy Majewski, M.Sc.
 Tel. bus. 631-6523; home: 792-0866

- Bloor/Central Pkwy - 4-sypialniowy townhouse, garaż, ogródek - tylko 8 tys. wpłaty.
- Etobicoke - 3-sypialniowy townhouse, w znakomitym stanie, tylko \$129,000.
- Royal York/Eglinton - b. duży bungalow dla dwóch rodzin, \$279,000.
- Roncesvalles - duży budynek z wolnym sklepem wielkość 8300 sq feet + 3 syp. mieszkanie do natychmiastowej sprzedaży (najlepsza część polskiej dzielnicy).
- Lakeshore Blvd. - budynek komercyjny 4 apart. + b. duży sklep, tylko \$529,000.
- Mississauga - 5-sypialniowe condominium, 7 tys. wpłaty.
- Scarlet/Eglinton - 3-sypialniowe condo. \$139,000.
- OKAZJA - TYLKO \$99,000 za townhouse w idealnym stanie (Rexdale).
- Centrum Toronto - bardzo dobry biznes "Fast food", 44 miejsca siedzące, dobry dochód, cena tylko 50 tys. (25 tys. na spłaty, 15 tys. możliwość załatwienia pożyczki na nowe biznesy. Tylko \$10 tys. wpłaty przez właściciela).
- Centrum Toronto - 3-mieszk. dom, prywatnyjazd, działka 30x148, cena \$219,000
- Polska dzielnica - znakomicie wykończony dom do zamieszkania od zaraz, \$199,000.
- Mississauga - apartamenty już od 70 tys. przy minimalnej wpłacie 5%, koszt spłaty \$560,00 (+ maintenance i podatek). Dlaczego płacić komuś za wynajem, jeżeli można płacić sobie?!
- Mieszkania 1-sypialniowe (rejon Lakeshore) do wynajęcia od zaraz - \$600 miesięcznie.
- Do wynajęcia w dobrym miejscu na Lakeshore Blvd. W. miejsce na sklep, 3500 sq ft + basement, tylko \$1500 miesięcznie.

Mutual of Omaha Insurance Company
 na życie • biznesu

UBEZPIECZENIA dla odwiedzających w razie choroby lub wypadku
 plany finansowe zabezpieczające dzieci
 plany emerytalne RRSP

Jerzy Majewski, M.Sc.
 Tel. bus. 631-6523; home: 792-0866

Atrakcyjne oferty MATRYMONIALNE.
 Dla osób: z 1 bez pobytu stałego.
 Komputerowy dobór partnerów. EUROPA, USA, CAN.
 Gwarantowany kontakt z pięcioma osobami odpowiadającymi Twoim wymaganiom!
 Bez szansy na pobyt stały i normalne życie?
 Send brief info-offer, picture and \$5 to:

PO BOX 3022
 R1Y 1P3 OTTAWA ONT.
 CANADA

DR. M.J. CELIŃSKI
 Registered Psychologist
 Usługi w języku polskim.

Badania powypadkowe dla sądu (urazy głowy, zaburzenia emocjonalne, psychoterapia rodzinna i indywidualna, bóle głowy i zaburzenia psychosomatyczne, terapia relaksująca i hipnoza (fobie, leczenie odwykowe palaczy i osób z nadwagą)
 Badania inteligencji dzieci i dorosłych

TEL. 226-6397
 344 Sheppard Ave. East. Willowdale, Ont. M2N 3B4

... przychodzi z pomocą każdemu, kto ma problemy z prawem karnym

Auto - 580-1408

adwokat
KRYSZTOF PREOBRAZEŃSKI
 dom (24 g.): 537-8842 praca: 964-1717
 fax: (416) 964-0823
 Adres kancelarii adwokackiej:
 99 CHARLES STREET, E. TORONTO, ONT. M4Y 1V2

TANIO, DOBRZE I SZYBKO
 uzyskasz prawo jazdy dzwoniąc
TEL. 769-1280 lub 259-9233

AMICO DRIVING SCHOOL

POLSKI CHIROPRAKTYK

KINGSWAY MEAT PRODUCTS & DELICATESSEN LTD.

Hubert Węsierski, Ivan Grigic
 2342 Bloor St. W., Toronto
TEL. 762-5365

Ponad 100 gatunków wyrobów wędliniarskich własnej produkcji, wyrabianych przez wysoko wykwalifikowanych polskich rzeźników według tradycyjnych polskich receptur

CENY KONKURENCYJNE

Dr. John Jaskot BSc., D.C.

URAZY
 związane z pracą, uprawianiem sportu, prowadzeniem pojazdów mechanicznych
BÓLE GŁOWY • KRĘGOSŁUPA

MIMICO - CHIROPRACTIC CENTRE
 2362 Lakeshore Blvd. W., Toronto, Ont. M8V 1B6
TEL. 255-2231

SCARBOROUGH - CHIROPRACTIC CLINIC
 2555 Eglinton Ave. E. Suite 202, Scarborough, Ont. M1K 5J1
TEL. 267-1146

ISLINGTON MEDICAL CENTER WALK IN MEDICAL CARE AND FAMILY PRACTICE
 4 Burnhamthorpe Rd., Etobicoke, Ont.
TEL. 234-1987(8)

Biuro Podróży
SAVE-O-WAY Bonus

Overseas Services
 A division of 887421 Ontario Ltd.
 World Wide Travel

331 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ont., Canada M6R 2M8
TEL. (416) 532-3042, 532-3794

Już z górą 9 lat firma Save-O-Way wysyła regularnie kontenery z paczkami do Polski

Save-O-Way jako autoryzowany przedstawiciel Pekao wysyła sprawnie pieniądze na konta, owoce cytrusowe, lekarstwa, paczki żywnościowe, samochody, maszyny rolnicze, itp.

Lista terenowych przedstawicieli Save-O-Way

Oshawa, Ont. Barbara Rzeźniczek 869 Capri Court Tel. 435-0600	Dana Parcel 55 Thornhill Dr. Guelph, Ont. Tel. 836-4672	St. Catharines Ont. St. Joseph's Bakery 53 Facer St. Tel. 937-4411	p. Aulcia 160 Wilkinson Rd. Unit 36 Brampton Tel. 452-0485	Big Win Centre Lottery Headquarters 760 Brant Street Burlington, Ont. Tel. 639-7547	European Sausage Deli Lidia Piskiewicz 92 Halsey Ave., Toronto Tel. 755-4221
--	--	---	--	---	---

Bezplatny codzienny odbiór paczek z domu klienta

Paczki do Polski

- Bilety lotnicze do Polski i innych krajów
- Przeloty czarterowe do Polski samolotami LOT
- Zaproszenia i najtańsze ubezpieczenia dla osób odwiedzających Kanadę
- Wysyłka samochodów
- Słoneczne wakacje w ciepłych krajach

PRACA

MABAŻYSTKA, potrzebna do nowo otwartego gabinetu w Mississauga. TEL. 626-9220

242-244
AGENCJA "EURO-PAC" pomoże znaleźć pracę lub pracownika. TEL. 756-1827; 2810 Victoria Pl. Av. Unit 112. "Euro-Pac" to także tanie ubezpieczenia samochodowe.

242-244
OD 7 WŁASNA br. potrzebna pani do opieki nad 4-letnią córką, gotowanie, sprzątanie domu. TEL. 860-3815

242-244
ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu, Mississauga. TEL. 615-9520 Malgorzata

242-244
PIELĘGNIARKA z 10-letnim doświadczeniem w Polsce podejmie każdą pracę (opieka nad starszą osobą lub sprzątanie, dochodząco). TEL. 624-3707, Teresa

242-244
ZAOPIEKUJĘ się osobą starszą, samotną w jej mieszkaniu. Referencje o mnie udzielić mogą: siostra Archangiela tel. 278-5452 od godz. 8:00 do 9:00 wieczorem, siostra Józefa tel. 368-3206 od godz. 8:00 do 9:00 wiecz. Stanisław - TEL. 368-3206

242-244
ELEKTRYK z uprawnieniami i doświadczeniem kanadyjskim poszukuje pracy w zawodzie lub pomocy przy układaniu ceramiki ściennej i podłogowej. TEL. 614-2076

242-244
MĘŻCZYZNA poszukuje stałej pracy. TEL. 614-7244

242-244
POTRZEBNA pani (50 lat lub powyżej) do opieki nad 6-miesięcznym chłopcem, 5 dni w tygodniu od 8:30 rano do 6:00 po poł. Okolice Dundas i Dixie, Mississauga, od 17 sierpnia br. Proszę dzwonić pomiędzy 7:00 p.m. i 10:00 p.m. TEL. 897-2275

243-245
POSZUKUJĘ pani, odpowiedzialną, niepalącą do opieki nad dziećmi w dniu poniedziałek, wtorek i czwartek, okolice Scarborough (St. Clair - Kingston Rd.). TEL. 265-0764

243-245
POSZUKUJĘ do 8-letniego dziecka kobiety dochodzącej w okolicy Royal York i Lawrence. TEL. 240-1711 (między 7:00 i 8:00 wiecz.).

243-245
POSZUKIWANA osoba do 2-miesięcznego dziecka od zaraz, trzy dni w tygodniu - Downtown. TEL. 964-0733

241-243
POSZUKUJĘ artystów - malarzy, którzy chcą wystawić swoje prace w galerii "Around the Corner". TEL. 231-4408 lub 233-8041

241-243
DO nowo otwartej pizzerii w Brampton potrzebny od zaraz młody, odpowiedzialny mężczyzna. Dystrybucja ulotek, a w przyszłości praca w środku i rozwojenie pizzy. TEL. 796-7662 Henry

241-243
POTRZEBNY jest logopeda z wykształceniem i praktyką z Polski. TEL. 242-3879

241-243
POSZUKUJĘ osób, które pracują przy roznoszeniu ulotek na terenie Scarborough i North York, możliwość dodatkowego zarobku. TEL. 467-5534

241-243
POSZUKUJĘ do pracy kobietę w "Housecleaning business" w Oakville, full-time i part-time, własny samochód wymagany i zamieszkanie w rejonie Oakville. Tel. 844-6220

241-243
Z WAŻNYCH powodów odstąpię permit na "Caribbean" - sobota, 1 sierpnia. TEL. 923-9423

241-243
KSIĘGOWA z doświadczeniem z Polski, SIN, średni angielski szuka pracy. TEL. 699-5060

241-243
POSZUKUJĘ pani do opieki nad dziećmi i do prac domowych od 1 września z zamieszkaniami, okolice Centre Str. i Bathurst. TEL. 738-4238 lub 635-7098

243-245
SPOŚÓB na dzisiejszą ekonomię! możliwość zarobienia dodatkowych pieniędzy dla ludzi z inwencją. Stala praca wymagana. TEL. 445-9445

243-245
POSZUKUJĘ organistę i perkusistę z własnym sprzętem do grania w zespołach muzycznych. Zgłoszenia kierować proszę po g. 9:00 wieczorem. TEL. 270-8521 Zbyszek

243-245
SZUKAM pracy z przyszłością, mam 5 lat doświadczenia kanadyjskiego, dyplom kanadyjskiej szkoły średniej, referencje, 5 lat prawo jazdy oraz mam samochód. Oczekuję propozycji. TEL. 949-1068 Bernard

243-245
DWIE Polki mieszkające w dużym, wygodnym domu z ogrodem zapiekują się Twoim dzieckiem. Okolice Bloor i Tomken. TEL. 272-1972

243-245
ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem, dziećmi - u siebie w domu lub dochodząco. TEL. 949-4707 Danuta

243-245
UWAGA LONDON - nauczycielka zapiekuje się dzieckiem lub dziećmi u siebie w domu, okolice White Hills. TEL. 723-1237

243-245
ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem w moim domu, okolice Wilson i Keele. TEL. 633-8444 po 5:00 p.m., proszę Edyta.

243-245
DOM Z PLACEM w Warszawie na sprzedaż. TEL. 251-0373

241-243
SPRZEDAM umeblowane 2 pokoje, telefon, domofon, Warszawa-Ursus oraz dom z dużym placem w Mińsku Mazowieckim pod Warszawą. TEL. (416) 276-9435

241-243
WSCHODNIA Mississauga. Dla niepalącej osoby, elegancko umeblowane i wyposażone: sypialnia, salonik i własna łazienka. Spokojny, kulturalny dom, tylko jedna w nim osoba. Klimatyzacja, kabel TV, wszystkie domowe urządzenia, własna linia telefoniczna, 50 m od przystanku autobusowego. Cena przystępna. TEL. 629-3103

241-243
PRZYJMĘ dziewczynę na mieszkanie od zaraz, Etobicoke. TEL. 614-9648

241-243
POKÓJ do wynajęcia w townhouse dla spokojnej i niepalącej osoby. Cena \$300 - okolice Don Valley Pkwy i York Mills. TEL. 391-5121

243-245
UMEBLOWANY pokój z osobnym wejściem, kuchnia, łazienka i inne wspólne, dobry dojazd, możliwość parkowania, spokojna okolica - Royal York, Evans, Queensway. TEL. 256-4219

243-245
SAMODZIELNE mieszkanie w domku do wynajęcia, blisko polskiej dzielnicy, tuż przy metrze. TEL. 536-1773. Cena \$350 miesięcznie.

243-245
1-SYPIALNIOWY apartament na Scarborough do wynajęcia. TEL. 269-3413, cena \$650.

243-245
DUŻY, słoneczny, samodzielny pokój, z osobną łazienką, kuchnią i osobnym wejściem w spokojnej dzielnicy do wynajęcia dla 1 osoby lub dwóch, niedrogo, Scarborough, okolice Orton Park i Brimston, 5 min. od TTC. TEL. 438-0694

243-245
243-245

242-244
POSZUKUJĘ osobę do wspólnego 1-sypialniowego apartamentu w centrum Mississauga, ewentualnie sam zamieszkać u kogoś. TEL. 848-4038

242-244
POKÓJ dla pana lub pani bez nałogów w basemenie (suchy, czysty, cichy, blisko do wszystkiego). TEL. 767-8854

242-244
SPRZEDAM Chevrolet Citation, 1984 rok, 6 cyl., automatic, AM-FM radio, stan b. dobry, certyfikowany, cena \$1600. TEL. 231-5191

242-244
SPRZEDAM wózek dziecięcy, granatowy, sztruksowy, ze spacerówką (nieużywana), cena \$20. TEL. 502-9848

241-243
Z POWODU wyjazdu sprzedam tanio rocznego kota. TEL. 237-9484

241-243
SPRZEDAM siedzenie do samochodu, nakrycie z prawdziwego baranka oraz nakrycie na kierowcę. Całość - cena \$45. TEL. 457-3537

243-245
PROWADZISZ SPRZEDAŻ WYSYŁKOWĄ, SKLEP, MAGAZYN?

243-245
Okazyjnie sprzedam nadwyżkę 300 pudełek tekturowych do pakowania i wysyłki towarów produkcji Coleman. Gruba beżowa tektura, wytrzymałe, łatwe do składania. Rozmiar 1 1/2 x 4. Odbierz na miejscu dostaniesz cenę poniżej magazynowej! TEL. 748-7738 wieczorem

243-245
BUDUJESZ, REMONTUJESZ DOM LUB DOMEK LETNISKOWY?

243-245
Sprzedam okna aluminiowe w różnych rozmiarach z framugami i listkami, mało używane. Takie drzwi sztornowe białe, używane. Śmiesznie tanio. TEL. 748-7738 wieczorem.

241-243
ROŻNE

241-243
OSOBY zainteresowane kupnem książek po bardzo niskich cenach proszę o kontakt. P.O. Box 425 Mississauga. Area code: L5A - 3A2. Ont. 241-243

243-245

bioenergoterapia
BOGUSŁAW
ZEPECKI
Radiestezja

(416) 633-4469

Dowsing —
Therapeutic touch

WAŻNA WIADOMOŚĆ DLA RODZICÓW
dzieci od noworodka do 13-stu lat

CHILDREN'S EDUCATION TRUST

Registered Education Savings Plan (RESP)

- specjalny plan oszczędnościowy dla dzieci (tax shelter)
- pomoże pokryć koszty nauki pomaturalnej na całym świecie

EWA RENSEN

wieloletni konsultant planów oszczędnościowych na edukację

762 - 3442

WIECZORNE
CODZIENNE
RADIO

530 i 790 AM
od 7:30 do 9:00 wieczorem

- **Poniedziałek:** Polonia Review - Jan Góra tel./fax (416) 871-4577
- **Wtorek:** rock (7:30 - 8:00)
- **Sroda:** Spotkania - Wiesław Mugiern (tel. (416) 633-0460)
- **Czwartek:** polka (7:30 - 8:00)
- **Piątek:** Radio Pionier - Marek Lachowicz (tel. (416) 622-2777)

• **Niedziela i 108 FM (4-0 po południu)**
Polonia Review - Jan Góra tel./fax (416) 871-4577

ZAPRASZAMY

Travel
Expressions Ltd.

POLSKA OBSŁUGA • KANADYJSKIE DOŚWIADCZENIE
Weston Plaza 235 Dixon Road, Toronto (przy Islington Ave.)

JEDYNE BIURO PODRÓŻY
W PŁN. ETOBICOKE SŁUŻĄCE POLONII

- BEZKONKURENCYJNE BILETY DO POLSKI I NA CAŁY ŚWIAT
- WAKACJE • WYCIECZKI
- Wynajęcie samochodu w Paryżu na 5 tygodni \$550 (ubezp. i tax wliczony)
- Sanatoria w Polsce od \$25 za dzień pobytu
- Paszporty • Wizy • Usługi notarialne
- dzwonić 241 - 4654 proszę Zbyszka

MAC'S TAX & CONSULTING

2733 Lakeshore Blvd. W. Suite 14, Toronto, Ont. M8V 1G7
TEL. 251-5749 Fax: 251-9499

Przyjechałeś do Kanady w latach 1989, 1990 i dopiero niedawno uzyskałeś Landed Immigrant Status lub wciąż go oczekujesz?
Pomożemy Ci uzyskać zwrot podatkowy za lata oczekiwania! Możesz być upoważniony do zwrotu ponad \$1000!
Wypełniamy wszelkie zeznania podatkowe (INCOME TAX RETURNS). Nasze biuro jest otwarte od poniedziałku do piątku w godz. 12:00 - 20:00 i w sobotę w godz. 12:00 - 16:00
ZAPRASZAMY!

Video Digital Conversion

Pal Secam NTSC

Prze grywanie taśm video ze wszystkich systemów świata na system amerykański i odwrotnie z taśm VHS i video B.
\$ 10 za 1 godz., 3 godz. \$ 25
Prze grywanie filmów 8 mm i Super 8 na video, \$1 za min.
Wysoka jakość i krótkie terminy.

614 - 0953

Codziennie 17.00 do 21.00, sobota 10.00 do 20.00

ROYAL LEPAGE
227 Vodden Str.
BRAMPTON, L6V 1N2

ROYAL LEPAGE REAL ESTATE SERVICES LTD., REALTOR

DANUTA
MAJEWSKA

Sales Representative
Bezpłatna porada i wycena domów

D z w o ñ :
biuro 457-5800;
dom 792-0866

KOMUNIKAT POLISH CANADIAN COMMUNITY SERVICES

Polish Canadian Community Services zawiadamia o zmianie adresu. Od 3 sierpnia 1992 biuro będzie się mieściło przy 15 Roncesvalles Ave., na drugim piętrze. W związku z tym biuro będzie nieczynne dla klientów w dniach 30 i 31 lipca 92 (czwartek i piątek). Numery telefonów pozostają bez zmiany: 533-9471, 533-9472.

KOMUNIKAT

Stowarzyszenie Techników Polskich w Kanadzie organizuje odczyt na temat Loteria Wizowa, losowanie wiz do Stanów Zjednoczonych. Odczyt odbędzie się w SPK przy 206 Beverly Street w czwartek dnia 30 lipca o godzinie 20:00, a poprowadzi go pani Krystyna Staden. Konsultant do spraw imigracyjnych:

Rozmaitości medyczne

Ostrożnie z marchewką

Jest powszechnie wiadome, że marchew należy do najbogatszych źródeł witaminy A i beta - carotenu. Witamina A spełnia wiele bardzo ważnych funkcji w organizmie. Ma krytyczną funkcję dla utrzymania dobrego wzroku. Jest niezbędna dla zdrowej cery i dla błon śluzowych. Wiele badań potwierdziło również, że warzywa zawierające beta - caroten należą do najlepszych produktów odgrywających ważną rolę w walce z chorobą wieńcową jak i zabezpieczające przed schorzeniami nowotworowymi.

Z drugiej strony powinniśmy wiedzieć, że nadmiar witaminy A jak i beta karotenu w diecie jest toksyczny. Zewnętrzne objawy nadmiaru tych witamin to między innymi zaczerwienienie, swędzenie skóry, pęknięcie warg, zbyt duża pobudliwość nerwową i wiele innych. Stwierdzono również, że zbyt częste jedzenie surowej marchwi może prowadzić do

nalogu przypominającego nalóg palenia papierosów. Podawany jest przypadek kobiety skarżącej się na pewne objawy neurologiczne, wywołane spożyciem kilograma marchwi dziennie. Innym przykładem jest 40-letni mężczyzna, który starał się rzucić palenie papierosów, jedząc 5 pęczków marchwi dziennie.

Przypuszcza się, że psychologiczna zależność w przypadku nalogu jedzenia marchwi wynika nie tylko z obecności karotenu zawartego w tym warzywie, ale również innego składnika odżywczego, nad którym są prowadzone badania.

Yogurt lekiem przy drożdżycy

Yogurt zawarty w codziennej diecie znacznie zabezpiecza przed infekcją drożdżycową, wywołaną przez candida albicans. Ten mikroorganizm żyje w ludzkim organizmie w postaci łagodnej. Dopiero rozwój tego grzyba

może prowadzić do drożdżycy. Stwierdzono, że bakterie L. acidophilus znajdujące się w niektórych gatunkach jogurtu wstrzymują rozwój candida albicans. Natomiast przy produkcji jogurtu używa się najczęściej dwóch bakterii: Streptococcus thermophilus oraz L. bulgaricus. Żadna z nich nie daje zabezpieczenia przed infekcją drożdżycową. Jedynie jogurt, który zawiera acidophilus stanowi odpowiednie zabezpieczenie.

Zioła, których należy unikać w czasie ciąży

Ginseng - ze względu na wpływ tego zioła na układ hormonalny, stosowanie go w czasie ciąży może prowadzić do wad wrodzonych.

Licorice - rekomendowany przy schorzeniach płuc, uporczywym kaszlu. Podobnie jak i ginseng należy unikać go w czasie ciąży.

Goldenseal - silny napar tego zioła może spowodować skurcze macicy.

Comfrey - zawiera małe ilości toksycznych składników, alkaloidów. Przyjmowany w czasie ciąży może spowodować poważne uszkodzenie wątroby u płodu. Niewskazany nawet w małych ilościach w czasie ciąży.

Coltsfoot - podobny efekt na wątrobę płodu jak i comfrey.

Ephedra - ziołowy lek antyhistaminowy, częsty składnik ziołowych mieszanek stosowanych przy alergiach i przeziębieniach. Może wywołać skurcze macicy, jak również ze względu na antyhistaminowe właściwości - wady wrodzone u dziecka.

Feverfew - popularny lek stosowany przy leczeniu migren i bólów artretycznych. Może wywołać krwawienia miesiączkowe.

Essential oils - olejki te są wyciągami z aromatycznych roślin takich jak mięta, cynamon, róża. Są one równie silne jak leki farmakologiczne. Nie są stosowane wewnętrznie, a w formie inhalacji mają bardzo silny efekt na organizm ludzki, w czasie ciąży mogą wywołać krwawienia.

DR. LIDIA DOBOSZ
TEL. 534-6527

Naturalna opieka zdrowotna dla całej rodziny

LIDIA DOBOSZ, N.D.

Doktor Medycyny Naturalnej

wieloletnie doświadczenie w leczeniu naturalnym i konwencjonalnym

NATUROPATHIC CLINIC
1595 Bloor St.W.
Toronto, Ont. M6P 1A6
Tel. 534-6527

OSHAWA HEALTH CENTRE
212 King St.W.
Oshawa, Ont. L1J 2J2
Tel. 576-8451

PO CO PŁACIĆ

WIĘCEJ??!

Tanie, szybkie i wygodne połączenia do Warszawy
i Europy najlepiej przez

**POLIMEX
TRAVEL**

141 RONCESVALLES AVE., Toronto, Ont.

TEL. (416) 537 - 7914

3615 DIXIE RD., UNIT 11, Mississauga, Ont.

TEL. (416) 238 - 6683

3482 LAWRENCE AVE. E. # 104, Scarborough, Ont.

TEL. (416) 439 - 7132

PONADTO ZAŁATWIAMY

- WYSYŁKĘ PACZEK MORSKICH I LOTNICZYCH
- UBEZPIECZENIA WIZYTUJĄCYCH
- WIZY DO USA
- WYRABIANIE PASZPORTÓW POLSKICH
- ZAPROSZENIA
- TŁUMACZENIA

POLIMEX TO RZETELNOŚĆ